

SEPTEMBER

SPORTIITAJA JA KUNTIITAJA

nr. 4 / 108

TÄISKASVANUD JA JUUNIORID MM-VÕISTLUSTEL

SANDER VAHER – maailmameister

VESI ELU VÄRV!

Schetelig
aastast 1991

**HULGIMÜÜK JA
TELLIMINE**

Ehitajate tee 148A
13517 Tallinn
Tel. 651 2950, 6512971
Faks. 651 2970, e-post:
schetelig@schetelig.ee
www.gardena.com

SUUREMAD EDASIMÜÜJAD:

TALLINN: ESPAK; BAUHOF; LAAGRI EHITUSMARKET; CERES AIANDUSKESKUS; HORTES AIANDUSKESKUS; HANSAPLANT AIANDUSKESKUS; NURMIKO AIANDUSKESKUS; SEEMI; RAFIMI AIA- ja LILLEKAUBAD; PRISMA; MAKSIMARKET; KODJEXTRA; SELVER; ANGROO EHITUSMATERJALID **TARTU:** BAUHOF **PÄRNU:** BAUHOF; FORAL; DECORA **RAKVERE:** NURGA ÄRI/DECORA, Narva mnt. 24; BAUHOF, Ringtee 2 **VILJANDI:** BAUHOF, Reinu tee 29A; KAUPPLUS AED, Jakobsoni 13; AL NURGA AIAKESKUS, Puidu 17A **KURESSAARE:** AGRICENTER, Tallinna mnt. 61A; BAUHOF, Majaka 1, Sikassaare **JÕHVI:** NURGA AIAKESKUS, Tammsaare 55; BAUHOF, Narva mnt. 141 **PÕLVA:** BAUHOF, Jaama 12A **HAAPSALU:** HAVI KESKUS Jaama 13; BAUHOF, Tallinna mnt. 68A, Uuemõisa **PAIDE:** AIANDUSKAUBAD, Kesk-Väljak 10; **KEILA:** EHITUSMARKET, Paldiski mnt. 33A; **TAPA:** AL AIAKESKUS **RAPLA:** AIA ÄRI, Viljandi mnt.3 **KÄRDLA:** FAASION EHITUSMATERJALID, Põllu 32 **NARVA:** Narva Haljastus, Kalda 5C

SISUKORD:

- 4 Lühidalt
- 5 Olomouci MM – seekord kilbiga
- 13 Üliõpilaste MMilt Eestile kuld ja hõbe!
- 20 Juunioride MM
- 24 Veteranide MM 2008 Portugalis
- 26 Euroopa kurtide meistrivõistlused
- 27 Meistrid laskeorienteerumises
- 28 Eesti meistrid öises
- 30 XXX Ilvesteade
- 32 Eesmärkide seadmisest ja usust
- 34 Nõva elamus
- 34 Dr O-Trops
- 35 Repliik Suvejooksust
- 36 Kes on kes Eesti orienteerumises?
- 37 Võistluskutsed
- 38 Juhatuse otsused
- 39 Oktoobri kalenderplaan

Esikaanel: Timo Sild on jõudnud juunioride MM-võistlustel finišisirgele. Foto: Niels-Peter Foppen, <http://www.ultimate-orienteeing.com/>

Järgmine Orienteeruja ilmub: nr 5/109 oktoobris

Kaastööd Orienteerujasse nr 5 saata hiljemalt 20. septembriks.

Väljaandja: Eesti Orienteerumisliit;
www.orienteerumine.ee

Peatoimetaja: Arvo Saal, tel 5531 235 arvo@joud.ee

Toimetus: ajakiri@orienteerumine.ee
Sixten Sild, Maret Vaher, Jürgen Einpaul,
Mihkel Järveoja, Kaidi Ruusalepp

Keeletoimetaja: Aili Miks

Kujundaja: Riju Johanson

Kojukanne: Eesti Post

Tellimine: Eesti Orienteerumisliit
eol@orienteerumine.ee, tel/faks 6398 681

Tellimishind aastaks 200 krooni. Arveldusarve:
10220034030010 Eesti Ühispank

Toimetusel on õigus kirju ja kaastööd nende selguse huvides toimetada ja lühendada. Kaastööd ei retsenseerita ega tagastata.

Toimetus ei vastuta kuulutuste ja reklaamide sisu eest. Ajakiri Orienteeruja ilmub 6 korda aastas.

Tee trenni ja näe vaeva, küll siis tulevad ka medalid

Tänavusuvised orienteerumise tiitlivõistlused algasid Eesti koondisele minoorsetes toonides.

Eelmises ajakirjanumbris põhjalikult valgustatud Euroopa MVI jäi täiskasvanute koondise esinemisest selgelt plusspoolele vaid naiskonna kuues koht teatejooksus, ülejäänud tulemused kiidusõnu ei pälvinud.

Vaevalt poolteist kuud hiljem said meie mehed ja naised MMil hakkama juba nii mõnegi tubli sooritusega. Teatejooksud küll ebõnnestusid, kuid Annika Rihma 11. koht lühirajal on tema senise karjääri kaalukaim saavutus ja Olle Kärner näitas nii 14. kohaga lühirajal kui ka 8. kohaga tavarajal, et kuulub endiselt maailma paremiku ja on perfektse soorituse korral kindlasti suurvõistluste medalipretendent.

See, mis täiskasvanute koondisel saavutamata jäi, sai tehtud meie juunioride koondise poolt – juunioride MMil avas eestlaste tänavuse medaliarve Timo Sild ning väga lähedal oli medalile ka meie noormeeste teatekolmik. Alles lõpukilomeetril tuli seekord tunnistada idanaabrite nappi paremust.

Juunioride MMiga oleks pikaldased eestlased justkui tuurid üles saanud ja kodukamaral toimunud üliõpilaste MMil kordas Sander Vaher oma õe Mareti kümne ning Ede Ümariku kahekümne aasta tagust kullavõitu. Meeste teatejooksus olid meie noored ka siin suurtulemusele väga lähedal. Seekord õnnestus aga "svenssonitel" võtta Markus Puusepalt revanš kaks aastat tagasi juunioride MMil saadud kaotuse eest. Meie neliku (Lauri Tammemäe, Sander Vaher, Peeter Pihl, Markus Puusepp) saagiks jäi hõbemedal. Kaks medalit üliõpilaste MMilt on uus tase Eesti orienteerumises ja loodetavasti ei tule järgmisi medaleid enam kümme aastat oodata.

Käesoleva loo kirjutamise ajal tuli rõõmusõnum Poolast, kus alanud rattaorienteerumise MMi avadistantsil, sprindis, võitis pronksmedali Tõnis Erm. See on eestlaste esimene medal nimetatud orienteerumisalal. Loodetavasti tähistab ka mõningast läbimurret viimastel aastatel arengus paigale tammuma jäänud Eesti rattaorienteerumisele. Väga head kohad olid MMi esimesel alal ka Lauri Malsroosi 10. ja Margus Halliku 12. meeste ning Tiit Toomase 6. koht juunioride seas. Margus ja Tõnis on aastate jooksul toonud tiitlivõistlustelt juba kamaluga kohti esikuikuse ja kogenud korduvalt ebaõnne. Tundub, et lõpuks on „tasumise tund“ kätte jõudnud ning suur töö ja vaev hakkab oodatud vilju kandma. Meie rattaorienteerujatel on potentsiaali rõõmustada meid lähiaastatel veel nii mõnegi medaliga.

Sel hooajal on aga veel üks tiitlivõistlus tulemas – noorte EM peetakse tänavu alles oktoobri keskel Šveitsis. Sellelt jõuproovilt on meie noored varemgi medaleid toonud ning ka tänavu võib meie tippude väljavaateid headeks lugeda. Kui sealtki mõni medal tuleb, hakkab tänavune hooaeg juba meenutama eufooriat tekitanud 2006. aastat. Kuid ärgem rutakem asjade arengust ette, hoiame omadele põialt!

Sixten Sild

UUENDA
OMA
HAARET!

MAASTIKUJOOKSU JALANÕU
eriti rasketesse tingimustesse

Kui kiiresti liikumine on tähtis
PYTHO BUGrip®

Kerge ja äärmiselt hästi pinnaga haakuv maastikujooksu jalanõu. Suurepärase jooksutunnetus.

ICEBUG ametlik maaletooja MATKASPORT
www.matkasport.ee

Timo ja Lauri esinesid O-Ringenil edukalt

Timo Sild võitis juunioride eliitklassis teist aastat järjest maailma suurima osalejate arvuga orienteerumisvõistluse O-Ringeni.

Ta edestas 23 sekundiga rootslast Pelle Engstrandit. Startis ligi 150 selle vanuseklassi paremat orienteerujat paarikümnest riigist. Kuni 18aastaste eliitklassis sai Lauri Sild teise koha.

O-Ringeni viimane päev. Timo Sild (nr 2) spurdib viimasest KPst finiši poole. Siin on näha, mida tähendab, kui ühel võistlusel on üle 20000 osaleja. Timo taga on näha teiseks tulnud punases särgis rootslane Pelle Engstrand.

Kõva Mehe Jooksu võitsid orienteerujad

9. augustil toimunud I Kõva Mehe Jooksul osales 244 jooksjat. Stamina Spordiklubi ja Saunapunkti korraldatud võistlus sarnanes krossijooksuga. Aga rajal oli erinevaid looduslikke ja spetsiaalselt jooksu jaoks ehitatud takistusi. Osalejatel tuli joosta läbi jõe ja üle 5 m kõrguse heinapallide virna, roomata mudas, läbida tihe metsatukk ja ületada autokummide takistusi.

Meestest võitis ja tuli esimeseks Kõvaks Meheks Sander Vaher, kes 7,2 km raja läbis 24.29,0ga. Esikolmikusse jõudsid ka Erkki Aadli ja Jürgen Einpaul. Naistest võitis Viivi-Anne Soots.

Olomouci MM

– eestlased sedakorda kilbiga

KARLI LAMBOT

Fotod: Timo Suppi

Olomouci MM pidi olema meeldiv vaheldus pärast Kiievi ja Ventspilsi suurvõistlusi. Tugeva orienteerumiskultuuriga tšehhid lootusi ei petnud. Võistlused olid väga hästi korraldatud, mitmelt alalt pakuti otseülekandega telepilti ning võistlusnädal lõppes dramaatiliselt, nagu hästi lavastatud näitemängule kohane. Eestlasi selles (tele)mängus peategelaste hulgas küll polnud, aga mitmes kõrvalosas saime päris hästi hakkama.

Koondis **Tarvo Avaste** juhtimisel peaks juba hästi tuttav olema: **Annika Rihma**, **Liis Johanson**, **Kirti Rebane**, **Merike Vanjuk**, **Erkki Aadli**, **Olle Kärner**, **Peeter Pihl** ja **Sander Vaher**. Lisaks kogenud abilistena kaasas füsioterapeut **Herje Aibast** ja vanemtreener **Timo Suppi**.

Võistluste formaat oli seekord pikaks venitatud ning üheksapäevane „võistlusnädal“ valmistas probleeme kaugemalt tulijatele. Austraallased näiteks tegid võistlustega paralleelselt toimival IOFi kongressil ettepaneku viia MM tagasi kaheaastasele tsüklile. Põhjuseks eeskätt reisimisega seotud rahamured. Seekord see ettepanek läbi ei läinud.

Vaatemänguline sprint toimus Olomouci vanalinnas

MMi avaala, sprindivõistluse lõppjooks toimus pühapäeva õhtul Olomouci vanalinnas ja rosaariumis ning pakkus suurepärase korralduse ja telepildi poolest elamuse nii võistlejatele kui ka arvukatele

pealtvaatajatele. Korraldajad olid rajad väga hästi planeerinud, kus kohe stardis tuli rahvamurru ees teevalikute tegemisel külma pead säilitada ja loomulikult ka kiiresti joosta.

Eestlastest pääsesid lõppvõistlusele **Liis Johanson** ja **Sander Vaher**, kes mõlemad eksisid kohe esimese pika etapi teevalikuga. Sprint niisugusel tasemel nõuab ilmselt arvukamalt starte ja eriettevalmistust, mida meie jooksjatel napib. Mõlemad pingutasid lõpuni, kuid suurem viga võistluse alguses tähendas lõpuks **Sanderile** 34. ja **Liisile** 38. kohta. Üritust kimbutanud äikesetorm ei teinud õnneks kurja võistluskeskusele, kuid muutis ohtlikult libedaks Olomouci vanalinna munakiviteed, kus rada kulges.

Naistest sai kevadise EMI sprindi kulda kõrvale lisaks teise **Anne Margrete Hausken** ja meestest varem MMi tavaraja võitnud **Andrei Hramov**. Medaliarve avas **Daniel Hubmann** ja kindla medali kaotas **Emil Wingstedt**, kes raja lõpuosas pealtvaatajate silme all ühest punktist lihtsalt mööda jooksis ja kohe järgmise suundus. Sprindivõistluse ülekanne Tšehhi TV neljandal kanalil kogus rohkem

Õhtune venitust

pealtvaatajaid, kui samal ajal ülekantud jalgpalli noortekoondise mäng.

Sprint

Mehed			
1. Andrei Hramov	RUS	13.36,9	
2. Daniel Hubmann	SUI	13.39,3	
3. Martin Johansson	SWE	14.13,7	
34. Sander Vaher	EST	15.29,2	
Naised			
1. Anne Margrethe Hausken	NOR	12.42,2	
2. Minna Kauppi	FIN	12.51,5	
3. Helena Jansson	SWE	13.01,1	
38. Liis Johanson	EST	15.47,3	

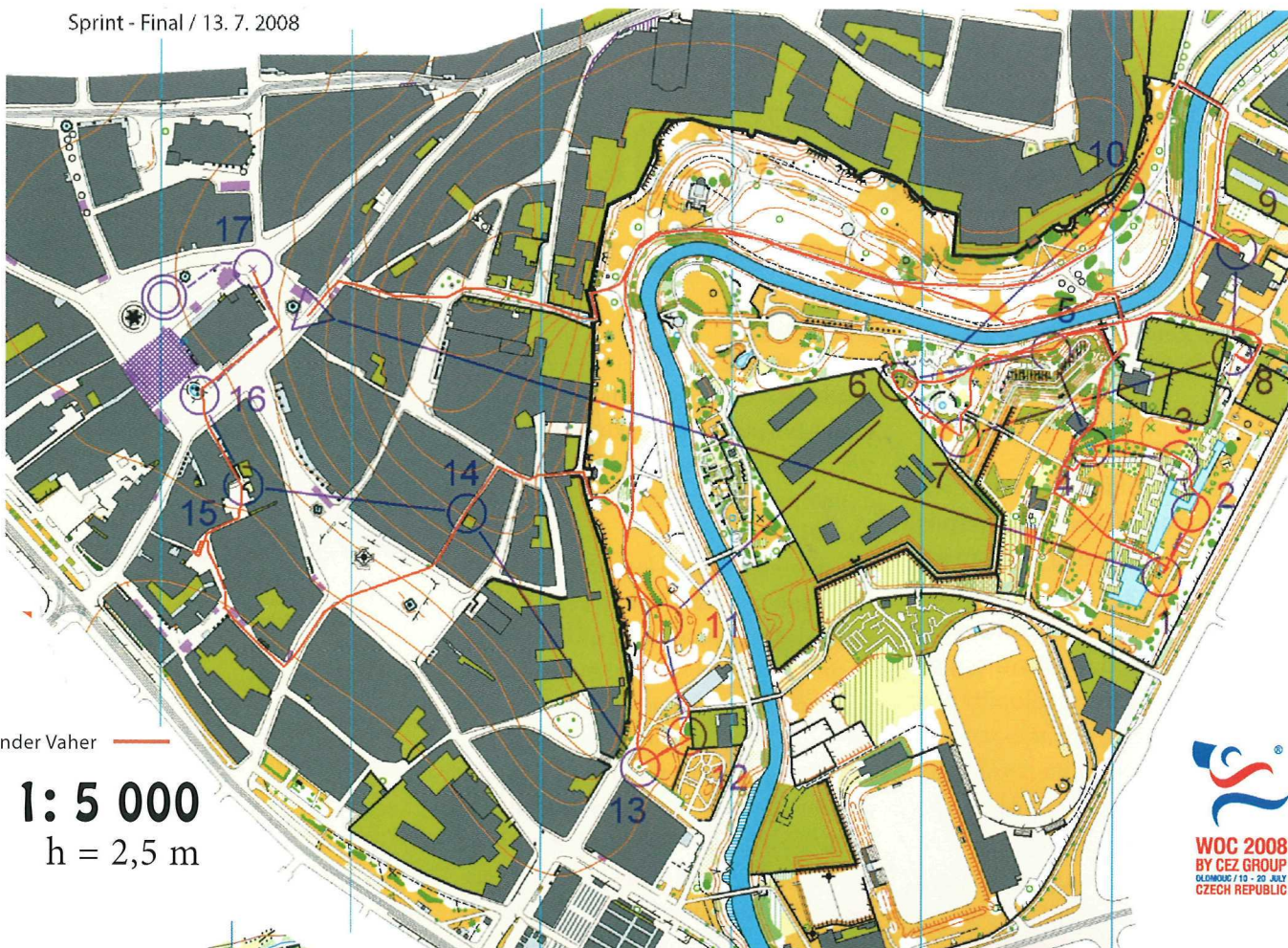
Tarvo Avaste kommentaar:

Naistest pääses meilt ainsana kindla jooksu ja 10. kohaga finaali Liis. Õhtune finaal edenes Liisul aga väga raskelt, tulemuseks vaid 38. koht. Kirti oli oma eeljooksus 23., finaali pääs jäi pooleteise minuti kaugusele. Suuri vigu Kirti ei teinud, finaali jõudmiseks nappis jooksukiirust.

Annika kindel finaali koht kadus tagant neljanda kontrollpunktiga tehtud rohkem kui minutise eksimusega. Finaalikoht jäi puudu vaid 9 sekundit. Sander tegi eeljooksus kindla esituse ja pääses finaali 7. kohaga. Eeljooksu koht oli küll hea, kuid meeste konkurents on nii karmiks läinud, et vaid 15 sekundit aeglasema jooksuga poleks ta enam finaali pääsenud.

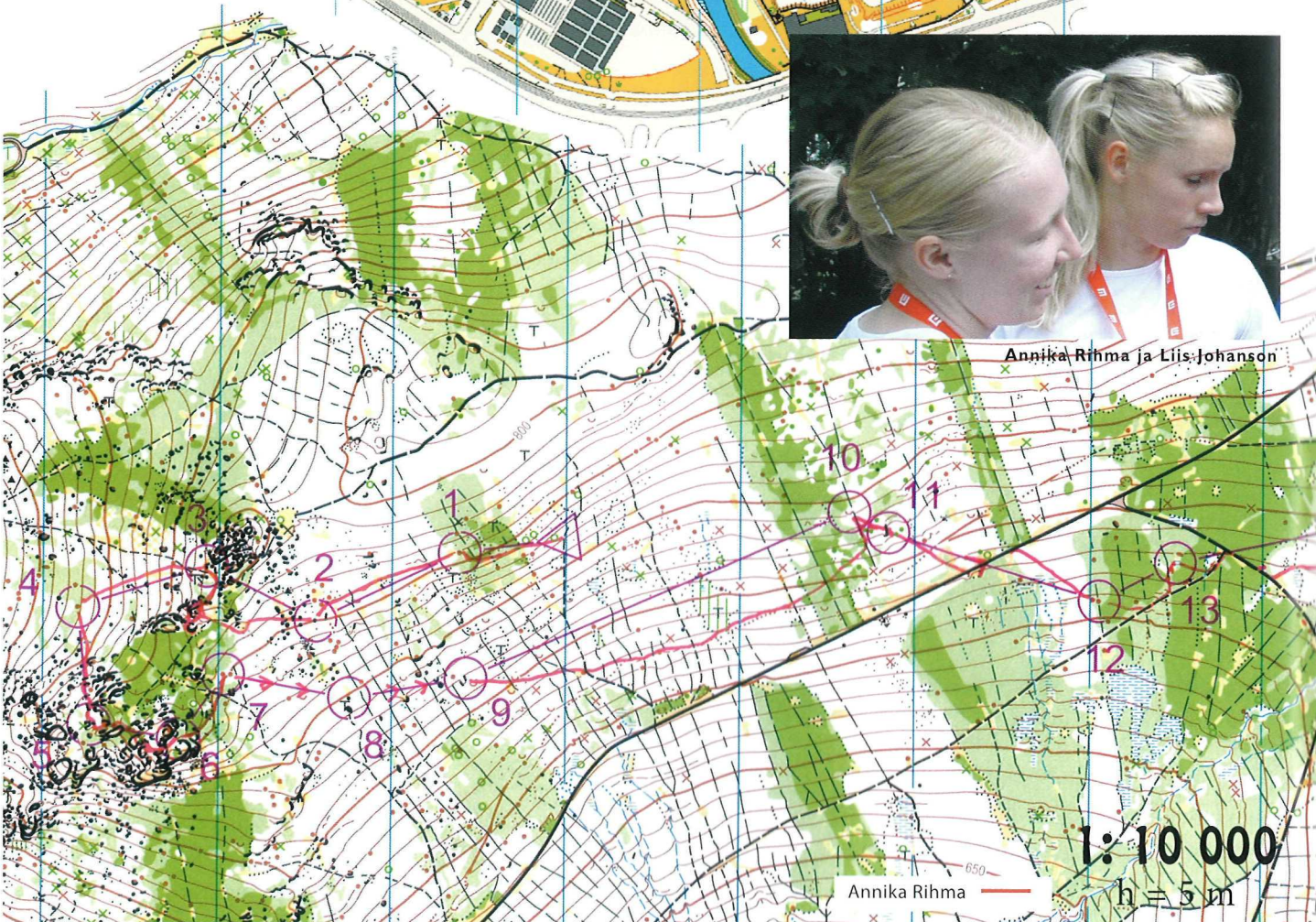
Sama päeva õhtul toimunud finaalis Sander kahjuks samaväärset etteastet teha ei suutnud. Paar ebaõnnestunud teevalikulahendust ja tulemuseks vaid 34. koht. Kindlama tegutsemise korral olnuks koht 20 parema hulgas saavutatav. Peeter oli oma eeljooksus 22. Finaalist jäi puudu 27 sekundit, mis on tänases sprindimaailmas päris suur vahe. Vaheaegadest on näha, et sedapuhku ei olnudki jooksukiirus põhiline väljajäämise põhjus. Ehk jäi lihtsalt sprindi jooksmise kogemusest puudu?

Sprint - Final / 13. 7. 2008

Sander Vaher

1: 5 000
h = 2,5 m

Annika Rihma ja Liis Johanson

Annika Rihma

1: 10 000
h = 5 m

Lühiraja maastik ja Annika 11. koht tõstavad emotsioonid kõrgele

Lühiraja lõppjooks toimus looduskaitsealusel puutumatul maastikul ning küttis ilmselt kirgi kõigil, kes finaalis püüdis. Tehniliselt keerukas kaljude labürint korralikul nõlval oli ilmselt ootamatuseks kõigile pärast "uimast" eeljooksu ja *modeli* maastikke. Niisugune detailirohke maastik nõudis enese asukohas 100 protsendilist kindlust, et siis paarimeetrises raadiuses kaljulõhest punkt üles otsida.

TV otseülekanne pakkus arvukalt kaadreid nõutute nägudega võistlejatest, kes seisid punkti vahetus läheduses, punkti aga leida ei suutnud. Prantslane **Thierry Gueorgiou** ja soomlanna **Minna Kauppi** valdavad niisugusele maastikule kohast tehnikat suurepäraselt. **Gueorgiou** küll eksis 15 sekundiga raja lihtsamas lõpuosas, kuid sai siis jooksu kontrolli alla ning võitis lühiraja maailmameistri tiitli viies kord järjest! Prantslane rääkis võistlusjärgsel pressikonverentsil, et talvel valdas teda tõeline motivatsioonipuudus ning seetõttu kannatasid nii ettevalmistus kui ka kevadsuvised tule-

mused. Kodupubliku suureks rõõmuks oli **Michal Smola** teine ning juunikuise Jukola kangelane **Valentin Novikov** kolmas. MMi stabiilseim **Daniel Hubmann** jooksis punkti kõrvalt mööda, kuid tuli kohe tagasi, kaotas siiski 30 sekundit ja jäi ainuke kord võistlusnädala jooksul napilt poodiumilt kõrvale.

Minna Kauppi oli keerulisel maastikul kindlus ise ning võitis 39aastast(!) **Vroni Koenig-Salmi** üle kahe minuti. **Annika** suurepärase 11. koht tõi esile sugudevahelised erinevused suhtumises orienteerumise jooksu. Selge enamus Eesti meeskoondislastest peab **Annika** käitumist õigeks, kui ta pärast suuremat viga raja alguses hea nähtavusega, aga mitte väga kiire maastiku omapära ära kasutas ning edaspidi end venelannade **Rjabkina** ja **Novikova** lähedusse hoiab. Naiskoondislaste seisukohad, tuleb nentida, on mõnevõrra teistsugused.

esitab see tõsise väljakutse korraldajatele. Meie naised jooksid kõik eeljooksus kindlalt. **Annika** oli 5., **Merike** ja **Liis** mõlemad 9. kohal.

Annika suutis finaalis hea stardikoha eelised ära kasutada ja jooksis välja 11. koha, mis on tema senise sportlaskarjääri parim tulemus. **Annika** eksis kolmanda punktiga ja talle jõudis järele kaks minutit hiljem startinud **Tatjana Rjabkina**. Koos püüdsid nad varsti kinni kaks minutit varem startinud **Julia Novikova**. Kolmekesi võideldes hoiti kõrget tempot lõpuni.

Spekulatsioonid teemal, kui palju oli **Annika** venelannadest abi ja millise koha saanuks ta üksi joostes, on minu arvates kohatud. Hea nähtavusega metsas ja lühietappidega rajal oleks lihtsalt rumal hakata tegema erinevaid (ja ette teada halvemaid) teevalikuid. **Merike** oli suurtele kogemustele ja heale võistlejanärvile vaatamata seekord finaalis raskustes. Veidi ebakindla alguse järel tegi ta viienda punktiga suure, rohkem kui 10minutilise vea. Detailirohkel kaljujärsakutega alal kadus järg käest ja enda uuesti kaardil paikasaamine on sellistes oludes väga keeruline. Tunnustust väärrib aga **Merikese** võime ennast pärast nii suurt eksimust uuesti kokku võtta ja ülejäänud osa rajast täiega pingutada. Tulemuseks küll vaid 45. koht, kuid vaheajad näitavad, et ilma selle ühe suure eksimusega võinuks **Merike** olla sel päeval 20 parema hulgas.

Liis oli finaalis ebakindel. Väga suuri eksimusi ei tulnud, kuid üle pooleminutilise viga kogunes päris palju ja 32. kohast enam need ei võimaldanud.

Olle pääses finaali eeljooksu 6. kohaga ja tegi hea jooksu ka finaalis. Väike ebakindlus esimese punkti võtmisel ja ligi minutine viga 7. punktiga ei lubanud seekord esikümne konkurentsi sekkuda. Tulemuseks 14. koha jagamine. See jooks näitas, et vorm on väga hea ja andis tavaraja stardiks vajalikku enesekindlust. **Erkki** ja **Sander** jäid mõlemad napilt finaalist välja. **Erkki** 12 sekundiga ja **Sander** vaid 2 sekundiga. Mõlemad tegid ühe, ligi pooleteiseminutilise vea. Kahju. Mõlemad oli finaali pääsu väärt.

Tavarajal Olle maailma eliidis tagasi

Finaal toimus pärast puhkepäeva tüüpilisel Kesk-Euroopa üldiselt hea läbitavusega suurte nõlvadega maastikul, kus tõusu-protsent oli 3,5% piires, mis tähendas, et rajameister justkui hoidis võistlejaid.

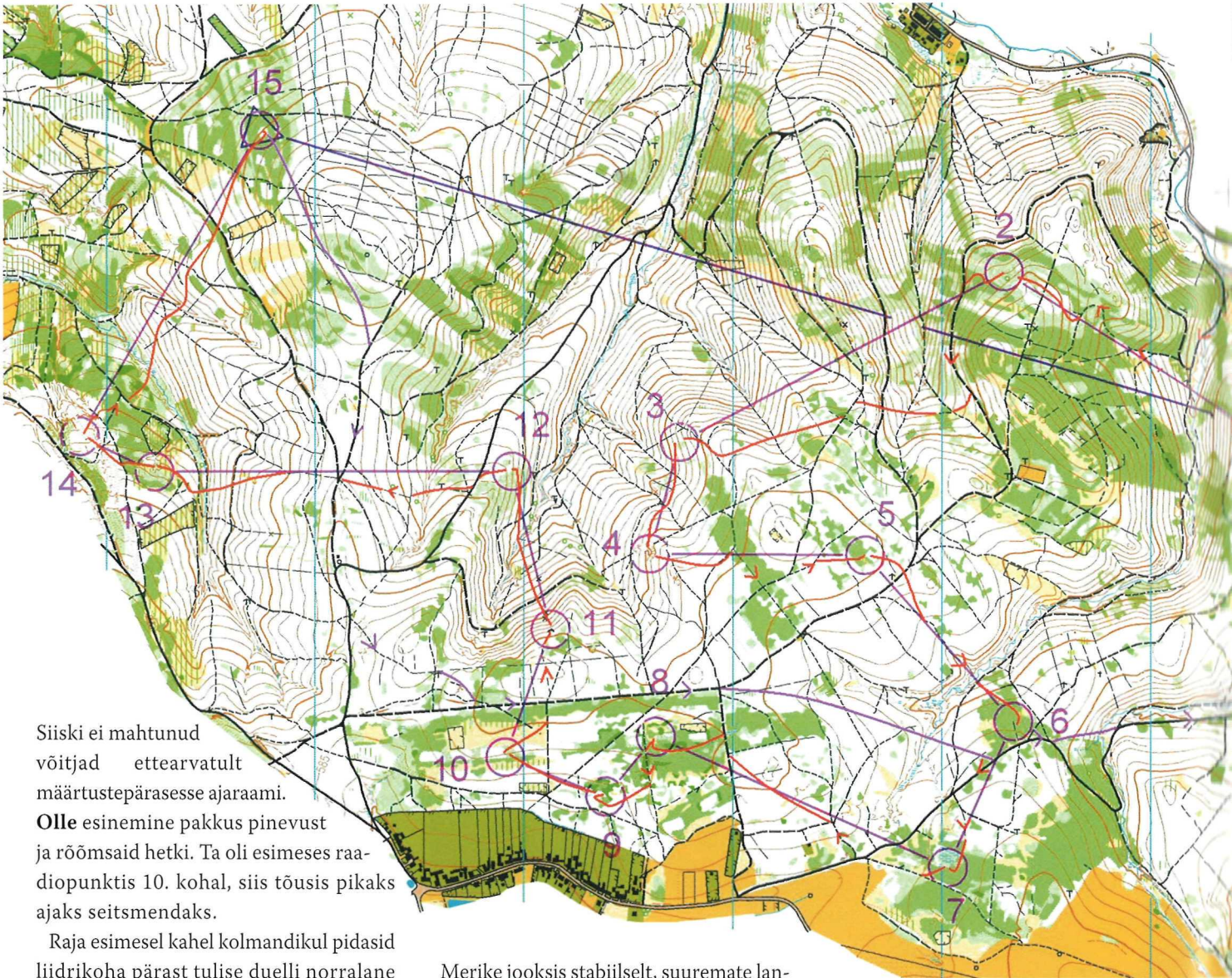

Sander Vaher

Lühirada

Naised			
1.	Minna Kauppi	FIN	32.25
2.	Vroni Koenig-Salmi	SUI	34.37
3.	Radka Brožkova	CZE	34.51
11.	Annika Rihma	EST	37.48
Mehed			
1.	Thierry Gueorgiou	FRA	33.39
2.	Michal Smola	CZE	34.23
3.	Valentin Novikov	RUS	34.27
14.	Olle Kärner	EST	37.02

Tarvo: Lühirada peeti üle mitme aasta jälle ühepäevase võistlusena – eeljooks hommikul ja finaali pärastlõunal. See formaat on raske nii võistlejatele kui ka treeneritele, aga eeskätt

Siiski ei mahtunud võitjad ettearvatult määrustepärasesse ajaraami.

Olle esinemine pakkus pinevust ja rõõmsaid hetki. Ta oli esimeses raadiopunktis 10. kohal, siis tõusis pikaks ajaks seitsmendaks.

Raja esimesel kahel kolmandikul pidasid liidrikohta pärast tulise duelli norralane **Anders Nordberg** ja prantslane **Francois Gonon**. Norralane püüdis **Olle** esimesel kolmandikul kahe minutiga kinni, edasi norralane enamuse aega vedas. **Olle** sai küll poolel rajal pikal etapil **Nordbergil** pisut eest ära, järgenud liblikal tulnud kaks kümnesekundilist eksimust lasid aga norralase eest. Raja lõpuosas kerkis peategelaseks hoopis **Daniel Hubmann**, kes jooksis võimsamalt viimase kolmandiku ning edestas lõpuks **Nordbergi** ja **Gononi**. **Olle** oli kaheksas, kuuendast ehk viimasest auhinnakohast jäi puudu kolm sekundit.

Olle ütles pärast jooksu, et neli minutit parema **Hubmanni** vastu ei oleks ta suutnud, maksimum oleks olnud kaks minutit parem aeg ja neljas koht. Tema enda väikesest pettumusest hoolimata tuleb antud olukorras (kevadine haigusest tulenev äralangemine) 8. kohta suurepäraseks pidada.

Merike jooksis stabiilselt, suuremate langeteta ning oli lõpuks 29. Ta oli oma jooksupäeva üldjoontes rahul, arvas, mõne koha võrra oleks võinud parem olla. Maailmameistriks krooniti **Dana Brožkova** norralanna **Anderseni** ja rootslanna **Billstami** ees.

Olle pärast pingutavat jooksu

Tavarada

Mehed

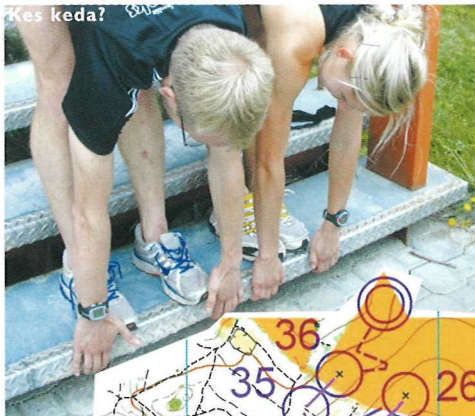
1. Daniel Hubmann	SUI	106.08
2. Anders Nordberg	NOR	107.23
3. Francois Gonon	FRA	108.05
4. Olle Kärner	EST	110.18

Naised

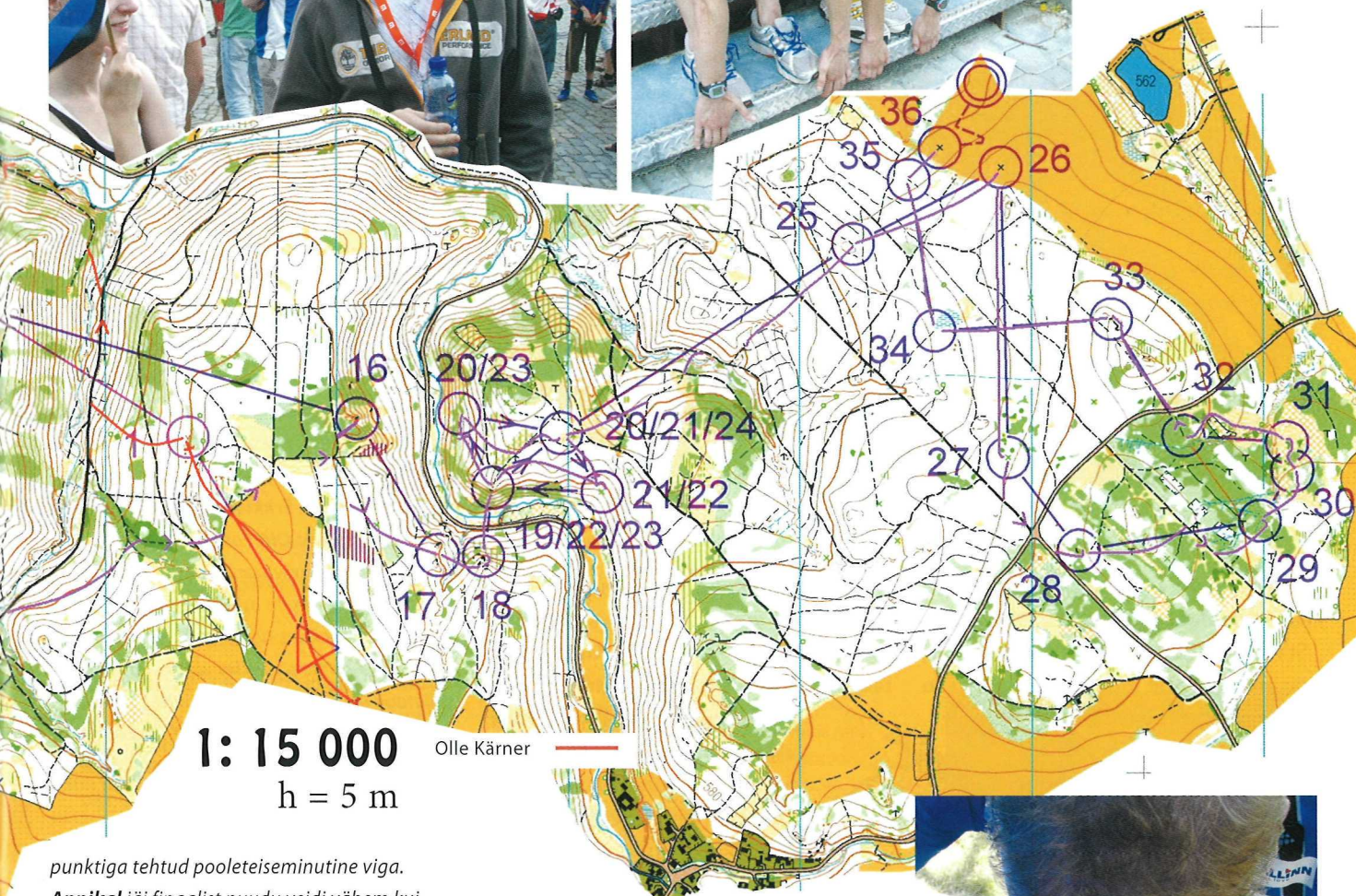
1. Dana Brožkova	CZE	84.26
2. Marianne Andersen	NOR	85.09
3. Annika Billstam	SWE	85.28
29. Merike Vanjuk	EST	101.43

Tarvo: eeljooksust pääsesid meilt finaali ainult **Olle** ja **Merike**, **Olle** head vormi kinnitava 3. kohaga ja **Merike** kindla 8. kohaga. **Kirtil** jäi finaali pääsust puudu vaid 6 sekundit. Veel viimasest KPs oli **Kirti** finaali kohas kinni, kuid leedulanna oli lõpusirgel tervelt 6 sekundit nobedam. Lõpusirgest olulisem oli kümnenda

Olle taustajõuga

WOC 2008
BY CEZ GROUP
OLOMOUC 10 - 20 JULY
CZECH REPUBLIC

punktiga tehtud pooleteiseminutine viga.

Annikal jäi finaalist puudu veidi vähem kui kaks minutit. Ühe suure ja kolme väiksema vea arvelt jäi varu aga tervelt 5 minuti jagu. **Erkki** jäi finaalist välja umbes 5 minutiga. Kogu rajal oli edenemine mitte-erkkilikult raske, ehkki vaheajad balansseerisid napilt finaali pääsu piiril. Ent tagant kolmanda punktiga tehtud 5-minutine viga kustutas lõplikult finaali pääsulootuse. **Peeter** sai tavaraja eeljooksus esimesed tõsised rahvusvahelised tuleristsed.

Kevadine EM Ventspilsis ja MMi sprindi eeljooks olid selle mägise raja kõrval üksnes roosamanna. Need tõusud käisid **Peetrile** veel üle jõu ja finaali pääsu jäi rohkem kui 9 minuti kaugusele. Suurem osa kaotusest koguneski raja mägises osas. Lõpus, kui lamedamale osale jõuti, paranesid ka vaheajad.

Finaalis tegi **Merike** hea võitlusliku jooksu. Lisaks paarile pisemale eksimusele tuli kahjuks sisse ka üks suurem, umbes 2,5 minutine viga. Tulemuseks kõigiti eeskujulik 29. koht. **Olle** kinnitas finaalis taas, et kuulub selle maailma vägevate hulka. Kulmedal jäi seekord 4 ja

pronks 2 minuti kaugusele. Kuuendast kohast jäi lahutama vaid 3 sekundit. Kindlasti ei olnud see jooks nõrgem, kui kahe aasta tagune 5. koha jooks Silkeborgis. Kuid nii, nagu kahe aasta eest Taanis, andis ka see tavarada selge tõdemuse – medaleid antakse välja vaid kolm ja medali võitmiseks peab olema supervormis. Väga heast jooksust ei piisa. See on karm ala.

Teates dramaatikat küllaga, meie osaleme rohkem massistseenedes

Tšehhi TV tegi teatevõistlusest jälle otsetüelkande, siin aga puututi kokku raskustega, mis mingit moodi vajavad tulevikus lahendust. Nimelt näidati arusaadavatel põhjustel televaatajatele enne võistluste algust ära kõikide vahetuste kaardid ja rajaplaanid. See aga tähendas, et hotellis kolmandaks vahetuseks valmistuv ja ülekannet jälgival

Lüdrite liikumisteed rajameistrile analüüsiks

võistlejal olivõimalusi ja eeliseid telet mittejälgivate konkurentide ees.

Meeste teatevõistluses kruviti pidevalt pinget. Lõplahendus tuli klassikalisele tragöödiale omaselt kõigi jaoks ootamatult. Orienteerumismaailma suurim täht **Thierry Guergiou** oli ellu viimas oma viimaste aastate suurimat unistust ning

Tarvo Avaste, Karli Lambot ja Herje Aibast võistlust jälgimas

tõstis viimases vahetuses Prantsusmaa kindlalt kullale, siis aga ...

Staadioni suurelt ekraanilt oli näha, et paar punkti enne lõppu **Thierry** järsku kõndis, pigem tuikus, üritades siiski jätkata. Võitjad olid juba finišis, kui prantslane lõpuks staadionilagendikule jõudis. Siis selgus, et ta oli saanud mesilaselt kõripiirkonda nõelata ning kuna ta on nende putukate hammustuste vastu allergiline, siis joosta ta enam ei suutnud. **Guergiou** viidi kohe kopteriga Prahas haiglasse, aga õnneks midagi hullemat ei juhtunud. Suurbritannia võitis Venemaa ja Šveitsi ees. Naiste võistluses heastas **Minna Kauppi** oma tavaraja ebaõnnestumise ning tõi soomlannad kindlalt kullale.

Eesti naiskond sai füüsiliselt raskel, tõusuderohkel rajal 13. koha ja meeskond oli 20. Naiste avavahetuses oli **Annika Rihma** pidevalt esikümnes. Pooleteistminutist mahajäämist liidritest tuli raja keskel pikal etapil, mille **Annika** jooksis iseseisvalt. Väike hajutusviga lisandus etapi lõpuosas, nii et **Annika** andis teatevahetuse **Merikesele** üle 10ndana, vahe liider Venemaaga 2.39.

Merike tegi suurema vea 13. kontrollpunktiga kaljusel nõlval, kus ta jäi pikalt

põldmarjapõõsaste tihnikusse kinni. Väiksemaid vigu kogunes veel tasapisi juurde. Pikad tõusud olid **Merikesele** raskemad, kui eelmisel päeval tavarajal. Ta andis vahetuse **Liis Johansonile** üle 12ndana (vahe liidriks tõusnud Šveitsiga 9 minutit). Vahepeal olid väga kiired, kergejõustikukooliga hiinlannad meist mööda saanud. **Liis** tõi naiskonna 13. kohal üle finišijoone (kaotus võitnud Soomele 21.39). Lisaks oli meist möödunud Slovakkia.

Meeste avavahetuses jooksis **Sander Vaher** esimesed kaks kolmandikku rajast väga hästi, siis otsustas ühel etapil iseseisva teevaliku kasuks, ei leidnud aga vaarikatihnikus hajutuspunkti üles. Pooleteiseminutiline otsimine kukutas **Sanderi** vahetuse lõpuks 20. kohale (kaotus Prantsusmaale 4.29).

Erkki Aadli jooksis teist vahetust hästi. Olulisim viga tuli samas vaarikapõõsaste juures, kus ta **Sanderi** hoiatusest hoolimata otsis punkti üle minuti. **Erkki** oli vahetuse lõpuks 19. kohal ning pidas oma jooksu enda jaoks õnnestunuks. Liidriks tõunud Suurbritanniast jäime maha 6.51. Teatevõistkonna debütant **Peeter Pihl** suuremaid vigu ei teinud, kuid nõlvad oli tema jaoks veel liiga rasked. Eesti

meeskonna lõplik koht oli 20. (23.41 võitjast maas).

Tarvo: Teates alustasid meie naised hästi.

Annika tuli avavahetusest kümnendana, kuid kahjuks ei suutnud **Merike** ja **Liis** sama vägevalt jätkata nagu **EMil Ventpilsis**.

Lõpptulemuseks meie naiskonnale 13. koht. See ei ole halb tulemus, aga kindlasti on meie naiskond paremal päeval valmis kümne parema konkurentsi sekkuma. Miks mitte ka esikuuku konkurentsi nagu **EMil** veenvalt tõestati.

Meeskonna käsi ei käinud seekord naistest paremini. Kuna **Ollet** oli kahe päeva pärast ees ootamas O-ringeni MK-programmis neli järjestikust võistluspäeva, tuli tervise säästmise huvides võtta puhkepäev. **Sander** alustas avavahetust hästi, olles üle poole rajast liidritegrupis, kuid tegi enne vaatepunkti ligi kaheminutilise vea. **Erkki** tegi teises vahetuses korraliku jooksu ja **Ollet** asendanud **Peeter** võitles viimases vahetuses samuti niipalju, kui suutis. Tulemuseks meeskonnale 20.

koht. Koht pole kiita, aga protokollil vaadates olime siiski viimane võistlev võistkond. Meie seljataga algas mudaliiga. Vaadates kadedalt lätlaste 5. kohta ja võrreldes neid ühekaupa meie meeste individuaalse tasemega, võime julgustavalt tõdeda, et täies rivistuses on ka meie meeskond jätkuvalt valmis **MMi** teates esikümne konkurentsi sekkuma. Skeptikutele

Eesti liputüdruk

meenutuseks meie meeste kolme eelmise MMI kohad: 11.-10.-10.

MMile tagasi vaadates võib julgelt öelda, et tulime tagasi kilbiga, mitte kilbil. Pärast EMI fiaskot suutis koondis näidata, et meie võimed ulatuvad igal alal kindlalt esikolmekümne konkurentsini. Samas on selgelt näha, et suurimad reservid on paljudel vaimse ettevalmistuse osas. Füüsiline ettevalmistus on meie tippudel hea või väga hea ning orienteerumistehnilised oskused on eeskujulikud. Paraku ei suudeta alati oma tegevust piisavalt kindlalt kontrollida, et füüsilist võimekust ja tehnilisi oskusi tulemuseks vormistada. Eeskätt nooremad ja vähem kogunud koondislased peavad eelolevatel aastatel sisemise kindluse leidmisel ise endaga kõvasti tööd tegema. Mõnda aastat ise MMil võistelnuna ja neli aastat koondist juhendanuna võin kinnitada, et see ise-endaga-hakkama-saamise õppimine on teel tippu kõige keerulisem etapp.

Uues tsükli ootavad meid ees muutused

Järgmise aasta EM toimub Ungaris ja ilmselt on maastikud Kesk-Euroopale omased. Seega on Olomoucist sinna minek juba üsna harjumuspärane. Muutused ootavad meid tõenäoliselt hoopis koondise elukorralduse juures. Neli aastat võistkonda juhendanud „peanäitejuht“ **Tarvo** ütleb, et on väsinud ning kirm ja õhin ei ole enam need, mis peaksid. Ta astub ilmselt kõrvale. Kindlasti loobub vanemtreener **Timo Suppi** ja võib-olla ka mitu vanemat sportlast.

Kõrvalt vaadates tundub, et viimased neli aastat on Eesti orienteerumiskoondisele kokkuvõttes edukad olnud: **Olle** medal koduselt EM-lt, lisaks **Anu Annuse**, **Merikese** ja **Annika** kohad esikümnes (või selle piiril), **Maret Vaheri**, **Andreas Kraasi**, **Erkki**, **Liisi**, **Sanderi** esikolmekümnekohad, teatenaiskonna ja -meeskonna mitmed säravad jooksud, lõppude lõpuks ka juunioride ja üliõpilaste tiitlivõidud – kõigi nende juures Tarvol suurem või väiksem roll olnud. Tänu talle ja jõudu uutele lavastajatele!

Võistlejate KOMMENTAARID

Sander:

Sprindi eeljooks oli üsna kontrollitud ja kindel sooritus. Lihtne rada tagas edasipääsu kõigile, kes suutsid vältida suuri vigu ja joosta, st. kiiresti joosta. Sprindi finaalis eksisin peaaegu iga teevalikuga, kus üldse eksida oli võimalik.

Sel päeval tehti mulle puust ja punaselt selgeks, et MMil tasub sprinti joosta siis, kui kolme kilomeetri aeg algab 8ga, paremal juhul on see kaheksa poole juures ning lisaks oled harjunud läbi nägema parimaid teevalikuid. Arenguruumi on palju... Lühiraja eeljooks kujunes raja keskosas vigaderohkeks ning tulemusi oodates dramaatiliseks. Viis meest kohtadel 14.-18. mahtusid viie sekundi sisse. 17. koht – kahe sekundiga finaalist väljas. Vaimselt rusuvad on need päevad, kui oled sunnitud finaali pealtvaatajana jälgima teades, et ei suutnud realiseerida oma võimeid. Tore oli vähemalt hästi jooksnud eestlastele kaasa elada. Teade oli ehe näide sellest, kuidas Tšehhi maastik nõuab sportlaselt imepäraselt vaistu, mida mul sel hetkel polnud – oli vaid esimesse punkti joostes katki kukutud kompass. Mina ütleksin, et punkt, millega ma raja lõpuosas eksisin, oli loto üle pea ulatuvas vaarikas, kuid kes punktist puhtalt võtsid, nimetaksid seda tõenäoliselt rajameistri suursaavutuseks. Eks tõde on seal kuskil vahel...

Nüüd kui MMist on möödunud ligi kuu aega, võin öelda, et parim füüsiline vorm oli Emil Lätis ja nädal enne MMI Ilvesteatel. Ega Tšehhis kehaline jõud katastroofiliselt kehv polnud, aga ootasin enam. Hoolimata treeninglaagrist Tšehhis ei suutnud ma MMI maastikel ennast koduselt tunda. Suurteil vormidel pisiobjektide ja suuna abil orienteerumine vajab harjutamist. Raske on selliste tulemusega rahul olla.

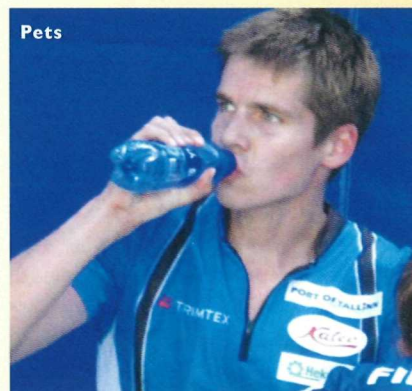
Peeter:

Nüüd, kui MMist on möödunud neli nädalat, on emotsioonid natuke teised, kui vahetult peale võistlusi Olomoucist olles. Terve MMI nädala vaevas mind tohutu pettumus, ennekõike endas. Kõige edukamaks distantsiks jäi sprindi eeljooks. Kahjuks ei õnnestunud rumaluse tõttu ka sprindis finaali pääseda, kuigi esimest korda oli kiirus selle jaoks olemas. Sprindi eeljooks pidi olema meeldivaks sissejuhatavaks

võistluseks tavaraja jaoks. Pidin nõ sillutama teed edukale tavaraja eeljooksule.

Aga fiasko ei hüüdnud tules ja tavaraja eeljooksus põlesin vaimselt ja füüsiliselt. Rada oli kõike muud kui see, mida olin oodanud. Ootasin ennekõike keerulisi teevalikuid. Kogu rajal pakuti vaid üks teevaliku etapp, ülejäänud baseerus toorel jõul. Kahjuks selgus, et niisugust jõudu mul siiski pole. Enda füüsilises vormis oli pettumus kõige suurem. Mulje jäi täpselt selline, et seal, kus keskmised Eesti "mäed" ära lõppevad, lõppeb ka minu jõud. 100 ja enam meetrit tõusu konkurentsivõimelises tempos ma lihtsalt läbida ei suutnud.

Pärast tavaraja eeljooksu jäi mulle nädal enda marineerimiseks ja masendumõtete mölgutamiseks ja siis tuli võimalus kõik heaks joosta teatevõistlusel. Jätsin võimaluse kasutamata! Kordus kõik, mis tavaraja eeljooksus. Pettumus

kasvas eksponentsiaalselt. Õnneks on aeg mööda läinud. Vahepealt on mõned suuremad ja väiksemad võidud saavutatud. Elu on jälle ilus. Tuleb talv otsa tööd teha, et järgmisel aastal mitte pettuda!

Olle:

Olen kokkuvõttes oma jooksudega Tšehhi MMil rahul. Lühiraja 14. ja tavaraja 8. koht on head tulemused, arvestades seisust, milles olin seitse nädalat enne Olomouci võistlusi. Seega võiksin endale hindeks panna nelja. Et minu laeks väga õnnestunud soorituste korral võinuks tõenäoliselt olla tava- 4. ning lühiraja

5. või 6. koht, siis pole ka põhjust luhtunud võimaluste taganutmiseks. Medalivõiduks pidanuks mul olema suurt õnne raja mitmes osas. Reaalselt jäid võimalik(ud) medal(id) aprillikuusse, kui tegin treeningutes mõõdalaskmisi, pingutasin intensiivsusega üle ja haigestusin põhjalikult.

Loodetavasti suudan tõestada, et ka 30aastaselt on võimalik veel õppida ja järgmisel hooajal olen targem. Olen kindel, et suudan areneda ja kõrge koha eest võidu joosta. Tšehhi MM tõi selgelt välja minu nõrga külje võrreldes konkurentidega – olin tippudest nõrgem väga järskul tõusul. Loodetavasti oli see vaid tänavu nii. Ma ei pea nuputama, mida treenima pean. Ungari ootab.

Merike:

Terve tänavuse hooaja mind kimbutanud jalahäda, ja sellest lähtuvalt ka tagasihoidlikum füüsiline ettevalmistus on üks käesoleva aasta (tiitlivõistluste) kesiste tulemuste põhjusi. Siiski sai MMI väikseim eesmärk (mõlemal valitud distantsil A-finaali jõudmine) suhteliselt kergelt ja kindlalt täidetud, eeljooksud kujunesid liialt lihtsateks, aga edasised sooritused enam soovi kohaselt ei läinud.

Kõige pettunum olen lühiraja finaali jooksust. Alustasin väga ettevaatlikult, sest esimeseks punktiks oli poolel nõlval helerohelises asuv tipuke. Ka teise KP võtsin rahulikult, et kaardi ja maastikuga kohaneda. Edasi tulid 3. ja 4. KP üsnagi kergelt ja tundus, et olen ennast küllaltki hästi käima saanud, kui rajameistri abil end kalju-kivilabüridis löksu püüdsin.

Lugesin küll kõik kivid ja tipukesed välja, olin ikkagi ainult 98 % oma asukohas kindel. Seal, kus mina 2-3 m pealt KPd näha soovinuks, seda ma ei näinud. Nüüd ei suutnud ma oma asukohta määratleda. Veidi edasi minnes oli meeste KP (vaid 40 m eemal!), ka sellest ei olnud abi, ikka ei suutnud ma objekte paika panna. Aeg muudkui kulus ja minu võistlus sai sellega lõpplahenduse.

Üldjoontes võib tavaraja jooksuga rahule jääda, kuigi paar väiksemat viga tuli siingi sisse, aga enesetunne jooksul oli kogu MMI nädala parimaid. Arvan, et väheste etapivalikutega radade korral võiks ka naiste rajal liblikaid kasutada, et vähendada koosjooksmise võimalusi. Teatejooks kujunes raskeks, eelmise päeva tavarajast oli väsimus ja tuimus lihastes.

Liis:

Teadet silmas pidades leidsin, et kindlasti oleks kasulik loobuda tavaraja jooksimisest. Seega jooksin sprinti, lühirada ja teadet. Sprindis õnnestunud eeljooksule järgnes ebaõnnestunud finaali. Ilmselt panin seal kohe liigselt kihutama ega pööranud piisavalt tähelepanu kaardilugemisele, mistõttu tegin mitu väga halba teevalikut. Kuna olin juba palju vigu teinud, polnud enam jõudu korralikult pingutada.

Ka lühirajal õnnestus vaid eeljooks. Finaalis ei suutnud jälle kaardiga korralikku kontakti saavutada ning jalgadesse oli pugunud väsimus,

mis ei lubanud sammu pidada distantsi võitjaga. Teatepäeva hommikul kuni stardihetkeni polnud mingit tahtmist metsa minna. Teadsin, et saab olema raske. Ka ootamine mõjus rusuvalt. Mis siis juhtus? Natuke liiga pikk distants, mida olingi kartnud ja KP vahelejätmine tähendas esikümnest väljajäämist, mis oli ilmselt kõigile pettumuseks, eriti aga mulle endale.

Eesmärk oli parandada oma kohta lühirajal umbes 5 koha võrra ning sprindis saada koht top 30s. Aga ei õnnestunud. Niisiis tuligi sel aastal MMilt tulla tagasi tulemustega, mis suunurgad allapoole pööras.

Annika:

Pärast ebaõnnestumist EMI individuaalstantsidel kaalusin MMil koondisekohast loobumist, sest vorm oli kehv ja EM võttis igasuguse orienteerumise. Tarvil õnnestus mind siiski ära rääkida ja nii ma siis Tšehhi viimase numbrina lendasingi. Et ebaõnnestumisi minimeerida, olin koondises

ainuke, kes jooksis kõiki distantse.

Sprindi kvalifikatsioon ebaõnnetus liigse kiirustamise tõttu – jooksin kogemata 10. punktist 12ndasse ja see viga maksis mulle minuti. See oli piisav, et jääda 10 sekundiga finaalkohast välja. Tavaraja kvalifikatsioonis maadlesin suunavigadega ja siingi õnnestus mul korrata sprindis tehtud viga, jättes kogemata ühe KP vahele ja tagasijooks maksis liiga palju. Üldiselt oli ka kiirusest puudu ja finaalkoht jäi 2 minuti kaugusele.

Õnn soosis mind aga lühirajal. Kvalifikatsioon õnnestus mul läbida küll vigadega, aga teised ebaõnnestusid rohkem ja nii sain oma grupis viienda tulemuse. See andis mulle hea stardipositsiooni. Finaalis eksisin 3. KPga ja nii püüdis mind kinni Tatjana Rjabkina, kellega me omakorda püüdsime kinni eksinud Julia Novikova. Nüüd tuli mul langetada tõsine otsus: kas püsida koostööd tegevatel venelannadel sabas või jätkata ikka oma peaga. Kuna KPdesse oli võimalik joosta vaid otse, ei õnnestunud mul erinevate teevalikutega neist lahu minna, kiirused olid samad, ja nii me siis jooksimegi vaheldumisi vedades lõpuni. 11. koht.

Erkki:

Tavaraja eeljooks – sellistes suurtes mägedes on jooksmine minu jaoks alati natuke raske olnud. Pole ma seal palju jooksnud ning pikad ja järsud tõusud on vägagi harjumatud. Ka eeljooksu esimese poole pikad tõusud tõmbasid jalad korralikult kinni. Puhta jooksuga oleksin ilusti finaali pääsenud, aga raja lõpuosas suutsin ühe punktiga helerohelises üle 5minutilise vea teha. Seda tiitlivõistlusel. Andestamatu.

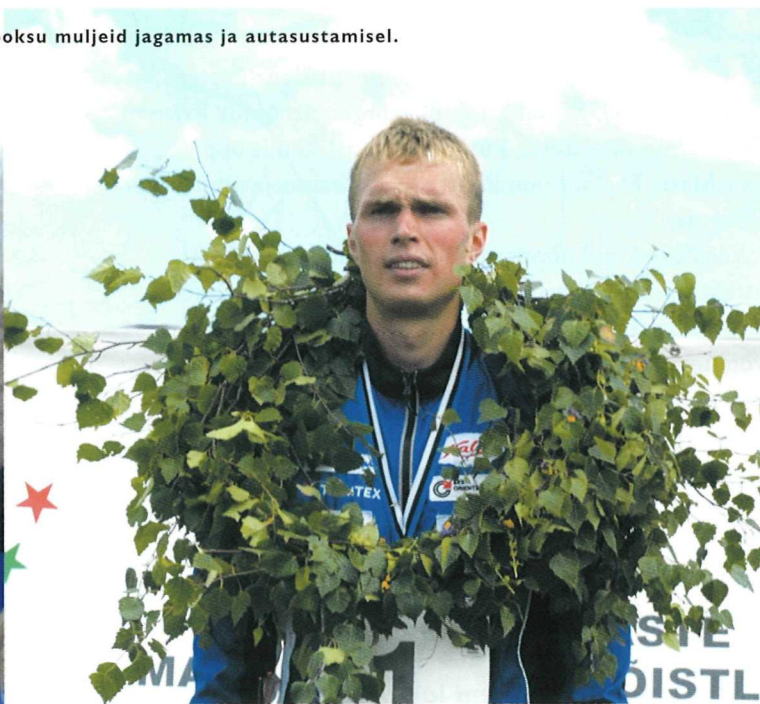
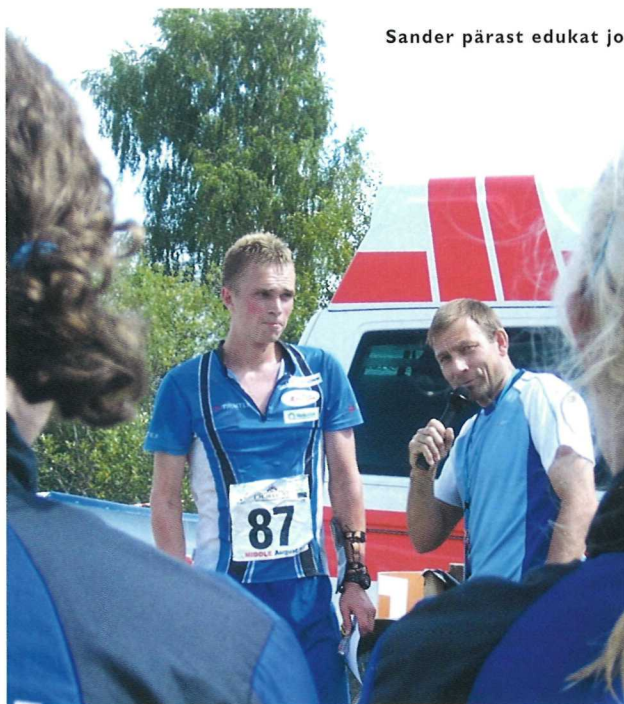
Lühiraja eeljooks – vabandusi pole, maastik oli minu jaoks sobiv, tegin ka suhteliselt normaalse jooksu. Mitte hea, aga ka mitte halva. Raja teises pooles ühe punktiga 1.15 minutit viga, pisinokitsemist veel. Tase on kõva, palju pole vaja. Finaalist jäin napilt välja. Pikalt midagi rääkida pole.

PORT OF TALLINN
the port that ships love

Kalev

Hekotek

Sander pärast edukat jooksu muljeid jagamas ja autasustamisel.

Üliõpilaste MMilt

Eestile kuld ja hõbe!

Juuli viimasel nädalal toimusid vanas ülikoolilinnas Tartus XVI üliõpilaste maailma-meistrivõistlused orienteerumisjooksus. Korraldamisõigus saadi 2006. aasta jaanuaris Rahvusvahelise Üliõpilasspordi Liidu (FISU) täitevkomitee otsusega. Tudengite MM tõi Tartusse 231 orienteerujat 28 riigist, kaugeimad külalised Jaapanist, Uus-Meremaalt, Austraaliast ja Ameerika Ühendriikidest. Võistluste avatseremoonia toimus 29. juuli õhtupoolikul Tartus Raekoja platsil. 30. juulist 2. augustini peeti neli medalivõistlust: sprint Tartu linnas Tähtvere lauluväljaku ümbruses, tavarada Veskimõisas ning lühirada ja teatejooks Pranglis.

KAIDI RUUSALEPP Fotod: Harry Veide ja Maret Vaher

Paljud sportlased esindasid ka oma riiki vaid paar päeva varem toimunud täiskasvanute MMil Tšehhi Vabariigis Olomoucis. Tšehhitar Dana Brozkova võitis maailma-meistri tiitli, Slovaki Lukáš Barták sai sprindis 4. koha. Lisaks osalesid Norra koondise nimekirjas Magne Daehli, 2005. aasta juunioride maailmameister teatejooksus, ja Bulgaaria koondises 2007. aasta juunioride MMil pronks sprindis Ivan Sirakov.

Seni on üliõpilaste orienteerumisjooksu maailmameistrivõistlustelt neli eestlast võitnud kokku seitse medalit. Maailmameistriteks on tulnud **Ede Ümarik** 1988. aastal ja **Maret Vaher** 1998. aastal. Lisaks on veel Ümarik (1990) ja **Küllil Kaljus** saanud (1996) hõbemedali, Kaljus (1994) pronksmedali ja Ümarik (1988), **Sixten Sild** (1990) teatejoo-

ksus NSVL koondisega pronksmedali. Paistab, et 8ga lõppev aastaarv on eestlasi soosiv, sest sellelt MMilt tulid Eestile kuld ja hõbe – **Sander Vaher** lühiraja meister ja **Eesti meeskond** teatejooksu teine.

Võistlusi korraldasid orienteerumisklubi Põlva Kobras, Eesti Akadeemiline Spordiliit ja Eesti Orienteerumislit. Kokku oli ametis üle 100 abilise. Delegatsioonid majutati ja toitlustati hotellis Dorpat, kus asusid ka võistluste büroo, koosolekute ruumid ning toimus lõpetamine. Nagu kommenteerisid üliõpilastest sportlased – nii häid elamistingimusi ei ole neile varem veel pakutud.

Eesti oli üliõpilaste MMil väljas maksimaalse koondisega – 6 naist ja 6 meest. Eesti koondisse kuulusid Tartu Ülikooli vilistlane Annika Rihma ning tudengid Markus Puusepp, Grete Gutmann, Eleri Hirv ja Liina Haldna, Tallinna Tehnikaülikooli tudengid Sander Vaher, Jürgen Einpaul ja

Lauri Tammemäe, Eesti Maaülikooli vilistlane Peeter Pihl ja tudeng Ly Trei, Tallinna Tehnikakõrgkoolis õppiv Kristjan Trossmann ning Tartu Kõrgemas Kunstikoolis õppiv Eva-Maria Ehala. Koondise treener ja esindaja oli Mihkel Järveoja.

...Võistlused olid põnevad, seda nii tänu Lõuna-Eesti atraktiivsetele maastikele kui ka tugevatele sportlastele. Avo Veermäe, rajameister ja üks kaartide autoritest, pidas võidu võtmeks õiget jooksukiirust maastiku erinevatel osadel: "Maastik on väga varieeruv, mõne rajaosa saab joosta maksimaalse kiirusega – nähtavus on hea ja miski ei sega jooksmist. Samas on maastikuosi, kus tahaks joosta, aga mitte midagi ei ole näha. Palju on mahalangenud puid ja tihedat alusmetsa."

Eesti orienteerujad saavad väga hästi aru, mida selline kirjeldus tähendab.

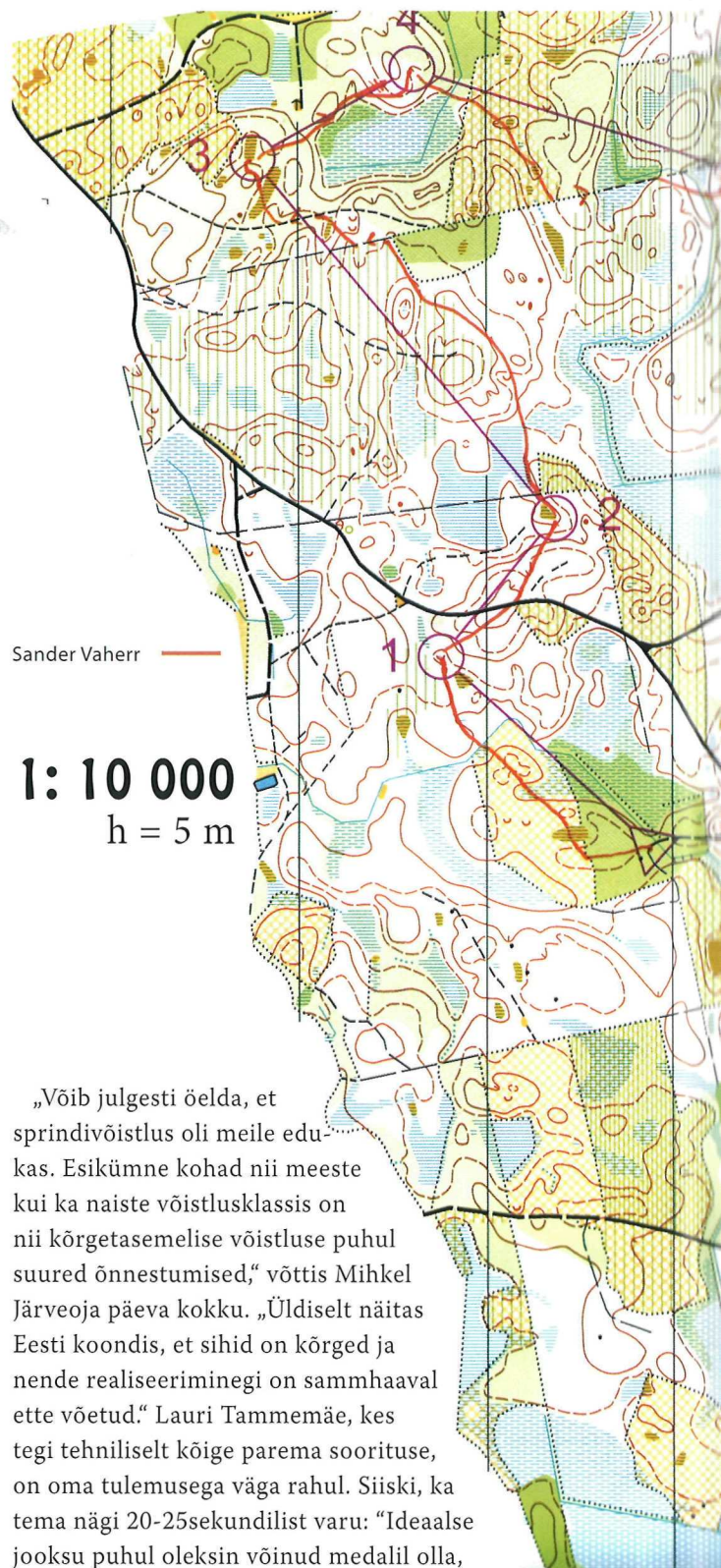
SPRINT Naised 2,68 km ja 16KP, mehed 3,13 km ja 17KP

MMi esimene võistluspäev Tartu laululava ümbruses tõi meistritiitlid Seline Stalderile Šveitsist ja Tomas Dlabajale Tšehhist. Seline Stalder läbis 2,68 kilomeetri pikkuse ja 16 kontrollpunktiga raja ajaga 14.25,9. Hõbemedali pälvinud Dana Brožkova Tšehhist kaotas talle vaid 2,1 sekundiga, pronks Esther Gil Brotons Hispaaniast jäi võitjast maha 16,5 sekundit.

„Olen oma jooksuga väga rahul ja ma suutsin keskenduda terve raja kestel. Tegin ainult ühe väikese vea eelviimases punktis ja olen õnnelik, et sain võidu,“ kirjeldas oma jooksu Stalder. „Kaks aastat tagasi olin ma WUOCi sprindis Dana Brožkova järel teine.“

Meeste sprindidistantsi võitjal Tomas Dlabajal kulus 3,13 kilomeetri pikkuse ja 17 kontrollpunktiga raja jaoks 13 minutit ja 29,1 sekundit. Soomlane Vesa Taanila jäi tšehhist maha 10,6 sekundit ja britt Scott Fraser 13,8 sekundit. Meeste distantsi võitja Dlabaja ütles, et käesolev aasta on tiitlivõistluste osas olnud väga tihe ja tal oli raske leida motivatsiooni üliõpilaste MMi jaoks. Kuna tiitlivõistlused ei ole talle seni edukad olnud, lootis ta saada aastale boonust ja võtta võit – see tal ka õnnestus. „Rada oli peaaegu selline, nagu ma ootasin ja pärast vaatepunkti läks väga huvitavaks. Ma ei teinud ühtegi viga ja olen oma jooksuga väga rahul. Kuna Eesti maastikud on keerulised, siis ülejäänud ees ootavad distantsid on parajaks väljakutseks.“

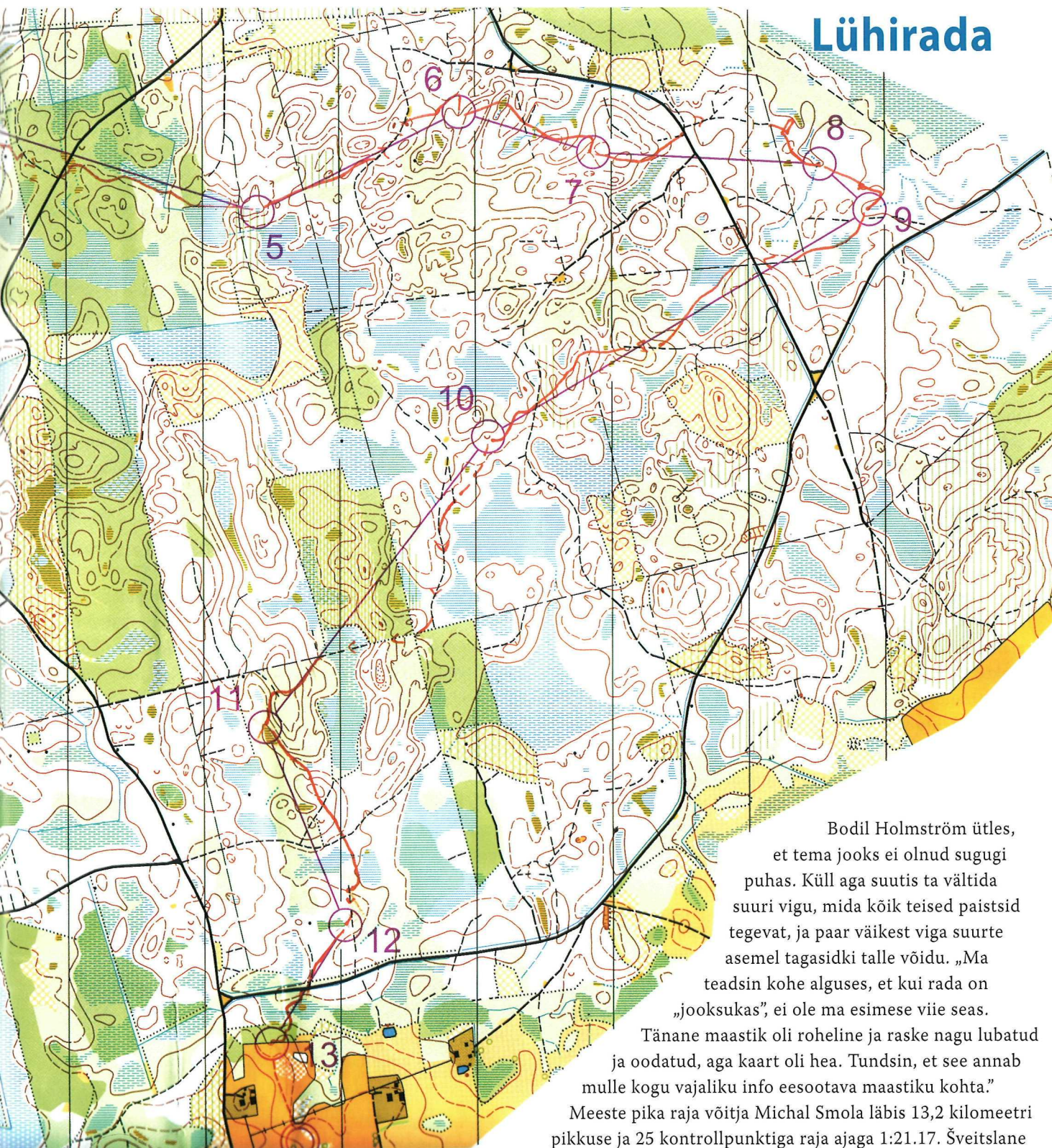
Parim eestlanna Annika Rihma lõpetas ajaga 15.13,0 ja pälvis kaheksanda koha. Liina Haldna läbis distantsi 18 minuti ja 51,4 sekundiga ning sai 50. koha, Ly Treile tõi 57. koha aeg 19.49,9. Meeste sprindivõistluse parim eestlane Lauri Tammemäe sai kirja aja 14.04,2 ja üheksanda koha. Sander Vaheri tulemus 14.10,7 tõi talle 13. koha ning Jürgen Einpaul pälvis ajaga 15.06,6 kokkuvõttes 34. koha.

„Võib julgesti öelda, et sprindivõistlus oli meile edukas. Esikümne kohad nii meeste kui ka naiste võistlusklassis on nii kõrgetasemelise võistluse puhul suured õnnestumised,“ võttis Mihkel Järveoja päeva kokku. „Üldiselt näitas Eesti koondis, et sihid on kõrged ja nende realiseeriminegi on sammhaaval ette võetud.“ Lauri Tammemäe, kes tegi tehniliselt kõige parema soorituse, on oma tulemusega väga rahul. Siiski, ka tema nägi 20-25sekundilist varu: „Ideaalne jooksu puhul oleksin võinud medalil olla, neljas koht aga oli täiesti reaalne. Tegin korraliku jooksu, kiirust oli.“ Annika Rihma, kes kurtis sprindipäeva hommikul terviseprobleemide üle, ent soojendust tehes juba optimistlikumates nootides enesetunde paranemisest rääkis, suutis kiire jooksuga oma eksimusi heastada.

Kõige pettunum oli sprindipäeva järel Sander Vaher, kes ei suuda andestada endale laulukaare all vaatepunktiga tehtud 15sekundilist viga ning hiljem veel paari kümnesekundilist eksimust. „Jooksutunne oli hea ja olin valmis paremaks soorituseks,“ võttis Sander oma mõtted kokku.

Lühirada

Bodil Holmström ütles, et tema jooks ei olnud sugugi puhas. Küll aga suutis ta vältida suuri vigu, mida kõik teised paistsid tegevate, ja paar väikest viga suurte asemel tagasidki talle võidu. „Ma teadsin kohe alguses, et kui rada on „jooksukas“, ei ole ma esimese viie seas.

Tänane maastik oli roheline ja raske nagu lubatud ja oodatud, aga kaart oli hea. Tundsin, et see annab mulle kogu vajaliku info eesootava maastiku kohta.”

Meeste pika raja võitja Michal Smola läbis 13,2 kilomeetri pikkuse ja 25 kontrollpunktiga raja ajaga 1:21.17. Šveitslane Fabian Hertner kaotas võitjale vaid minuti ja 59 sekundiga, venelasel Juri Masnõil kulus finišisse jõudmiseks tšehhist 3 minutit ja 56 sekundit kauem aega.

Michal Smola eesmärk oli kaitsta pikal rajal oma eelmiste tudengite MMi tiitlit: „Ma olin täiesti teadlik, et see on maastikku arvestades äärmiselt keeruline ülesanne. Roheline ei ole mu lemmikvärv.” Michal Smola startis enne lätlast Edgars Bertuksit (pika raja 4. koht) ja Michal oli üllatunud, kui Edgars ta kiiresti kinni püüdis. Raja teisel kolmandikul läksid nende teevalikud lahku ja Edgars võttis punkti enne

TAVARADA Naised 9,0 km ja 19 KP, mehed 13,2 km ja 25 KP

Naiste rajal alustas oma võitude seeriat soomlanna Bodil Holmström, kes võttis 9kilomeetrise ja 19 kontrollpunktiga rajal ajaga 1:05.37 kuldmedali. Teise koha omanik, lätlanna Una Arama, kaotas liidrile juba 6 minutit ja 41 sekundit. Pronks Heini Wennman Soomest jäi oma kaasmaalasest taha 7 minutit ja 1 sekundi.

tšehhi. "Püüdsin siis ennast võimalikult kokku võtta ja teha lõpuni puhta jooksu. Minu vead olid kokku umbes 2 minutit ja lõpuks võis sellega rahule jääda, sest maastik oli väga väljakutsete rohke."

Parim eestlanna oli ka pikal rajal Annika Rihma, kes sai ajaga 1:22.14 kokkuvõttes 23. koha. Eleri Hirv jäi võitjast taha 28 minutit ja 7 sekundit ning pälvis 45. koha, Grete Gutmann kaotas Hirvele veel pool minutit ja platseerus 46. kohale. Eva-Maria Ehala oli 54. kohal ajaga 1:37.09.

Meestest oli parim kuuendale kohale jõudnud Markus Puusepp, kes finišeeris ajaga 1:31.05. Jürgen Einpaul sai 17. koha, läbides raja ajaga 1:37.38. Peeter Pihlil kulus rajal aega 1:42.39 ja Kristjan Trossmannil 1:57.14, kohad olid vastavalt 27. ja 52.

Markus kirjeldas oma võistlust: „Kuues koht tavarajal on minu arust hea tulemus, millega sai varem seatud eesmärk täidetud. Rahul pole ma aga sellega, et tegin keskpärase jooksu. Füüsiliselt ja tehniliselt logises jooks päris palju. Võib vist öelda, et jooks oli suvise ettevalmistuse nägu – olin aprillis poolteist kuud vigastatud. Samas tundus, et maastikutüüp sobis minule paremini, kui paljudele teistele konkurentidele.“

Markus leidis, et esimene rajapool oli nii tehniliselt kui ka füüsiliselt lihtsam – seal kulges tal kõik päris hästi. Poolel rajal asunud vaatepunkti peab ta aga oma pika raja pöördepunktiks. „Kuhjuva väsimusega hakkasin rohkem eksima. Paarikümnesekundilised kõhklushetked ning eelviimase punktiga tehtud suurem, ligi minutiline suunaviga, maksid viienda koha. Raja teises pooles hakkas ka võitlusvaim nõrgenema, oli see siis väsimuse või ebakindluse tõttu. Selle üle ma uhke ei ole.“

LÜHIRADA – SANDERI KULDNE PÄEV

Naised 4,91 km ja 10 KP, mehed 6,17 km ja 13 KP

Sander Vaher on üliõpilaste maailmameister orienteerumises! Puhas rõõm oli neljapäeva pärastlõunal saata välja sellise pealkirjaga pressiteade. Sander juhtis võistlust esimestest raadiopunktidest alates ja hoidis hea jooksuga oma edumaad lõpuni. Kuigi maailmameister ise kommenteeris, et jooksu alguses ei olnud jalgades vajalikku särtsu, tuli võit selge edumaaga teiste ees.

Oma jooksu kommenteeris Sander nii: "Vaimselt olin lühirajal heaks jooksuks väga valmis. Olin enda jaoks kõik läbi mõelnud ning mõistsin, et ei ole vaja mõelda tulemusele ning sellega lisapingeid tekitada, vaid lihtsalt teha oma jooks – nii hästi kui ma seda suudan. Esimesse kontrollpunkti joostes olin üsnagi ebakindel, kuid paari järgneva etapiga sain mõnusa rütmi sisse. Teel 6. punkti nägin esimest korda 2 minutit enne mind startinud Michal Smolat, keda pidasin enne jooksu ka suurimaks konkurendiks. Tema nägemine lisas enesekindlust.

Maastik oli eestlastele väga sobiv – kogu aeg tuleb võidelda ja olla agressiivne, et mets sinust jagu ei saaks. Arvan,

et viimasena nimetatud omadus tuli mul täna hästi välja. Samas ei tohi unustada lihtsat tõde, et otse tee on ikka kõige lühem tee. Arvan, et paljud konkurendid kartsid otse läbi tiheda metsa minna ja proovisid kasutada rohkem joonobjekte. Üldiselt olen oma jooksuga väga rahul, ikkagi selle aasta esimene õnnestumine rahvusvahelisel võistlusel!"

Teise koha võttis pika raja võitja tšehh Michal Smola, kes kaotas Sanderile enam kui 2 minutit (35.39). Kolmas koht läks Austriasse Gernot Kerschbaumerile ajaga 36.30. Väga hea koha saavutas ka Lauri Tammemäe – kaheksas. Kaotus Sanderile 4 minutit. Peeter Pihl ajaga 41.08 oli 25. ja neljas mees Kristjan Trossmann 48.

Naiste võit läks teist päeva järjest Soome, Bodil Holmströmile, kes vaid 8 sekundiga löi selle aasta täiskasvanute maailmameistrit Dana Brozkovat Tšehhist (Dana aeg 34.37). Kolmanda koha saavutas Dana noorem õde Radka Brozkova (36.01). Eesti naistest jooksis parima koha välja Annika Rihma. Annika aeg oli 42.46 ja kaotus võitjale 8 minutit. Grete Gutmann oli 24., Ly Trei 60. ja Liina Haldna 72.

TEATEJOOKSUD – EESTI MEESTE HÕBEDANE PÄEV

Teatemeeskond jooksis koosseisus Lauri Tammemäe, Sander Vaher, Peeter Pihl ja Markus Puusepp ning nad võitsid rootslaste järel hõbemedali. Mehed olid jooksu algusest peale esikolmikus. Kui Lauri Tammemäe andis teate üle kolmandana, siis Sander Vaher tegi esimeses raadiopunktis juba kiirema aja. Kõrgeid kohti hoidsid ka Peeter Pihl ning ankrumees Markus Puusepp, kes tõi Eesti meeskonna kolmandalt kohalt teisele.

Eesti koondise treener Mihkel Järveoja on saavutatud kohaga väga rahul: „Olime teadlikud oma heast ja ühtlasest meeskonnast ja eelmiste päevade tulemuste põhjal lootsime tegelikult võitu. Medalist ilmajäämine oleks igal juhul olnud pettumus. Kõik tegid väga hea jooksu, ka Markus viimases vahetuses, kes nii suure pinge all suutis teha hea soorituse.“

Rootsile töid MMi kuldmedali Martin Hammarberg, Emil Andersson, Erik Thorsson ja Jakob Lööf. Nagu Eesti, nii oli ka Rootsi meeskond algusest peale esikolmikus. Võitjad läbisid raja ajaga 2:42.50. Kolmandale kohale tulid tasavägises võistluses ungarlased Andras Szabo, Zsolt Lenkei, Mate Kristof Kerényi ja Adam Kovacs, kes lõpetasid ajaga 2:45.22.

Naiste teateorienteerumises jätkasid võidukäiku soomlannad Laura Hokka, Heini Wennman, Marttiina Joensuu ja Bodil Holmström, kelle võiduajaks oli 2:11.09. Neist minuti ja 22 sekundi kaugusele jäi Tšehhi naiskond koosseisus Jana Panchartkova, Radka Brožkova, Iveta Duchova ja Dana Brožkova. Teateorienteerumise pronksi võtsid leedulannad Kristina Rybakovaite, Indre Valaite, Gabija Ražaityte ja Rasa Ptaškaite, kes kaotasid teisele kohale vaid kolm sekundit. Eesti naiskond alustas tagasihoidlikult, kuid lõpptulemus jäi vormistamata vale kontrollpunkti märgistamise tõttu.

Eesti Orienteerumisliidu president Urmas Klaas võttis Eesti koondise esinemise kokku: „Tubli töö! Sportlaste ja-

otamine erinevatele päevadele oli õige taktika ega kurnanud sportlasi ära. Vajalikeks hetkedeks anti aega hinge tõmmata. Üldse on üliõpilaste MM olnud Eestile väga edukas – kuld ja hõbe. See innustab noori.“

Kui palusin Kollal, võistluste direktoril, üliõpilaste MM paari lausega kokku võtta, saatis ta pika teksti. Kirjutas veel juurde, et korrigeerigu ma seda vastavalt vajadusele. Peale paari kirjatehnilise korrigeerimise on tekst autentsel kujul teie ees. Õpetlik ja kokkuvõtlik. Aitäh korraldajatele ja aitäh sportlastele!

Minule oli üliõpilaste MM kolmas suurvõistluste korraldamine: 1995. aastal toimus Põlvas Rahvusvahelise Koolispordi Liidu (ISF) MM 12 riigile, 2003. aastal juunioride MM 32 riigile ja nüüd siis WUOC 28 riigile. Lisaks väiksema tasemega võistluste läbiviimine.

Olen saanud nende ürituste kaudu suurepäraseid kogemusi inimeste ja organisatsioonidega suhtlemisel. Kõik need kolm suurüritust on toimunud erinevas ajasituatsioonis ja erinevate probleemide lahendamistega.

Kõige olulisem suurvõistluste korraldamisel on asjatundliku ja kohusetruu meeskonna moodustamine. See ei sünni päevapealt ja ka mitte kuudega. Kui talitluste juhid on paigas, tuleb koos leida ülejäänud inimesed, kes on nõus töötama ühise eesmärgi nimel. Nüüd, kokkuvõttes tuleb öelda, et mul oli hea meeskond, nagu ka viis aastat tagasi juunioride MMi ajal. Võistluste ajal oli mul endal tegemist vähe ja sain nautida korralduse ladusat toimumist.

Täna siin veelkord kõiki abilisid, kes andsid oma panuse võistluste väga heale korraldustasemele!

Teine oluline pool on eelarve. Tudengite MM toimub iga kahe aasta järel 32 erineval alal ning selleks on kehtestatud ühtsed reeglid. Osavõtumaks oli seotud dollariga ja kaks pool aastat tagasi, kui anti võistluste meile korraldada, oli kurss veidi üle 13 krooni. Võistluste eelsetel kuudel oli dollari kurss langenud alla 10 krooni. See tähendas korraldajatele veerandi miljonilist miinust, võrreldes esialgse eelarvega. Lisaks veel kütusehindade tõusuga seotud muude kulude tõus. Rahvusvaheline Üliõpilaste Liit (FISU) meie palvekirjale osavõtumaksu tõsta ei reageerinud. Tänu orgkomitee liikmete abile, isiklikele tutvustele ja kokkuvõtteid saime lõpuks eelarve tasakaalu.

Mind isiklikult häiris korralduse juures väga mahukas FISU MMi korralduseeskiri, mida üliõpilaste liidu esindajad püüdsid paragrahvide ja punktide järgi täita. Näiteks sai selle eeskirja järgi välja kuulutatud 8 parema autasustamine, kuid eeskirja punktuaalse täitmise tõttu said kolm esimest oma diplomi kätte “nurga” taga. Autasustamisele ei kutsutud 4.-8. koha omanikke. Nendele ettenähtud auhinnad ja lilled jäidki välja andmata, diplomid aga toimetati neile esindajate kaudu.

Kuu enne võistlust lubasin endale, et see jääb mu viimaseks peakorraldaja ametiks. Võistluste piduliku lõpetamise õhtul, olles koos paljude korraldustiimi liikmetega, tekkisid aga mõtted juba järgmise suurürituse toimumise üle Eestis. Miks ei võiks see olla 2012. aastal veteranide MM!?

KOLLA JÄRVEOJA,
kaks nädalat hiljem Põlvas

Võistlejate Kommentaarid

SPRINT Tähtveres 30. juuli

Mehed 3,1 km 70m tõusu

1. Tomas Dlabaja	Tšehhi	13.29,1
2. Vesa Taanila	Soome	13.39,7
3. Scott Fraser	Suurbritannia	13.42,9
4. Fabian Hertner	Šveits	13.49,0
5. Lukas Ebneter	Šveits	13.49,1
6. Jan Prochazka	Tšehhi	13.52,0
9. Lauri Tammemäe	Eesti	14.04,2
13. Sander Vaher	Eesti	14.10,7
34. Jürgen Einpaul	Eesti	15.06,6

Jürgen Einpaul: Jooksu ajal ei olnud väga head enesetunnet, ei tundnud erilist kergust oma jalgades. Algusosa oli lihtne, vigu ei teinud, aga poolel rajal kadus jooksust sujuvus ja tegin mitme punktiga umbes 5 sekundilisi vigu. Eelviimasel etapil, kus korraldajad oli tee lintidega sulgenud, ei suutnud seda eelnevalt kaardilt välja lugeda ning lõpuks linte nähes valisin kiiruga pikema ringijooksu. Viimasel etapil jäi segaseks laululava sildade kaardil kujutamine – ei saanud aru, kas sildade alt pääseb läbi või ei ning jooksin kindla peale suurema ringi. Oma keskpärasest tulemusest süüdistaksin pigem füüsilist võimekust kui tehnilisi puudujääke. Olen kindlasti jooksnud (ja jooksen ka tulevikus) paremaid sprinte. Eksimused rajal: umbes 50 sekundit.

Sander Vaher: Tegin täna tehniliselt halva jooksu. Proovisin liiga palju kaardi järgi orienteeruda – laululaval asetseva vaatepunkti oleks pidanud varem ära vaatama ja pigem oma vaistu ning silmi järgima. Lugesin kaardilt, et trepp läheb laulukaare üles välja ja seetõttu jooksin laulukaare taha. See eksimus läks maksma 15 sekundit. Järgmisesse punkti joostes kuulsin, kuidas kommentaator kritiseeris minu järgmist teevalikut. Tegelikult oli teevaliku erinevus vaid 1-2 sekundit, niiet põhimõtteliselt vahet ei olnudki. Seejärel lipsas sisse veel paar alla 10 sekundilist viga ning sarnaselt Jürgeniga märkasin eelviimasest punkti minnes teel olevat tupikut liiga hilja. Ka see oli umbes 10 sekundiline eksimus. Jooksutunne oli hea ning seetõttu olen oma tulemusest pettunud. Miinimumeesmärgiks oli siiski seatud esikümnesse jõudmine. Eksimused rajal: umbes 40 sekundit.

Lauri Tammemäe: Täna jooksuga võis enam-vähem rahule jääda. Peale esimest 3 elementaarset punkti lasin ennast raja lihtsusel lollitada ning tegin 4. punktiga 7-8 sekundilise vea. Pärast seda suutsin ennast kokku võtta ning raja keskosa liikusin kindlalt ja piisavalt kiiresti. Paraku tuli suurim viga (umbes 10 sekundit) veel eelviimase punktiga. Õnneks täna kiirust jagus ja selle poolest esimestele oluliselt alla ei jäänud. Olin eesmärgiks seadnud hea õnnestumise korral jõuda esikümnesse ning see ka eesmärk sai täidetud. Eksimused rajal: umbes 25 sekundit.

Naised 2,7 km 55m tõusu

1. Selina Stalder	Šveits	14.25,9
2. Dana Brožkova	Tšehhi	14.28,0
3. Esther Gil Brotons	Hispaania	14.42,4
4. Rahel Friederich	Šveits	14.55,2
5. Bodil Holmström	Soome	14.55,9
6. Capucine Verclotti	Prantsusmaa	15.06,9
8. Annika Rihma	Eesti	15.13,0
50. Liina Haldna	Eesti	18.51,4
57. Ly Trei	Eesti	19.49,9

Liina Haldna: Suurest närveerimisest ajasin stardis esimese ja neljanda punkti segamini ning alustasin kohe 40-50-sekundilise veaga. Sealt edasi sujus jooks hästi, 3. punktis jõudis mulle järele minut hiljem startinud tšehhitar Radka Brožkova, kellega ma aga pikalt sammu ei jõudnud pidada. Poole raja

peal tundsin, et ka minu füüsiline pool vajab arendamist, sellest hetkest alates läks raskeks. Kaotasin veel üle 20 sekundi ebakindluse tõttu 12. punktis. Väga suuri lollusi ma siiski ei teinud ja ennast väga hukka ei mõista.

Annika Rihma: Hommikul oli mul väga kehv enesetunne ja kaalusin isegi kas startida või mitte. Siis aga mõtlesin, et rada on piisavalt lühike, et seda ka halva enesetundega läbida. Startis ei olnud mul enam mahti terviseprobleemide üle mõelda. Raja algusosas sujus jooks väga hästi, aga kuna maastik oli tuttav, siis kippusin pigem jooksma kui kaarti lugema. Sisse tulid vead 3. ja 15. kontrollpunktiga. Kuigi enesetunne oli rajal olles parem, siis jalgades ei olnud erilist särtsu. Samas – 8. koht, sellega võib ju ikkagi rahul jääda.

Ly Trei: Kuni 7. punktini läks mul kõik hästi. Siis aga kadusin seal täitsa ära. Ekslesin seal üle minuti. Lõpuosa läbisin ka tehniliselt puhtalt. Aga jaksu ei olnud. Suure kaotuse parematele tingis kehv jooksuvorm. Ei ole spetsiaalselt nendeks võistlusteks valmistunud ja sprint ei ole minu lemmikdistsants.

TAVARADA Veskimõisas 31. juuli

Mehed 13,2 km 210 m tõusu

1. Michal Smola	Tšehhi	1:21.17
2. Fabian Hertner	Šveits	1:23.16
3. Juri Masnõi	Venemaa	1:25.13
4. Edgars Bertuks	Läti	1:28.25
5. Johan Bäckman	Soome	1:30.29
6. Markus Puusepp	Eesti	1:31.05
17. Jürgen Einpaul	Eesti	1:37.38
27. Peeter Pihl	Eesti	1:42.39
52. Kristjan Trossmann	Eesti	1:57.14

Markus Puusepp: 6. koht tavarajal on minu arust hea tulemus, millega sai varem seatud eesmärk täidetud. Rahul pole ma aga sellega sellega, et tegin keskpärase jooksu. Jooks keskpärane, tulemus hea. Füüsiliselt ja tehniliselt logises jooks päris palju. Võib vist öelda, et jooks oli suvise ettevalmistuse nägu – olin aprillis 1,5 kuud vigastatud. Samas tundus, et maastikutüüp sobis minule paremini kui paljudetele teistele konkurentidele, mistõttu ma lõpuprotokollis nii ette sattusingi. Esimene rajapool oli nii tehniliselt kui ka füüsiliselt lihtsam – seal kulges mul kõik päris hästi. Vaatepunkt, mis oli poole raja peal, kujunes ka minu tänase jooksu pöördepunktiks. Kujuva väsimusega hakkasin rohkem eksima. Paarikümnesekundilised kõhklushetked ning eelviimase punktiga tehtud suurem, ligi minutiline suunaviga, maksis 5. koha. Raja teises pooles hakkas ka võitlusvaim nõrgenema, oli see siis väsimuse või ebakindluse tõttu. Selle üle ma uhke ei ole. Eksimused rajal: umbes 4 minutit.

Peeter Pihl: Enne starti oli minu peas kolm sõna: kaart, kompass, kiirus. Rajal ei suutnud ühtegi lubadust täide viia. Alguses sai saatuslikuks kiirus. 4. punktis kadus kiirustamise tõttu kaardiga kontakt. Minnes väikest eksimust suure kiiruga heastama, jooksin 4. punktist 6. poole, märkamata vahepeal viiendat. Poolel teel mõistsin, et selline tegutsemine mulle lõppkokkuvõttes head tulemust ei too ning pöörasin otsa ümber. Tagasi viienda poole suundudes olin jälle lohakas. Kokku kaotasin selle etapivahega umbes 6 minutit. Paar järgmist etapi kulus enesekindluse taastamiseks ja siis hakkas jooks jälle sujuma. Kahjuks raja kõige raskemad osad, kus oleks kaasvõistlejate seltsist kasu olnud, läbisin üksi. Sellest tulenevalt langes jooksutempo märgatavalt ning hakkas palju pisivigu sisse tulema. Rada kujunes minu jaoks üllatavalt pikaks. Koht protokollis on tegelikult imestamapanevalt hea, see pehmemad natuke lööki. Enda sooritusele annan viie palli süsteemis siiski hinde 2. Tundub, et Eesti metsades meil vist mingi eelis ikka on. Seda on märgata kõikide Eesti meeste sooritustest – isegi kehvide jooksude puhul on kohad lõpuprotokollis siiski päris korralikud. Minul kui sportlasel puudus täna erakordne vaist. Olen vihane ainult iseenda peale.

Jürgen Einpaul: Nagu ka eile, tuli keskpärase jooksu kohta üllatavalt hea positsioon lõpuprotokollis. Jooksu alustasin kohe ligi kaheminutilise veaga, kui jäin hullusti võssa kinni. Järgmised etapid kulgesid taganttulija hirmus ilusti, kui välja arvata 30-45 sekundine lisakaar neljanda punkti kuusetihnikus. Sain kokku 2 minutit peale mind startinud šveitslasega, kellega sujus koostöö pikematel etapidel läbi risu rassimisel edukalt. 16. etapil läbi soo minnes kaldusime vale künka äärde ja surusime läbi vaarika ja nõgese valesse tippu, millega kadus järjekordest 2 minutit. Järgmistel etappidil tegin omapäi väikeid vigu, mistõttu kaotasin šveitslase silmist.

Kristjan Trossmann: Raja esimene pool möödus suhteliselt valutult. Väikestele vigadele vaatamata olin kinni püüdnud enda ees startinud venelase

ja 4 minutit varem startinud rootslase ja veel ühe eelpool startinud. Eelnevalt seatud eesmärk esimesena meestest lõpetada paistis käega katsuda. Punkt enne vaatekat tekkis esimene suurem viga. Sellele vaatamata ei kadunud teised silmist ja suutsin koos eelnevalt püütud poistega edasi liikuda veel 4 punktivahet, siis läksid meie teed lahku. Jõud hakkas vaibuma suurest nõgese lükkamisest ja soov konkurentidest lahti saamisest lõppes 2 suure peataolekut tingitud veaga. Hiljem liikusin rahulikult lõpuni, et veidi ennast lühirajaks hoida. Tuleb tunnustada, et rajalükkamine ja see maastik ei olnud päris minu jaoks. Päev lõppes suure kaotuse ja vigadehulga ning suhteliselt unetu ööga.

Naised 9,0 km 140 m tõusu

1. Bodil Holmström	Soome	1:05.37
2. Una Arama	Läti	1:12.18
3. Heini Wennman	Soome	1:12.38
4. Mhairi Mackenzie	Suurbritannia	1:12.54
5. Helen Palmer	Suurbritannia	1:13.00
6. Esther Gil Brotons	Hispaania	1:13.10
23. Annika Rihma	Eesti	1:22.14
45. Eleri Hirv	Eesti	1:33.44
46. Grete Gutmann	Eesti	1:34.14
54. Eva-Maria Ehala	Eesti	1:37.09

Eva-Maria Ehala: Otsustasin juba enne starti, et kuna ma mingite suursuguste kohtade peale ei võistle, siis võtan asja rahulikult ja katsun teha ilma vigadeta jooksu. See eesmärk ebaõnnestus mul juba esimesse punkti minnes, kui kadusin vaarika- ja kõrvenõgesedzunglis õigelt suunalt ja jõudsin teerajale planeeritud 150 m kaugemal. See viis keskendumise paigast ja järgnesid puterdamised 4. ja 5. punktiga. Pikal etapil õndasse leidsin taas kaardiga kontakti ning ülejäänud rada kulges tegelikult ilma oluliste vigadeta. Seega suurem osa kaotusest tuli siiski jooksu arvelt. Seda muidugi ka seetõttu, et olin enamuse rajast üksinda ja ei näinud kaasvõistlejaid, kes oleksid aidanud tempot üleval hoida. Tagantjäreli mõeldes oleks pidanud end ikka kiiremini sundima lõpuni järgistama, sest pärast finišit jäi tunne, et jõudu jäi tegelikult üle. (kokku vigu 8.30).

Grete Gutmann: Tavarajale suundusin eesmärgiga teha veatu jooks ning püsida kaardis, kuid 9 kilomeetri pikkusel osutus see ületamatuks ülesandeks. Vead tekkisid enamasti kas ebapiisavast kaardilugemisest või siis võimetusest kaarti ja maastikku kokku viia. Kindlasti peab ka tõdema, et füüsiline vorm ei olnud nii pika katsumuse jaoks valmis. Motivatsiooni vähendas ka väga kehva läbitavusega mets, mis erines tunduvalt Rootsisis juunioride MMil joostud maastikest. Samuti vähendas jooksukiirust haige jalg, mida ehk isegi ülelligiselt hoida proovisin. Kokkuvõttes ei saa oma sooritusega ei füüsiliselt ega ka tehniliselt rahul olla, kuid vähemalt on saanud kogemus niivõrd pikal ja raskel rajal, millest on ainult õppida.

Annika Rihma: raja alguses olin natuke kartlik viga teha ja selle tõttu ei suutnud korralikult kaarti sisse elada. Liigne kiirustamine tingis vead ja hiljem raja teisel poolel väsimuse, mille tõttu kaotasin täieliku kontakti kaardiga ja peas keerlesid vaid mõtted, et saaks juba siit metsast välja. Koht vastavalt sooritusele.

LÜHIRADA Prangli 1. august

Mehed 6,2 km 80 m tõusu

1. Sander Vaher	Eesti	33.35
2. Michal Smola	Tšehhi	35.39
3. Gernot Kerschbaumer	Austria	36.30
4. Juri Masnõi	Venemaa	36.37
5. Edgars Bertuks	Läti	36.53
6. Andreas Ruedlinger	Šveits	36.55
8. Lauri Tammemäe	Eesti	37.37
25. Peeter Pihl	Eesti	41.08
48. Kristjan Trossmann	Eesti	45.44

Sander Vaher: Vaimselt olin tänaseks heaks jooksuks väga valmis. Olin enda jaoks kõik läbi mõelnud ning mõistsin, et ei ole vaja mõelda tulemusele ning sellega lisapingeid tekitada, vaid lihtsalt teha oma jooks – nii hästi kui ma seda suudan. Isegi kui jalgades ei olnud enne starti ja ka võistluse jooksul erilist särtsu, siis täna õnneks minu praegusest jooksuvõimest piisas. Esimesse kontrollpunkti joostes olin üsnagi ebakindel, kuid paari järgneva etapiga sain mõnusa rütmis sisse. Teel 6. punkti nägin esimest korda 2 minutit minu ees startinud Michal Smolat, keda pidasin enne jooksu ka suurimaks konkurendiks. Tema nägemine lisas enesekindlust. Täna maastik oli eelastele väga sobiv – kogu aeg tuleb võidelda ja olla agressiivne, et mets sinust jagu ei saaks. Arvan, et viimane omadus tuli mul täna hästi välja. Samas ei tohi unustada lihtsat tõde, et kõige otsem tee, on kõige lühem tee. Arvan, et paljud konkurendid

Eesti meeskond (Lauri Tammemäe, Sander Vaher, Markus Puusepp ja Peeter Pihl) võitis teatejooksus teise koha.

kartsid otse läbi tiheda metsa minna ja proovisid kasutada rohkem joonobjekte. Üldiselt olen oma jooksuga väga rahul, ikkagi selle aasta esimene õnnestumine rahvusvahelisel võistlusel.

Kristjan Trossmann: Lühirajale läksin vaatamata suhteliselt unetule ööle, mis oli tingitud eelmise päeva nõgesemõllust, suure lootusega lõpuks ennast realiseerida. Ootasin rohelisemat metsa kui seekord pakuti. Kõhklevast algusest hoolimata tundus kõik normis. 2. etapil sain kätte moldaavilase, keda nägin pidevalt kuni raja lõpuni, ta nimelt tegi paljud minu vead kaasa. Esimese pikema etapi puhul tegin ebaõnnestunud teevaliku mis lõppes täieliku ära kaldumisega. Järgnevalt sai veel tehtud paar viga ja suunaetapid ei sujunud teps mitte. Hea oleks ajada kõik päikesearjutuse kaela, sest kompassi enam süüdistada ei saa. Samas tuleb vist ikka tõdeda et viga on ikkagi mehes. Ehk järgmine kord õnnestub paremini.

Peeter Pihl: Üritasin eelmise päeva tavaraja võistlusest õppust võtta ning rohkem kaarti lugeda ning hoolikamalt liikumisteed valida. Tihe mets ja halb stardikoht tekitasid olukorra kus kiiruse hoidmiseks tuli teha palju tööd ning sellest tulenevalt raja teisel poolel tempo langes väsimuse tõttu. Suurima vea tegin 5 etapiga kui kaldusin liiga vasakule etapil ning sellest tulenev lisakaar oli umbes minuti või natuke enama suurune. Hiljem tegin veel kahe punktiga umbes 30 sekundised vead. Kogu jooksu vältel esines teatud ebakindlust.

Lauri Tammemäe: Otsustasin algusest peale tempo peale panna ning üritada niiviisi jätkata võimalikult kaua. Esimese punkti läbisin probleemiteta ja kiiresti, kuid edasi tulid vead 2.-5. punktiga 10-30 sekundit. Sellegi poolest oln juba 5. Punktist välja joostes suutnud kinni püüda 2 enda eest startinud sportlast. Kolmekesi sai tempot kõrgel hoidud olenemata kogunevast väsimusest. Paraku tekkis mõne punkti piirkonnas väikeseid probleeme ja sa tehtud veel mõni väiksem viga, kuid raja lõpp sa juba joostud ideaali lähedastel. Üldjoontes jään oma jooksuga vägagi rahule – eesmärk oli nagu sprindis jõuda vähemalt 20 hulka, kuid parema õnnestumise korral ka 10 sekka ning eesmärgi suutsin jälle täita. Tegelikult jääb tulemus isegi pisut kripeldama, kuna hiljem jooksu analüüsid selgus, et viga kogunes 2 minuti lähedale ja kuna ma 3. kohale kaotasid vaid 1.07, siis paistab et medal ei olekski olnud utooline.

Naised 4,9 km 50 m tõusu

1. Bodil Holmström	Soome	34.29
2. Dana Brožkova	Tšehhi	34.37
3. Radka Brožkova	Tšehhi	36.01
4. Una Arama	Läti	36.38
5. Elisa Dresen	Saksamaa	37.17
6. Marttiina Joensuu	Soome	37.24
17. Annika Rihma	Eesti	42.46
24. Grete Gutmann	Eesti	43.23
60. Ly Trei	Eesti	53.49
72. Liina Haldna	Eesti	1:02.28

Liina Haldna: Enne jooksu oli mul kehv enesetunne ja kõht tegi valu.

Raja alguses ja lõpus isegi oksendasin – ei tea, millest selline tõi. Raja keskel sujus aga jooks päris hästi.

Grete Gutmann: Metsa läksin rahulikult, eesmärgiga teha jooks, millega ise rahul oleksin – see tähendab siis jooksu, kus üle minuti vigu kokku ei võiks lugeda. Eesmärk täielikult ei realiseerunud, kuna vigu tegin ning sealjuures ka teevalikuvigu. Siiski püsis erinevalt tavarajast motivatsioon ja orienteerumiserõõm ning raja lõpuosas suutsin veel viimseni pingutada ning teel joostes tempot oluliselt tõsta. Kokkuvõttes on emotsioon positiivne ja tulemus rahuldav.

Annika Rihma: Sellelt päevalt ootasin ma endast võibolla üle oma varju hüppamist, ehk lootsin poodiumi kohta. Selline mõtlemine aga häiris tugevalt keskendumist ja tavarajast sissejäänud väsimus tegid oma töö. Täielikult ebaõnnestunud jooks, koht 17.

TEADE Prangli 2. august

Mehed 8,1 km 90 m tõusu (1. ja 2. vahetus) 6,1 km 70 m tõusu (3. ja 4. vahetus)

1. Rootsi	2:42.40
2. Eesti	2:43.03
Lauri Tammemäe	46.45 [4]
Sander Vaher	45.01 [3]
Peeter Pihl	36.23 [6]
Markus Puusepp	34.54 [5]
3. Ungari	2:45.22
4. Venemaa	2:46.16
5. Tšehhi	2:48.28
6. Šveits	2:48.55

Lauri Tammemäe: Analüüsid eselmiste päevade tulemusi ja stardi protokoll, võtsin eesmärgiks mitte oluliselt teisi jälgida, kuna enamik välismaalasi paistis olevat hädas Eesti maastikega. Niisiis alustasingi agressiivselt ja võtsin esimesed 2 punkti oma hajutuse esimesena ja üksinda. Alates pooldest teest 3. punkti sai suurem grupp jälle kokku ning nii püsis seis enam-vähem lõpuni, kui mitte arvestada mõne üksiku võistkonna mahajäämist.

Iseenesest oli rada lihtne ja tempo oli kogu aeg väga kõrge – metsas suutsin kõigiga sammu pidada, kuid tee peal oli poiste tempo ikka väga kõrge ja oleksin paaril korral grupist peaaegu maha jäänud. Viga tegin kokku arvatavast maksimaalselt minuti, sellest enamiku viimasel ringil rohelises. Õnneks usaldasid paljud mind ja nad otsustasid lõpus minuga selle vea kaasa teha, nii et peale tšehhi jooksja, kelle me juba järgmises punktis jälle peaaegu kätte saime, ei pääsenud eest mitte keegi. Üldiselt tegin tehniliselt üsna hea soorituse ja jään oma jooksuga igati rahule.

Sander Vaher: Teade algas meie võistkonnale hästi – Lauri tuli esimesest vahetusest liidritega. Sellel kohalt oli mõnus mets minna. Kuni esimese raadiopunktini jooksin täiesti iseseisvat jooksu, mille sisse mahtus ka kaks ebakindlushetke, mis võisid kokku maksta minna ligi minuti. Raadiopunktis sai erinevates hajutus-tes käinud punkt mind kätte ja kohe järgneval etapil ka möödus minust, kuna ülehindasin rohelise metsa läbitavust. Kuni punktini enne pressi liikus rong ungarlase juhtimisel. Tihnikus õnnestus taaskord ligi minutiline viga teha ja olime jäänud rootslasega kahekesi. Viimane haak oli mõnus kiire orienteerumine, kus rootslasega kodamööda initsiatiivi üles näitasime. Kaks punkti enne lõppu ühines meiega eest ära saanud ungarlane ja mul õnnestus rongi veduriks hakata. Nii lõpuni välja.

Füüsilise võimekuse poolest oli see päev kolmest kõige viletsam, aga üldiselt jäin jooksuga rahule. Loomulikult jäävad kripeldama need vead, mille vältimisel oleks suutnud ehk Peetrile vahetuse üle anda ilma jälitajate silmsidemeta, aga jah... oleks.

Peeter ja Markus järgmistes vahetustes jooksid väga hästi. Peaaegu oleksime võitnud kulla, aga jah... oleks. Tegelikult olen ma hõbemedali üle väga õnnelik, sest eesmärgiks oli medal.

Peeter Pihl: Alustasin optimistliku plaaniga joosta seltskonnal eest ära. Teatud mõttes kiire tempo õigustas ennast, kuna rootslase tõmbasin teise punkti juures enda hajutusse. Kolmanda punktiga tegin ligi minutise vea ning sellest hetkest alates oli grupp jälle koos. Tagant tulnud tšehh tõmbas tempo väga kiireks ja sellest tulenevalt pudenes poole raja peal grupist ungarlane. Raja teine pool oli lihtne ja hajutusteta ning möödus tšehhi silmapiiril hoides ja valu kannatades. Lõpptulemus on väga hea, kuigi võistluspäeva õhtul rõõmustamise tuju väga ei olnud. Siiski sai kaotatud kuld, mitte võidetud hõbe!

Naised 5,1 km 55 m tõusu (1. ja 2. vahetus) 3,8 km 40 m tõusu (3. ja 4. vahetus)

1. Soome	2:11.09
2. Tšehhi	2:12.31
3. Leedu	2:12.34
4. Prantsusmaa	2:13.00
5. Šveits	2:17.10
6. Läti	2:23.01
Eesti	DQ

Annika Rihma: Kuna sain metsa 15st võistkonnast 12ndana, siis ainuke mõte, mis peas keerles, oli, et suudaks grupile jälle järele võtta. Rajal ei näinud ma mitte kedagi ja see tekitas hirmu, et olen täiesti maha jäänud, mis sundis mind rohkem gaasi põhja panema. Kohe raja alguses eksisin 1. ja 3. KPga, hiljem selgus veel, et olin võtnud 4. KP valesti.

Vale KP võtt tuli sellest, et punkt ise oli lihtne. Lugesin ette, et tuleb joosta üle lameda mäe ja võtta mäe tagant punkt lagedast soost. Samal ajal lahendasin juba järgmist keerulisemat etappi. Jooksin üle mäe, nägin lagedat sood ja veel tähist, ei mingit kahtlust, et see ei ole minu KP. Liigsest kiirustamisest ei kontrollinud KP numbrit ja kohe karistati mind ära. Sain oma vitsad, kahju, et just teates, kus teised Eesti tüdrukud tegid hea soorituse ja oleksime olnud võimelised võtma esikuuku koha.

PORT OF TALLINN
the port that ships love

Kalev

Hekotek

Timo Sild (vasakul) võitis juunioride MMil hõbemedali.

Juunioride MM peeti tänavu Rootsi lääneranniku sadamalinnas Göteborgis

Fotod: Niels-Peter Foppen, <http://www.ultimate-orienteeing.com/>

JÜRGEN EINPAUL

Estit **esindasid** kuus noormeest: Timo ja Lauri Sild, Lauri Tammemäe, Henrik Berg, Kristo Heinmann ning Jaagup Truusalu, viis neitut: Grete Gutmann, Eva-Maria Ehala, Piibe Tammemäe, Eleri Hirv ja Ly Trei ning kaks noort, kuid tahtmist täis treener-esindajat-autojuhti-psühholoogi – Alar Assor ja Jürgen Einpaul. Koondise alaline treener Vallo Vaher juhendas samale ajale langenud perekondliku järelkasvu saabumise tõttu vägesid distantsilt.

Võistlused toimusid oodatult tehnilistel maastikel ootamatult läbimõtlemata korralduse tähe all. Elutingimused olid oodatult spartalikud, turvameetmed tegetseva väeosa kohta ootamatult leebed, söögiajad oodatult sõjaväelised (näiteks õhtusöök neljast kuueni pärastlõunal), kuid menüü ootamatult ebatervislik (hamburger õhtusöögiks enne tavarada). Banketi kontrolli alla saamiseks alustas Rootsi kaitseväge pealetungi ootamatult hilja, kuid oodatult efektiivselt.

Esmaspäev, 30. juuni: sprint

Eelinfo kohaselt pidi sprindivõistlus toimuma 80% ulatuses linnas ja 20% ulatuses linnalähedases metsas. Toimuski, kuid tuli välja, et Rootsi linnamaastik võib tähendada üsna samasugust avakaljut ja põõsaid kui mets. Eestlastest kohanes kõige paremini sprindidistantsi oma põhialaks mitte pidav Timo. Lauri Tammemäe, kes läks starti suurte ootustega, ei olnud orienteerumises nii kindel kui soovinuks ning sai 20. koha. Tüdrukute seas väga palju rõõmu ei olnud, vaid Piibe sai vanemate koondisekaaslaste üle saadud võidu pärast rahulolu tunda.

Teisipäev, 2. juuli ja kolmapäev, 3. juuli: lühirada

Kui sprindipäeva ilm oli mõnusalt päikseline, kuid jahutava tuulega, siis lühiraja

kvalifikatsiooniks oli tuul kadunud, kuid päike jäänud. Oma eeljooksu võiduga sai edasi kindla peale jooksu teinud Timo, mõlemad Laurid jätsid varu juba vähem ja Henriku A-finaali kvalifitseerumine selgus tõesti alles viimasel hetkel. Tüdrukutest olid edasipääsejad Grete ja Piibe. Teistel koondistel jäi vähem või rohkem kiirusest ja o-tehnikast puudu.

Finaalipäev oli hommikust saadik paval. Võistlejate sõnul oli õhk maastikul tumedate kaljude vahel pärastlõunaks kuum ja kuiv nagu soome saunas. Eesti tüdrukute A-finaaliduellis jäi taaskord peale Piibe. Poiste võistlus kippus aga allamäge minema. Lauri Sild oli esimeses vaheajapunktis koguni hetkeliider ning püsis enamiku rajast esikümnes, kuid kukkus siiski enne lõppu teise kümne teise poolde. Henrik tegi palju väikseid vigu, Lauri Tammemäe jättis kahetsusväärset kombel punkti vahele ja Timo kaotas kaljude vahel kuumuses neljandat punkti otsides kaheksaks minutiks pea, ajataju ja orienteerumiskuse. Õhtul ei olnud mingit meeleolu.

Reede, 5. juuli: tavarada

Tavarada oli raske. Väga raske oli võistlejatel ning ka esindajad ja varased startijad, kes kokku peaaegu 8 tundi kestnud võistluse lõpptulemusi finišis ära tahtsid oodata, pidid kuumuses hoolega vedelikku tarbima. Oodata aga tasus. Võistlus tüüris meile meelepärases suunas aeglaselt, kuid kindlalt. Grete tegi lõpuks oma jooksu enamvähem ära ning sai tubli 31. koha. Teiste tüdrukute tulemused olid ühtlased, kuid mitte nii rõõmustavad. Kristo ja Jaagup võitsid kõiki jaapanlasi ja mitut leedukat. Henrik ei olnud taaskord jooksu tehnilise poolega rahul, kuid võitles lõpuni ja Lauri võttis kõik punktid õiges järjekorras ära. Siis startis Timo.

Nagu me hiljem teada saime, oli Timo jooks alanud kui õudusunenägu — juba enne esimest punkti oli Timo täiesti kaardilt kadunud. Õnneks piirdus seekord viga 2,5 minutiga. Esimesse vaheajapunkti jõudis Timo ajaga, mis jättis kõik otsad lahti.

Väga hästi Sildade perekonna-ajalooga kursis olev võistluste spiiker kaldus Timo medalivõimaluses kahtlema.

Edasine oli aga jõudemonstratsioon: etapid järgmise vaheajapunktini läbis Timo kiiremini kui keegi teine ja finišeeris vaid 12 sekundit MM-ilt kolme kulla ja ühe hõbedaga lahkunud Johan Runessoni järel. Miski polnud kindel, kuna tugevaid võistlejaid oli tagant tulemas veel mitmeid. Närvesööv oli jälgida, kuidas nad kõik 2sekundiliste vahedega finišiprotokollis Timo järele reastusid. Juunioride MM-i individuaalstantsidelt ajaloo parim koht Eestile oli võidetud.

Lauri Sild juhtis jälle esimeses vaheajapunktis võistlust ning ei langenud kaugele ka edasise võistluse käigus – 12. koht on kahte järgmist juunioride MM-i oodates väga hea. Õhtul sõime spordijoogi-pulbriga kaunistatud kooki.

Laupäev, 6. juuli: teade

Teatepäeva hommik üllatas külma vihasajuga. Päeva peale läks küll taas selgeks ja soojaks. Teatejooksuks olid poiste ootused eelmise päeva eufooria järel kõrged. Lauri Tammemäe oli ehk kõige edujanulisem. Erinevalt Timost ei

Juunioride MM tulemused

Sprint

M 20

1.Stepan Kodeda	Czech Re	13.21,1
2.Johan Runesson	Sweden	13.22,1
3.Sören Bobach	Denmark	13.28,8
7.Timo Sild	Estonia	13.43,2
20.Lauri Tammemäe	Estonia	14.09,5
29.Lauri Sild	Estonia	14.28,1
87.Jaagup Truusalu	Estonia	15.51,7
97.Kristo Heinmann	Estonia	16.03,3

W 20

1.Emma Klingenberg	Denmark	13.40,1
2.Silje Ekroll Jahren	Norway	13.41,7
3.Jenny Lönnkvist	Sweden	13.42,4
61.Piibe Tammemäe	Estonia	15.48,2
75.Grete Gutmann	Estonia	16.16,3
93.Eleri Hirv	Estonia	17.14,4
94.Ly Trei	Estonia	17.20,6
100.Eva-Maria Ehala	Estonia	17.42,6

Lühirada

M 20

1.Johan Runesson	Sweden	30.45
2.Ulf Forseth Indgaard	Norway	31.16
3.Sören Bobach	Denmark	31.19
17.Lauri Sild	Estonia	34.36
33.Henrik Berg	Estonia	37.47
57.Timo Sild	Estonia	45.44
Lauri Tammemäe	Estonia	Disq

W 20

1.Venla Niemi	Finland	28.29
2.Beata Falk	Sweden	29.03
3.Karine D'Harville	France	29.12
35.Piibe Tammemäe	Estonia	36.48
44.Grete Gutmann	Estonia	38.54

olnud ta kaks aastat tagasi Leedus kuldseesse võistkonda pääsenud ning erinevalt Lauri Sillast ei jäänud talle veel kahte MMi aega medalit püüda. Tammemäe alustaski esimeses vahetuses kindlalt, andes teatepulga Lauri Sillale üle seitsmendana, kolmandast kohast 55 sekundit maas.

Lauri Sild raputas oma vahetuse algul „juhuslikud mehed“ kiiresti maha ja tõusis kolmandale kohale. Rootslased olid püüdmatult ees, kuid teisel kohal jooksnud norrakas tundus võistluskeskuses vaheaegu jälgides vahepeal üsnagi käeulatuses olevat. Lauri järgi oli võtnud Venemaa 2. võistkonna jooksja, kellel juhtus sama hajutus olema. Vahetuseks olukord ei muutunud – Rootsi oli ees juba 4,5 minutit, Norra pisut alla 2 minuti.

Timo Silla kolmandasse vahetusse panek oli eelmise päeva viimase hetke otsus. Timo on tavaliselt isegi Eesti teatejooksudel teist vahetust jooksnud (kui mälestusväärne erand tänavusel EMV teatel välja arvata). Seekord kandis Timo aga oma rolli 95% rajast ilusti välja – Norra tuli järjest lähemale ning kuigi jälle sama hajutuse saanud Venemaa 2 ei tahtnud kuidagi maha jääda, hakkas medalivõimalus üha reaalsemana tunduma.

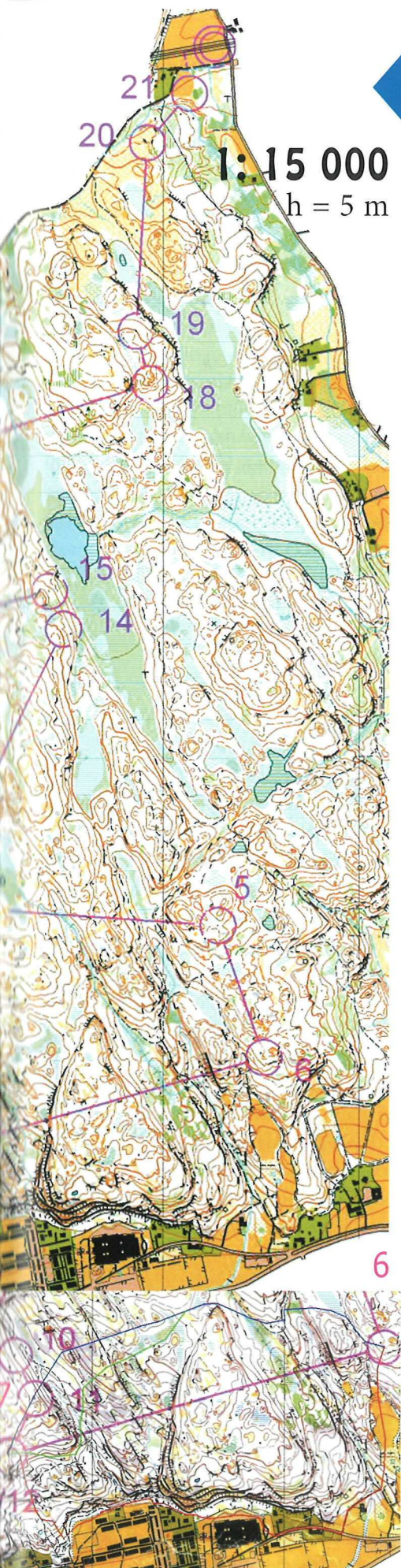
Timo võitles enda teada 3.-4. kohale, et norrakas enne lõppu vea tegi ja Eesti ning Venemaa teise võistkonna mööda lasi, ei olnud sportlastele metsas teada. Kuna Timole tundus, et venelase jalg on tema omast teravam, otsustas ta eelviimasel etapil riskile minna ja ringivariandi asemel otse üle kaljude ronida. See variant osutus selgelt aeglasemaks ja mööda sai jälle ka vahepeal seljataha jäetud Norra. Neljas koht, tunamulluse võidu järel paremuselt teine saavutus juunioride MMide teatejooksudelt, oli siiski meie.

Tüdrukute teatejooks ei läinud nii edukalt. Esimeses raadiopunktis oli Piibe küll liidrite seas, kuid siis tulid suured vead ja kuigi kõrgele Eesti naiskond enam ei tõusnud. Ka treenerid ei suutnud VIPjooksu väga edukalt läbida.

Teade

M20		W20	
1.Sweden	2:28.36	1.Sweden	2:19.52
2.Russia 2	2:33.41	2.Denmark	2:21.12
3.Norway	2:33.58	3.Norway 2	2:28.20
4.Estonia	2:34.23	20.Estonia	2:54.01
29.Estonia 2	3:18.16		

Timo kommentaar tavaraja otsustavamatele etappidele

S-1:

Pärast täielikult ebaõnnestunud lühhirada (koht viimaste seas, kaotus võitjale 15 minutit) suhtusin tavarajasse ettevaatlikult. K-punkti jooksin rahulikult, vaatasin, kas esimeste etappide seas mõni pikk etapp ka on. Kui lõpuks esimesele punktile keskendusin, otsustasin segasena tunduvat kaljust piirkonda vältida ning vasakult ringi joosta. Punktirõnga ääres oleva orvandi juures olin veel paigas, märkasid kaljutki, mis orvandi põhjaküljel asus. Jooksin orvandist läbi ja otse edasi, kuni jõudsin kalju kohale, mille all pidi minu meelest punkt olema. Punkti aga polnud. Pöörasin ringi ning jooksin uuesti orvandi juurde, kus viimati paigas olin, sealt asusin uuesti punkti võtma. Seekord märkasid, et pean kõrgust hoidma. Kuigi jooksin ka teisel katsel punktist pisut mööda, nägin tähist, kui end ringi keerasin.

Etapi kiireim oli Olle Boström ajaga 2.13, tema liikumistee on märgitud sinisega. Hillisem võitja Johan Runesson jooksis Ollega sarnaselt, kuid möödus tiigist põhja poolt. Tema liikumistee on märgitud rohelisega, etapiajaks sai ta 2.29. Kollane liikumistee kuulub Matthias Kyburzile, kes kulutas etapile 2.23. Minu teekond on joonistatud punasega, jooksin esimesse punkti 4.46.

4-5:

Raja esimene pikk etapp. Pärast esimese punkti viga võtsin end kokku, tuletasin endale meelde, et see on ju ometi mu viimane JWOCi individuaaldistsants. Liidriga oli 4. punkti juures vahe vähenenud 4 sekundit, seega liikusin pärast esimest viga liidritega samas tempos. Muide, tollel hetkel oli liidriks tõusnud minu vend Lauri.

Teevalikut ei näinud, vaja ainult otse joosta. Alguses kasutasin ära talvist suusarada, mis kaardil kollase triibuna nähtav. Etapi keskel märkasid kaljut, nagu planeeritud, sealt jooksin suunaga teise suusarajani, mis suundus künkani, kus hakkasin punkti võtmiseks täpsemalt kaarti lugema. Punktirõnga ääres oleva kalju ning kivi juurest jooksin suunaga punkti.

Nimetatud etapiga sain kiiruse ja kaardilugemise korralikult klappima, võitsin etapi ajaga 7.53, liidrist jäin 5. punktis maha 2.07. Etapi teine aeg oli Lauril, tema sai ajaks 8.15.

Parimad jooksid kõik väga sarnaselt, esimestest valis vaid Matthias Kyburz omapärase teevaliku, mis paraku oli aga parimatest aegadest oluliselt kehvem, ajaks 8.50. Tema teekond on märgitud sinisega.

6-7:

Viies punkt oli ühtlasi ka esimene joogipunkt. Kuna tahtsin vältida ülekuumenemist, nagu see oli juhtunud lühhirajal, istusin joogiga rahulikult maha ning uurisin raja hoolikalt läbi. Teise pika

etapi teevalik oli seega 6. punktiks juba väja mõeldud. Valisin aga vale teekonna. Alt minnes ei pidanud küll kaarti väga palju lugema, kaar oli aga liiga suur ning lõputõus liiga järsk.

Johan Runesson (sinine joon) jooksis ülevalt ning sai ajaks 8.47. Matthias Kyburz ja Olle Boström (roheline joon) üritasid viimast nõlva vältida, nendel kulus etapi läbimiseks vastavalt 9.13 ja 9.28. Minu etapiajaks oli 9.55, liidrist Johan Runessonist olin 7. punktis maas 3.51.

Lauri tegi küll õige teevaliku, kuid ei suutnud punkti korralikult võtta ning kaotas selle etapiga oma liidripositsiooni Johan Runessonile.

13-14:

Kuigi tegin 7. punkti minekul vale teevaliku, olin kaardilugemise täielikult kontrolli alla saanud. Liblika, mis tuligi pärast 7. punkti, läbisin puhtalt ning tempo järjest tõusis. Kolmas pikk etapp ei pakkunud jälle palju valikuid. Jooksin suunaga suusarajale, suusarajalt võtsin omakorda suuna nõlvale, kus asus punkt. Hoidsin meelega paremale, et turvaliselt mööda nõlva punktile läheneda. Etapiajaks tuli 8.26. Leo Laakkonenil oli etapi teine aeg – 8.45. Etapi kolmas aeg oli aga juba 9.08. Liidrist Johan Runessonist olin 14. punktis maas 2.06.

17-18:

Viimane pikk etapp. 17. punktis olin Johan Runessonist maas 1.21 ning asusin 5. kohal – pärast liblikat olin väga kiiresti jooksnud ning teinud õigeid rajavalikuid. Sama jätkus ka sellel etapil. Kaarti enam eriti lugeda ei jõudnud, jooksin otsustavalt tee peale ning viimaseid jõuvarusid kulutasin tormasin punkti poole. Punkti võtmise oli tee pealt üsna kerge. Tulemuseks etapi teine aeg 9.18, parim oli prantslase Frederic Tranchandi (helesinine joon) 9.00. Etapiga tõusis teisele kohale, Johan Runessonist jäin maha vaid 3 sekundiga.

Johan Runessoni aeg etapil oli 10.28 (kollane joon). Omapärase valiku tegi Erik Sagvolden (roheline joon), etapile kulus temal 10.03. Matthias Kyburz tegi kõige lõunapoolsema valiku (sinine joon), ajaks 9.51.

Tavarada

M 20

1. Johan Runesson	Sweden	1:12.22
2. Timo Sild	Estonia	1:12.34
3. Matthias Kyburz	Switzerl.	1:12.36
12. Lauri Sild	Estonia	1:17.03
27. Lauri Tammemäe	Estonia	1:21.10
38. Henrik Berg	Estonia	1:23.10
92. Kristo Heinmann	Estonia	1:35.45
95. Jaagup Truusalu	Estonia	1:36.27

W 20

1. Jenny Lönnkvist	Sweden	55.12
2. Beata Falk	Sweden	55.50
3. Siri Ulvestad	Norway	56.25
31. Grete Gutmann	Estonia	1:07.00
64. Ly Trei	Estonia	1:16.21
78. Eleri Hirv	Estonia	1:21.40
80. Eva-Maria Ehala	Estonia	1:22.14
85. Piibe Tammemäe	Estonia	1:23.42

World Masters 2008 Portugalis

Fotod: Paavo Rõigas ja Armo Hiie

[ARMO HIIE]

Proloog

Kõik sattus olema esimest korda – minu esimene reis Portugali, esimene võistlus selles riigis, esimene World Masters, esimene suurem tiitlivõistlus M40 klassis ja muidugi esimene medal MMidelt orienteerumisejooksus.

Eellugu ja tingimused

Portugali mineku plaan tekkis talvel, kuigi veidi sai mõtteid mõlgutatud juba varem. Otsust aitas teha ka esimest korda kavas olev sprindivõistlus – seega olid võimalused lüüa kaks kärbest ühe hoobiga. Ja oli huvi, mida on portugallastel pakkuda. Eeldatavalt oli oodata suurt palavust, kuid tagantjärele tõdedes polnud asi hoopiski nii hull, kui olin enne võistlusi arvanud. Rannikulähedastele maastikele kandus ookeanilt piisavalt niisket õhku ja ilmadega vedas ropult. Õige oli ka elamiskoha valik – rannikuküla Sao Pedro de Moel oli sobiv nii kliimaatiliselt kui ka võistluspaikade geograafiat arvestades.

Rannalähedane maastik

Maastikul

Maastikud

Portugali kogemuste puudumise tõttu sai läbi analüüsitud kättesaadav kaardimaterjal. Üks oli selge – maastikud võimaldavad kiiret jooksu. Ka kohati pehme ja liivase pinnase lugesin eestlaste jaoks eeliseks, vähemasti skandinaavlastega võrreldes. Maastikud olid ranniku düünimaastikud, neile sarnastel olin varem jooksnud Lätis, Leedus ja Taanis. Arvasin, et ei tule midagi väga üllatuslikku ja nii oligi!

Võistlused ja analüüs

Sprindi eeljooksudeks oli valitud väga huvitav koht Leiria linnas. Veidi sisemaa poole jääv linn pakkus nii lossimüüride vahel jooksmist kui ka vanalinnas ja kohati väga kitsastel tänavatel navigeerimist, sekka veidike väiksemaid parke.

Finaalimaastikul oli pool rada viidud linnalähedasse männimetsa ja liivikusse, kus eoli maastikul namjaolt hea nähtavus. Võistluste keskuse linna Marinha Grande modeli maastiku sarnast poollagedat ja tasast parki siiski ei olnud. Eeljooksus saavutatud teise koha järel läksin finaali enesekindlalt ja suurte ootustega, kuid raja lõpuosas suurel kiirusel tehtud vea tõttu olin sunnitud medalist suu puhtaks pühkima – 4. koht.

Tavaraja eeljooksude maastikud Pataias olid mõlemal päeval võrdlemisi lihtsad ja eestlastele sobivad: Selle kinnituseks ka hulganisti häid sooritusi erinevates vanemates seenioriklassides. Kõrguste vahed olid mõõdukad ja otsustavad keerulisemad rajavalikud puudusid. Toores jooks. KPde vahel navigeerimisel domineeris otsesuunaga liikumine ja täpne punkti sisse-väljajooks, kuigi kohati oli KP-sid ka üsna lähestikku ja tuli olla tähelepanelik. Teerajad ja sihid olid tihti liivast pehmed ja nendel jooksmist tuli vältida. Eeljooksude saldo: 3. ja 1. koht omas kvalifikatsioonis ja see garanteeris finaalsiks viimase stardipositsiooni.

Finaalimaastik erines mõnevõrra eeljooksude omast. Suhteliselt korraliku kõrguste vahe ja varieeruva läbitavuse tõttu said otsustavateks õiged rajavalikud. Muidugi jälle kiire jooks. Keskendumine finaalsiks õnnestus hästi ja jooks sujus vaatamata väiksematele apsudele ikkagi kokkuvõtvalt hästi. Raja esimesel kolmandikul tehtud veidi vale teevalik ja mõned KPde võtud rõnga sees (paar korda ei näinud kohe KPtähist) olid need mille arvelt aega kulus. Võib öelda, et stabiilselt sujuv liikumine kogu rajal ja vigade vältimine olid edu pandiks.

Vaatepunktis üsna raja lõpus kuulsin, et jooksen medalile. Lõpp oli vormistamise

küsimus. Raja lõpuosa oligi see, kus olin konkurentidest kiirem. Aga heale tehnilisele sooritusele ja füüsilisele vormile vaatamata oli üks mees veel kiirem. Minu klassis läks kuld teenitult Taani veteranile ja varasemale kahekordsele maailmameistrile Allan Mogensenile. Ma ei usu, et teise eeljooksu tagasihoidlik taanlase jooks siin niiväga rolli mängis, sest olin ka ise eeljooksudest korralikult taastunud. Pigem suuremad kogemused ja eriti jooksujõud olid need, mis otsustasid. Juba raja alguseosas kaotasin selgelt peaaegu igal punktivahel. Hea oli kuulda kümnete eestlastest põidlahoidjate ergutusi finišijooksul. 2. koht ja hõbemedal! Ära tuli, mõtlesin. Heameel oli mitme tugeva rootslase seljatamise üle ja eriti

Armo medaliga

Turism

Kuna suure sportimise kõrval eriti kaugele selle lühikese aja jooksul ekskursioonitada ei saanud, sai siiski mõned tähelepanuväärivad kohad üle vaadatud. Marinha Grande ja Leiria kõrval sai käidud rannakülades, lisaks ülikoolilinn Coimbra, Alcobaca, Almorouli kindlus, Convento de Cristo, Sintra koos suurepärase Castelo dos Maorose ja Palacio de Penaga, Fatima pühapaik, Euroopa läänenurk Cabo Roca, Seia, kuurortlinn Nazare koos võrratu vaatega Sitiost, Batalha, Portugali kõrgeim tipp Estrela koos selle ümbruse kauni maastikuga. Loomulikult nautisime koos olemist oma reisikaaslaste Lauri, Paavo ja Mairoltiga meie elukohas Sao Pedro de Moelis Atlandi kaldal.

Portugal on maa, mida tasub veel kindlasti uuesti külastada, ja seda ka orienteerumisiradadel!

Sardiinide söömise pidu

Estrela mägedes

Vaade Nazarele

Paavo Rõigas, Mairolt Kakko, Armo Hiie ja Lauri Lahtmäe Eesti lipu all

leedulase Edgaras Voverise alistamisest, kes sai pronksi.

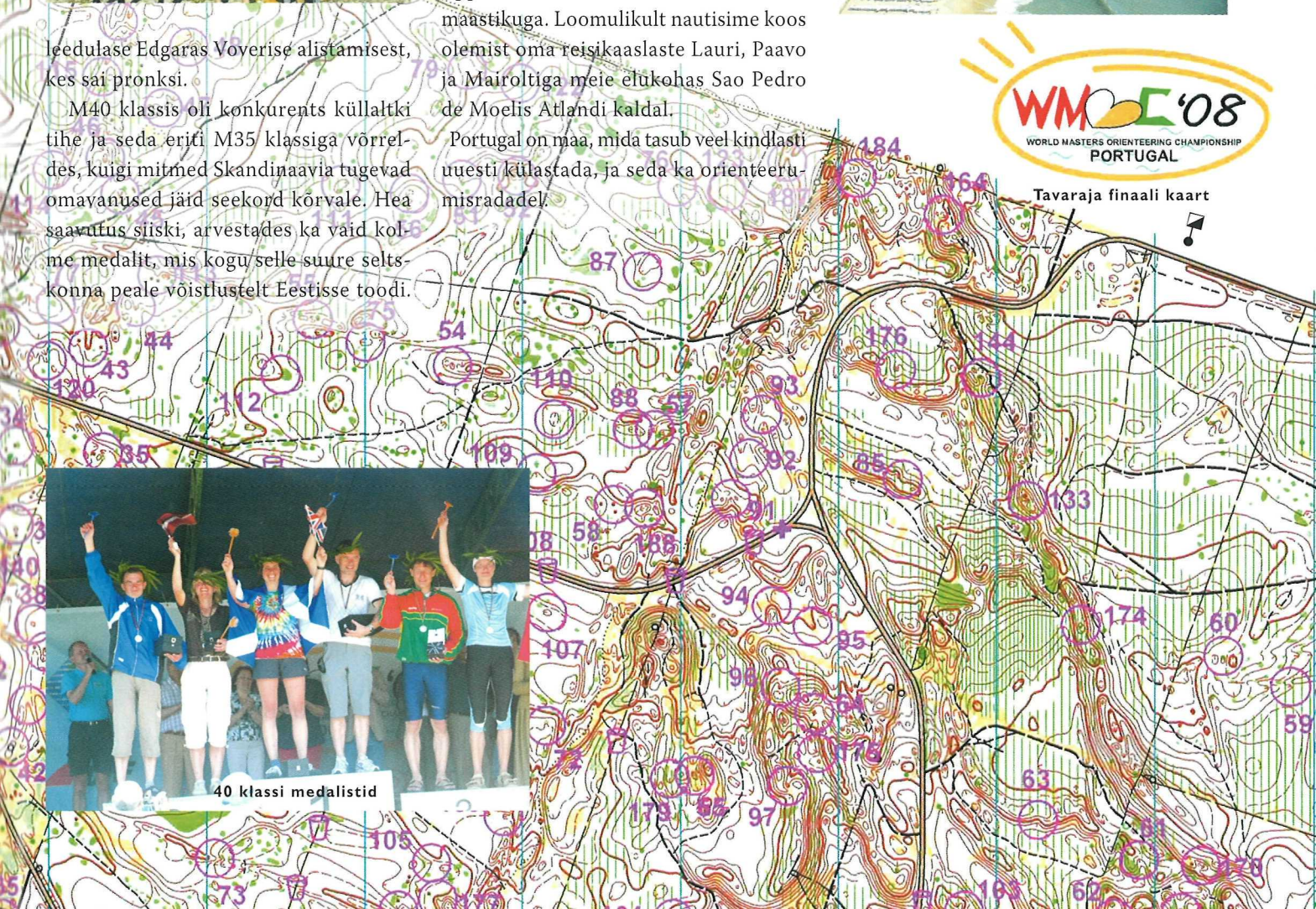
M40 klassis oli konkurents küllaltki tihe ja seda eriti M35 klassiga võrreldes, kuigi mitmed Skandinaavia tugevad omavanused jäid seekord kõrvale. Hea saavutus siiski, arvestades ka vaid kolme medalit, mis kogu selle suure seltskonna peale võistlustelt Eestisse toodi.

Tavaraja finaali kaart

40 klassi medalistid

Euroopa

kurtide meistrivõistlused

toimusid Võrus

2x SIXTEN-SILD

Veiko Vare saavutas kolmanda koha kuni 18 klassi noormeeste seas nii tava- kui ka lühirajal.

Teatejooksus tulid Ukraina, Leedu ja Venemaa järel neljandaks Heli Haug, Triin Jõeveer ja Ilvi Vare.

Augusti eelviimasel nädalal võõrustas OK Võru koostöös Eesti Kurtide Spordiliiduga 6. kurtide Euroopa meistrivõistlusi orienteerumises. 110 sportlast 16 riigist võistlesid neljal alal (sprint, tavarada, lühirada, teade) ja viibisid Võrumaal peaaegu nädal aega.

Võistluskeskuseks olnud Kubija hotell võis nautida haruldaset vaikseid ja viisakaid kliente. Sõnaga "vaikne" võib iseloomustada ka võistlusi. See aga ei tähenda sugugi sportlikku pingepuudumist, vaid harjumuspärase spiikerijutu ja taustamuusika puudumist.

Avadantsil, Tamula rannal toimunud sprindivõistlusel, kasutasime siiski ka helivõimendust, et asjahuvilistest linnakodanikele võistluse käiku valgustada. Argipäeva hommikupoolik ei ole aga võrukeste jaoks ilmselt just kõige soodsam aeg spordivõistlustele kaasaelamiseks – suur parkla finišipaigas jäi kohalikest fännidest üsna puutumata. Linnakodanikke esindas see-eest medalite kätteandja rollis Võru linnaape Kersti Kõosaar.

Eesti koondis, kelle juhendajaks on juba aastaid Kalle Kalm, sai võistlustelt kaks pronksi ja need võitis noormeeste klassis

Vaiko Vare lühi- ja tavarajal. Naiste teatejooksus saavutasid Eesti naised neljanda koha Ukraina, Leedu ja Venemaa naiskondade järel.

Võistluste üks tähelepanuväärseim osavõtja oli Leedu meeskonnalise esinumber Tomas Kuzminskis. Ta võitis suure eduga kõik individuaalvõistlused ning oli ankrumehena lähedal ka Leedu meeskonnale võitu kindlustamaks. Paraku väänas ta

Valugrimassiga näol finišeerib mõranenud jalaluuga Tomas Kuzminskis, tuues Leedule hõbedale.

teateraja esimesel kilomeetril tugevasti jalga ning jõudis valuga võideldes finišisse teisena, olles sunnitud mööda laskma Venemaa koondise. Väljaväänatud jalg pandi Võrumaa haiglas koguni kipsi, kuna röntgeniülesvõte näitas jalaluus mõra. See ennastsalgav ja valu trotsiv pingutus kurdina sündinud noore leedulase poolt avaldas sügavat muljet nii korraldajatele kui ka kõigile kaasvõistlejatele. Siinkohal on paslik märkida, et Tomas Kuzminskis kuulub ka Leedu "päris" orienteerumiskoondisse

ning oli tänavustel Balti meistrivõistlustel teine, edestades kõiki Eesti koondise jooksjaid.

Viiapäevane tihe kontakt kurtide orienteerujatega pani vähemalt allakirjutanu imetlema nende sportlaste elurõõmu ja armastust meie spordiala vastu. Alles nende eluga

lähemalt kokkupuutumine andis aimu kuulmise puudumise mõju sügavusest inimese elule.

Kujutage ennast ette orienteerumas, ilma et te isegi omaenese samme kuuleksite, rääkimata looduse häälestest ja paljust muust.

Tundub üsna sürrealistlik, kas pole?

Palju sooje sõnu (täpsemini öeldes küll - viipeid) said korraldajad kuulda lühi- ja tavaraja ning teatejooksu kaunite võistluskeskuste aadressil, mis asusid vastavalt Pikakannu kooli juures ja Jõeveere talus

Tabinal. Võistluste lõppsõnas nimetas rahvusvahelise kurtide spordiliidu EDSO esindaja möödunud EM-i korraldust senistest parimaks. EDSO lipp anti langetamise järel sümboolselt üle Itaaliale, kelle korraldada on Euroopa meistrivõistlused nelja aasta pärast.

Võistluste peakorraldaja Sixten Sild

Esimesed EESTI MEISTRID LASKE orienteerumises

Jane Lauter

Eveli Saue on kahekordne Eesti meister

selgusid Otepääl

[ARMO HIIE]

18.-19. juulini toimusid Otepääl esimesed Eesti meistrivõistlused laskeorienteerumises. Parimad selgitati kahel võistlusdistsantsil – sprindis ja ühisstardist tavarajal. Võistluskeskuseks oli Ansomäe lasketiir. Koos Eesti meistrivõistlustega toimusid ka MKVõistluste 3. ja 4. etapp. Eesti sportlaste kõrval osalesid külalised Rootsist, Soomest ja Saksamaalt.

Sprindivõistluse rajad kulgesid Tehvandi ümbruses ja võimaldasid sprindile sobivalt kiiret jooksu. Naiste põhiklassis ei andnud Eveli Saue konkurentidele sõnaõigust ja võttis kindla võidu Emelie Eklöfi (Rootsi) ja Riikka Timperi (Soomes) ees. OK Ilvest esindanud Saue järel läksid Eesti meistrivõistluste hõbe- ja pronksmedal vastavalt Karmen ja Airi Alnekile (mõl. Elva SUKL). Meestest tõestas taaskord oma tippklassi rootslane Johan Eklöv, võidutsedes soomlase Juha Toloneni ees. Kolmanda koha ja Eesti meistritiitli saavutas OK Lehola mees Kaarel Kallas. Tema klubikaaslane Rene Ottesson jooksis end MK-1 kuuendaks ja sai kaela hõbemedali, veel noorteklassis võistlev Kalev Ermits (Elva

SUKL) üllatas pronksmedaliga. Sprindis tuli võistlejatel joosta kaks ringi orienteerumisrajal ja lasta kahel korral tiirus: 5 lasku lamades- ja 5 lasku püstiasendist.

Tavarajal kahjuks ebaõnnestus võistlus meeste põhiklassis puuduliku rajatähistuse tõttu ja EMV medalid jäid zhürii otsusega välja andmata. Naiste võistluses sai Eveli Saue teise MKetapivõidu järjest ja krooniti Eesti meistriks. Kindlat laskmist näidanud Maria Nieminen (Soomes) tuli teiseks ja Riikka Timperi kolmandaks. Juba seenioriklassi kuuluv Airi Alnek jooksis välja viienda tulemuse ja talle kuulus hõbemedal. Tema järel napsas pronksi nooruke Jane Lauter (PV SKK). Tavarajal joosti Tehvandi-Savimäe maastikul 3 ringi ning lasti 4 korral tiirus.

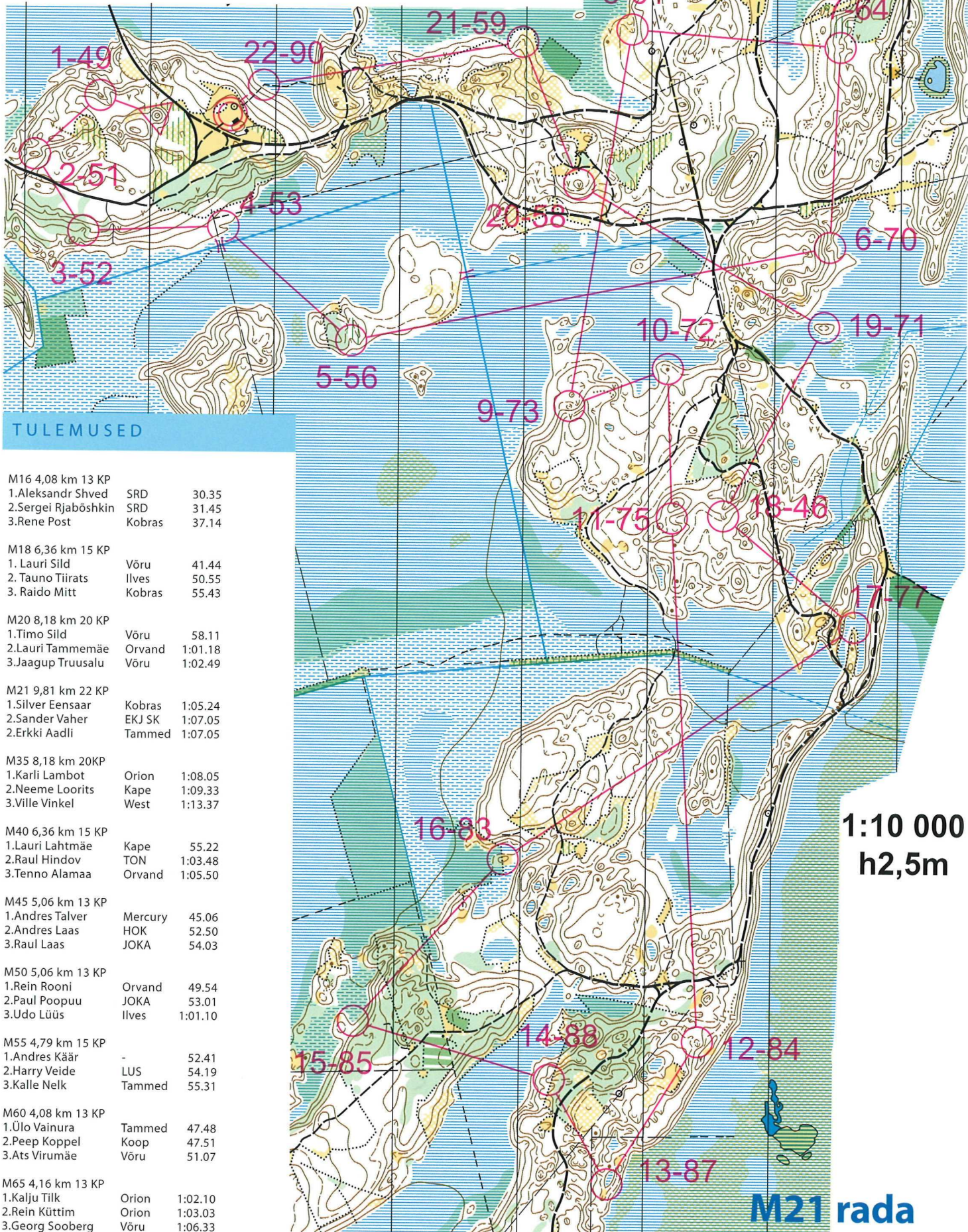
Lisaks põhiklassidele toimusid võistlused ka M40 ja M50 klassis. Võistlused korraldas Eesti Laskeorienteerumise Föderatsioon koostöös orienteerumisklubiga Kape. Kõik tulemused leiab föderatsiooni koduleheküljelt

<http://www.elof.ee>

EESTI MEISTRID

öises

TULEMUSED

M16 4,08 km 13 KP

1. Aleksandr Shved	SRD	30.35
2. Sergei Rjabošhkin	SRD	31.45
3. Rene Post	Kobras	37.14

M18 6,36 km 15 KP

1. Lauri Sild	Võru	41.44
2. Tauno Tiirats	Ilves	50.55
3. Raido Mitt	Kobras	55.43

M20 8,18 km 20 KP

1. Timo Sild	Võru	58.11
2. Lauri Tammemäe	Orvand	1:01.18
3. Jaagup Truusalu	Võru	1:02.49

M21 9,81 km 22 KP

1. Silver Eensaar	Kobras	1:05.24
2. Sander Vaher	EKJ SK	1:07.05
2. Erkki Aadli	Tammed	1:07.05

M35 8,18 km 20KP

1. Karli Lambot	Orion	1:08.05
2. Neeme Loorits	Kape	1:09.33
3. Ville Vinkel	West	1:13.37

M40 6,36 km 15 KP

1. Lauri Lahtmäe	Kape	55.22
2. Raul Hindov	TON	1:03.48
3. Tenno Alamaa	Orvand	1:05.50

M45 5,06 km 13 KP

1. Andres Talver	Mercury	45.06
2. Andres Laas	HOK	52.50
3. Raul Laas	JOKA	54.03

M50 5,06 km 13 KP

1. Rein Rooni	Orvand	49.54
2. Paul Poopuu	JOKA	53.01
3. Udo Lüüs	Ilves	1:01.10

M55 4,79 km 15 KP

1. Andres Käär	-	52.41
2. Harry Veide	LUS	54.19
3. Kalle Nelk	Tammed	55.31

M60 4,08 km 13 KP

1. Ülo Vainura	Tammed	47.48
2. Peep Koppel	Koop	47.51
3. Ats Virumäe	Võru	51.07

M65 4,16 km 13 KP

1. Kalju Tilk	Orion	1:02.10
2. Rein Küttime	Orion	1:03.03
3. Georg Sooberg	Võru	1:06.33

1:10 000
h2,5m

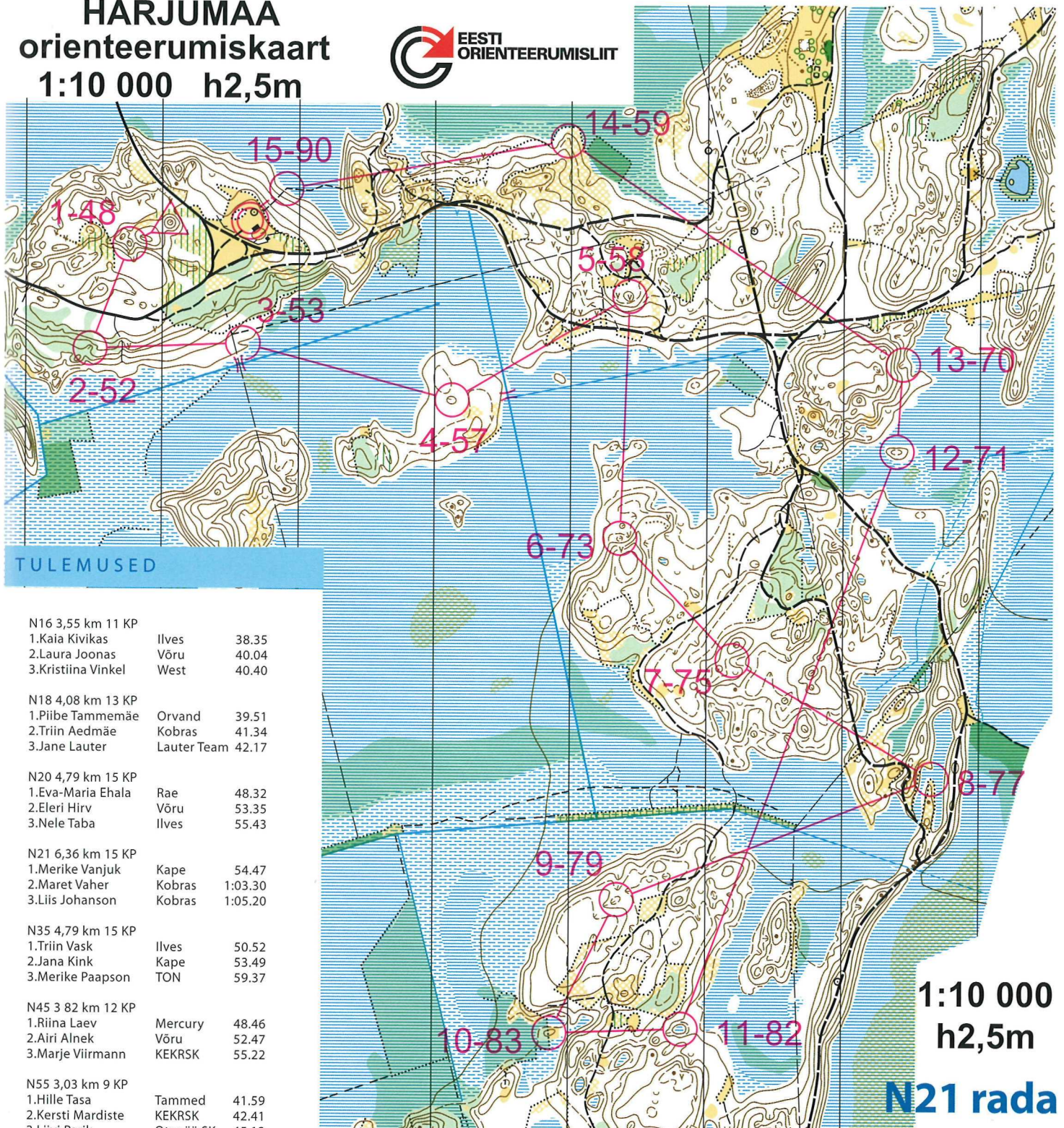
M21 rada

APUPARRA

HARJUMAA
orienteerumiskaart
1:10 000 h2,5m

EMV öises orienteerumises
16-17.08.2008

EMV
öises
orienteerumises

OK Kooperaator korraldas Eesti meistrivõistlusi öises orienteerumises teist korda (esimene kord oli 2003. a.). Võistluspaigaks valisime Aegviidu Venemäe ümbruse, sest

EMV öises orienteerumises

seal on vähe orienteerumisüritusi korraldatud. Maastik on huvitav ning mets hea läbitavusega.

Radade planeerimisel tuli arvestada, et start ja finiš oleksid lähestikku. Võistluskeskus pidi olema valgustatud ja juhtmete vedamine kaugele ei olnud mõeldav. Kaardil olev maastik kujutas L-tähte. Kuna võistluskeskuse juures kasutusel olev maastik oli kitsas, siis tuli kõikidel klassidel raja esimeses osas läbida soo.

Kui kuu aega enne võistlust maastikul käisin, olid sood kuivad, hilisem vihm tegi soode läbimise raskemaks. Tuli isegi mõningaid radu ümber planeerida.

Üksjagu tegemist oli radade pikkuste arvutamisega. Tagantjärei arvan, et mõnede klasside rajad oleksid võinud lühemad olla. Eriti just veteranide klassides, erandiks M 45. Nendes klassides olid võitjate ajad kuni 10 minutit ja rohkemgi lubatust pikemad. Täppi läks

XXX ILVESTEADE

ORIENTEERUJA küsis:

Selle aasta Ilvesteate esimesel päeval toimus kõigi vahetuste ühisstart. Kas see oli huvitav uuendus või peaks Ilvesteade jääma kõigil päevadel oma traditsioonilise formaadi juurde?

M21 võistleja: Huvitav ja kasulik uuendus – esiteks said võistlejad reedel kauem tööl olla, teiseks oli see hea ühisstarti harjutus Tiomilaks, Jukolaks või mõneks muuks suuremateks teatevõistlusteks.

Sixten Sild (M40): See oli tore mõte ja kukkus ka hästi välja. Osalejad said tunda märksa suurema teatevõistluse hõngu kui Ilvesteade praegu tavapärase korralduse puhul on. Katsetus väärrib jätku!

Rein Rooni (H50): Kuna mulle endale eriti ei meeldi ühisstartist joosta, siis eelistaks traditsioonilist formaati eeldusel, et stardiaega seepärast varasemaks ei tooda. Suvel on päev ju pikk; kõigi vahetuste ühisstarti puhul võiks see olla veelgi hiljem, et põhjaeestlased ei peaks juba lõunast töölt ära hiilima.

D21 võistleja: Ühisstart oli väga hea lahendus. Ma võiks kõik päevad ühisstartist joosta.

Maret Vaher (D21): Mulle meeldis, põnev, kõik konkurendid korraga rajal ja suurema osa sellest ka nägemisulatuses, lisaboonusena jõudsin enne rahet metsast välja!

TARMO KLAAR

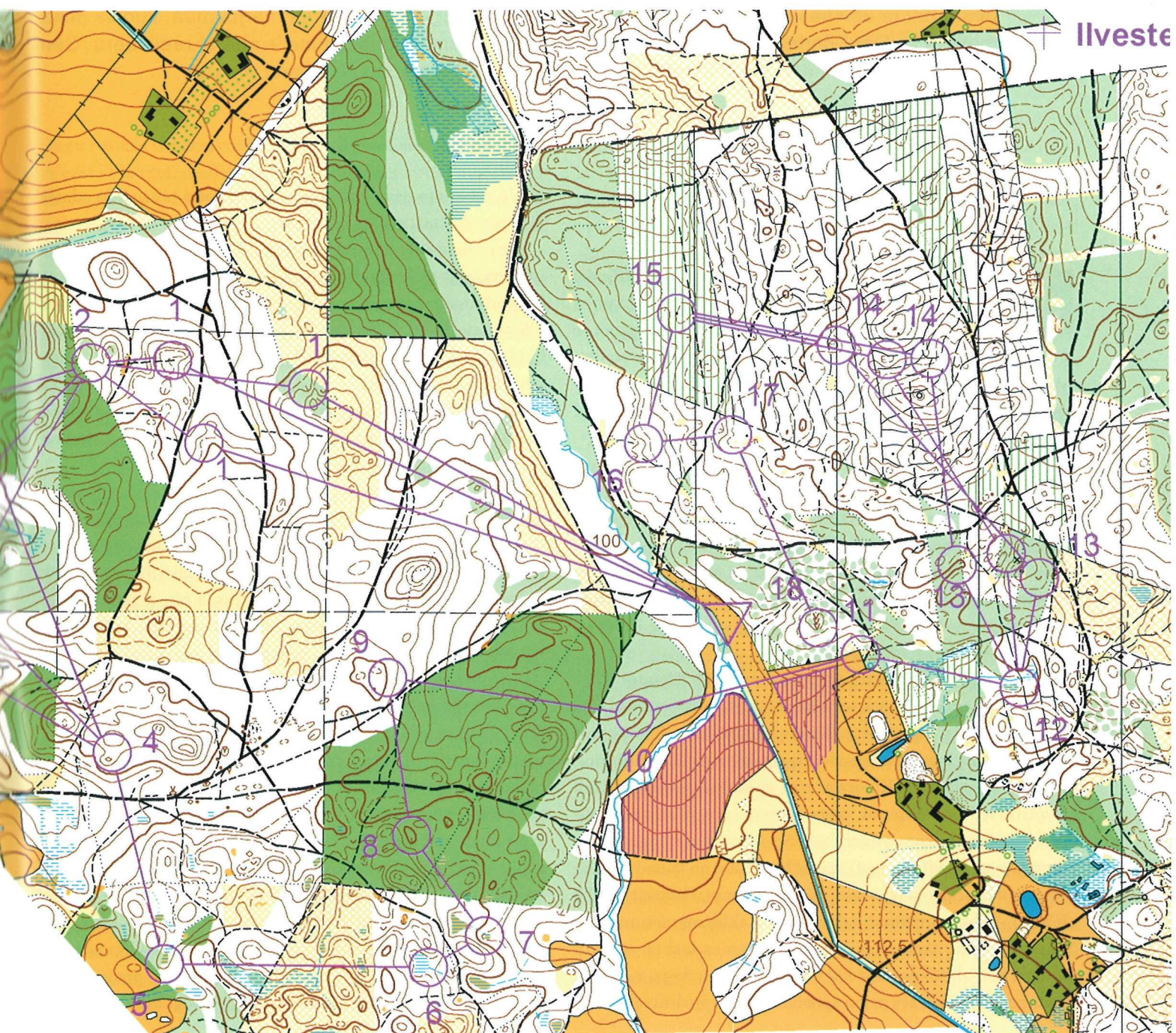
noorte ja põhiklasside radade pikkuste planeerimine. Meestel läks lubatust üle 5 minutit. Panen selle ka võistlejate enda rajal tehtud vigade arvele. Võistlejate ideaalajaks tuli tund ja mõned sekundid. Naiste klassis oli ideaalae 6 minutit lubatust pikem. M18 noormehed jooksid naistega sama rada ning selle klassi võitja läbis raja 41 minutiga.

Väike segadus tekkis võistlusprotokollidega. Esialgsetes protokollides oli erinevate klasside, aga sama rada jooksvate võistlejate stardiintervalliks 1 minut. Hea tava on, et sama rada jooksvad klassid pannakse üksteise järgi ning tugevuse

järjekorras. Sellele juhtis tähelepanu ka EOL volinik. Loosisime uuesti, parandustega pikenes stardi aeg 50 minutit. Hiljem aga selgus, et oleks saanud ka teistmoodi protokollit parandada, ilma loosimata. Vabandame tekkinud segaduse pärast!

Kokkuvõttes arvan, et saime võistluse korraldamisega kenasti hakkama. Hea oli kuulda positiivset tagasisidet võistlejatelt. Samuti soosis võistluse korraldamist ilm. Lisaks öisele jooksmisele said kõik võistlejad nautida osalist kuuvarjutust. Tänaan kõiki võistlejaid ja korraldajaid!

JAANUS REHA

EESMÄRKIDE seadmisesest ja *usust*

Kaks numbrit tagasi kirjutasin sellest, kuidas ma jälle orienteeruma hakkasin. Jõudsin analüüsida, miks mul asi pooleli jäi ja andsin lubaduse nii endale kui ka artikli lugejatele teha sellel aastal vähemalt 3 starti. Kevadel sai varustus soetatud ja hammas oli verel. Mõtlesin alustada tagasihoidlikult neljapäevakutest, kuid ei saanud vajalikel õhtutel lapsele hoidjat. Kui suur suvi peale tuli ja abikaasal rohkem vaba aega käes, et lapsega metsa ääres marju süüa, kuniks mina metsas seiklen, õnnestus mul varbaluu ära murda. Eesmärk missugune – aga ei realiseeru. See pani mind kirjutama veel ühte vaheartiklit, enne kui oma metsaseiklustest pajatan.

KAIDI RUUSALEPP

Mul on õnnestunud oma tööga seoses käia väga paljudel juhtimisalastel koolitustel. Seda nii kohalikel kui ka Euroopa tippkoolitajate juures. Oma juhtimiskogemuse ja koolitustel õpitu põhjal võin kindlalt öelda, et ei ole vahet, mida juhtida – ettevõtet, laste treeningrühma, tippportlast või oma pisikest pereprojekti – ühesugused alused kehtivad igal pool.

Eesmärgi seadmisel on tuntud tõde, et see peab olema selge ja innustav. Maailmameistri tiitel on kahtlemata selge ja paljudele sportlastele innustav eesmärk. Samas on taolisel eesmärgi seadmisel oma ohud. Paar aastat tagasi õppisin juhtimist taanlase Ole Blochi käe all. Bloch on olümpiavõitjaks ja maailmameistriks viinud oma tütre Mette. Lisaks tippjuhtide koolitamisele on Ole Bloch ka hetkel tegev mitmete Euroopa tippportlaste nõustamisega.

Kui Ole tütar teatas isale, et tahab saada isa jälgedes tipp-sõudjaks ja tema eesmärk on olümpiavõit, ei muutunud Ole sugugi rõõmsaks. Tippспорт ja sõudmine küll, kuid olümpiavõit ülima eesmärgina toob lapsele pigem kannatusi kui rõõmu. Põhjusi on päris mitu. Kujutage ette, et olete tippvormis, kõik eelvõistlused on võidetud, olete favoriit nr 1 ja siis murrate väga tobedas koduses õnnetuses sõrmeluu. Kogu lugu. Kogu eesmärk ja mitmed(kümned) aastad kõva tööd on läinud tühja ja senine elu kaotab hetkega sisu. Või kui olümpial lihtsalt ei lähe nii hästi – tihedas vihmahakkab külm, aklimatiseerumine ei õnnestu jne jne. Kolmas ebameeldiv kogemus saabub siis, kui olümpiavõit on tõepoolest käes. Kõva töö seljataga, eesmärk saavutatud, medal käes ja kui sportlane astub pjedestaalilt alla,

ei ole tal enam eesmärki, mille nimel tööd teha. Mis edasi? Järgmised 4 aastat higi ja vaeva?

Suure võidu saavutamise asemel hakkas Ole Bloch oma tütrelt uurima, mis talle sõudmise juures meeldib. Tütar vastas, et hommikune järvele minek. Kui kõik on vaikne ja tema aerud plartsatavad vette. See, kuidas pardid temaga pahandavad ja kuidas unised treeningukaaslased kaugelt lehvitavad. “Aga vihmased treeningud?” – “See, kuidas vesi paadi kõrval vette kukub.” “Aga külm tuul ja rajud?” – Pärast pikka mõtlemist tuli vastus: “See, kuidas ma pärast trenni läbimärjana ja külmana sooja dushi alla lähen ja keha heaolust nurrub.”

On üks suur viga, mida tippjuhid tihti teevad – alahindavad oma alluva rõõmu tööst kui protsessist. Rõõmu igapäevasest tööst, rõõmu harrastatavast spordialast. Ka protsessi nautimine võib olla eesmärk ja see on tegelikult kõige edasiviivam eesmärk üldse. Oskus on juhtida rõõmu protsessist nii, et see toodaks juhile vajalikke tulemusi: viiks sportlase soovitud arenguteni või ettevõtte vajalike kasuminumbriteni.

Tippjuhi ülesanne number 1 on moodustada endale meeskond. Ja edasi seda meeskonda jäagitult usaldada ja sellesse uskuda. Küll ja küll on näiteid suurtest juhtidest, kellel palju raha ja kus töötavad parimad oma ala tegijad. Kui aga tegijaid ei usaldata ja neisse ei usuta, ei tule eesmärgi täitmisest midagi välja. Sama kehtib treenerite puhul – treener peab leidma tublid lapsed ja head abimehed ning neid usaldama ja neisse uskuma. Või alaliit – mida rohkem tahab alaliit areneda, seda tugevamad peavad olema selle eestvedajad.

Olin üle pika aja jälle orienteerujate seltskonnas üliõpilaste maailmameistrivõistlustel juuli viimasel nädalal Tartumaal. Kogemusi oli kahesuguseid. Oluliselt rohkem positiivseid, kuid oli ka negatiivseid. Üks negatiivne kogemus sobib siia

nagu rusikas silmaauku. Meie koondises oli 6 meest ja 6 naist. Meestelt loodeti medalit. Nii individuaalset kui ka meeskondlikku. Naiste kohta öeldi, et kui nad normaalse jooksu teevad, võib rahule jääda. Ehk siis usaldus meeste koondise edukuse üle oli naiste omast peajagu üle.

Bernhard Shaw on kirjutanud näidendi "Pygmalion", mille põhjal on tehtud tuntud muusikal "Minu veetlev leedi". Näidendi sisuks on kahe suure keelemehe kihlvedu, kas minimaalse ajaga suudetakse tavalisest tänava lilleneiust teha kõrgklassi leedi või mitte. Näidendis on tegu ühe eesmärgi ja kahe usuga – Henry Higginsi usk iseendasse kui tugevasse treenerisse ja usk lilleneiusse.

Pean ütleva, et see näidend sarnaneb väga üliõpilaste MMil kogetuga, kus Henry Higginsi usk oli tugev, lilleneiud olid aga omapäi. "Pygmalioni" varal on loodud terve juhtimisteooria, mis ütleb, et töötaja on see, kellenä juht teda kohtleb. Henry Higgins suhtus oma õpilasse kui lilleneiusse ja jäi seda tegema peaaegu lõpuni, koloner Pickering seevastu kohtles Elisat kui leedit. Kui ettevõtte juht kohtleb oma sekretäri kui ettevõtte aaret, siis sekretär seda ka on. "Blond tibi eeslauas" jääb blondiks tibiks eeslauas. Ja "nad nagunii ei jõua joosta" võrdub sellega, et ega sportlased eriti ei pinguta ka. Kui juba alaliidu tipptegijad suhtuvad noorte naiste koondisse kerge ebausuga, siis kust need noored, poolküpse sportlased, oma enesuse ammutavad?

Inimesel on kaks palet – intelligentne pale ja emotsionaalne pale. Intelligentse pale moodustavad haridus, haritus, kogemused, praktika. Emotsionaalne pale on meeleolud – positiivsus, negatiivsus, rõõm, sallivus, enesusk jne. Pakkuge, kui suur osa on emotsionaalsel ja kui suur osa intelligentsel poolel? Suhe on 72:28 emotsionaalse pale kasuks. Ehk siis inimese igapäevaseid toiminguid juhivad eelkõige emotsioonid. Kui emotsioonid on

kontrolli all, alles siis hakkab mõju avaldama inimese intelligentne pool. Orienteeruja võib õppida oma vigadest nii palju kui tahab, kui tema emotsioonid ei ole positiivselt hallatud, ei ole oodata ka uut vigadevaba starti. Ei ole ju palju tahta, et treener kohtleks oma lapsi andekate sportlastena? Sellest suhtest saab kogu edulugu alguse.

Mõned aastad tagasi viidi ameerika Ühendriikides läbi uuring ettevõtete eduteguritest. Miks ühed ettevõtted on 10 aastat pärast alustamist edukad, teisi pole enam ollagi? Edutegureid oli mitmeid – idee, turg, kas ettevõttel oli alustamiseks raha, missugused inimesed asusid äriideed ellu viima jne. Tulemus oli järgmine. Kõige tähtsam edutegur on inimesed – missugused inimesed, kui hea on nende omavaheline läbisaamine ja üksteise usaldamine (moodne sõna selle kohta on "sisekliima"), kui innustav ja töötajaid austav on juht jne. Inimeste osatähtsus ühe ürituse õnnestumises on üle 50%! Teisel kohal on toode ja idee (35%), kolmandal turg (10%) ja kõik ülejäänud tegurid mahtusid järelejäänud mõne protsendipunkti sisse. Ehk siis – igasuguse eesmärgi täitmisel on esmatähtis roll inimeste ja nende omavahelistel suhetel. Eesmärk ja idee võivad olla kui suured ja üllad tahes, kui selle taga ei ole häid inimesi ja nende omavahelist head klappi, on eesmärk surnult sündinud. Sportlasel on vaja oma meeskonnalt (treenerilt), klubilt ja alaliidult täit tuge, sest see tugi moodustab suure osa tema emotsionaalsest tugevusest.

On veel üks viga, mida tihti eesmärkide seadmisel tehakse – eesmärki kirjutatakse sisse pinge konkurendi sooritusest. Näiteks maailmameistri tiitel. Mitte ükski sportlane ei saa kontrollida oma konkurentide käekäiku – treeninguid, häälestust, emotsioone jne. Küll aga saab ta seda teha iseendaga. Teha vajalikke füüsilisi treeninguid, õppida tundma iseennast, tutvuda tiitlivõistluste võistluspaigaga, analüüsida kõikvõimalikke aspekte oma treeneriga ja saavutada tippvorm just nendeks võistlusteks.

Kristina Shmigun-Vähi on öelnud väga hästi: "Ma pingutan treeningutel nii palju, et kui ma võistlustel kaotan võitjale 0,2 sekundit, siis ma tean, et olen endast kõik andnud." Eesmärgiks saab olla mingi kindel distantsi läbimise aeg (tipptegijatel on see tihti maailma tippmark), enda maksimaalne tühjaksoitmine/jooksmine jne. Orienteerujatel aga kindlasti füüsiliselt tugev ja vigadevaba jooks. Kui tipptegija võidab iseenda, siis võidab ta enamasti ka teised. Tiitlivõit on ala nautimise ja iseenda võitmise kõrval puhas boonus. Eelkõige saab ja peab sportlane tegelema iseendaga, kõik muu jääb teistele: treeneri, alaliidu ja konkurentide hooleks.

Teooriaid on aga mitmeid ja kahtlemata on ka totalitaarne rezhim toonud võite. Mida väiksem on ala harrastajaskond, s-eda rohkem tuleb tippe hoida. On üks ütlemine – meie tänased unistused näitavad meile, missugused me homme oleme. Unistus ei ole ju midagi muud kui eesmärk. *Rohkem usku ja nauditavaid eesmärke!*

Nõva elamus

ARNE KIVISTIK

Nõva elamus on katse ühendada orienteerumisspordi võimalused loodusturismiga.

Kui orienteerumises tehakse radu ja võistlusi sportlikel eesmärkidel, siis Nõva elamusel püütakse kaardi ja KPde abil tutvustada eelkõige maastiku huviväärsusi. Rada ja legend on kaardil, kaardi tagaküljel on asjakohane tekst valitud maastikuobjektide tutvustamiseks. Osavõtt on võimalik jalgsi/joostes või rattal võistlusena või matkates. Ergutuseks on karikad ja auhinnad, mida võistlejad saavad võita, matkajad aga loosi järgi.

2006. aastal oli elamuse teemaks 29 järve lugu. Rattakaart oli 1:50 000 formaadis A3. Raja 20 KPd asusid praeguste ja endiste

järvede kallastel. Kaardi tagaküljel oli tekstina järvede elulugu ja iseloomustus: millel on sügav mudapõhi, madal liivapõhi, põua ajal kuivav või hoopis roostik. Kogu rada oli 34 km.

Jalgsikaart oli mõõdus 1:26 000, KPd sellel olid Peraküla ümbruse 12 järve järgi. Valikuraja pikkus oli 16 km.

2007. aastal olid teemaks muutuv mererand ja rändavad jõed. Et looderannik on pärast jääaega 10 000 aasta jooksul kerkinud 100 m ja kerkib praegu aastas 2-3 mm, on muutused kiired. Nõval oleme üle merepinna ainult 3000-4000 aastat. Seekord oli A4 formaadile maatumiseks kaart mõõdus 1:33 333 ja sellel mere ning jõgede kallastel 20 KPd. Linnulennult oli valikurada 27 km, rattal tulnuks selle läbimiseks sõita üle 30 km. Mere ääres tutvustati liiva-, kivi- ja paguranda (eriti madal, olenevalt veetasemest liigub veepiir kuni 50 m võrra) ning 2005. aasta tormis hävinud Rannaküla sadamamuuli. Jõgedest sai näha 3000 aasta eest sulgunud Vanajõe sängi, Uuejõed, külastati Veskiõe endisi voolusänge, käidi praeguses kanjoniorus asuval saarel ja rändavates jõesuudes.

Nõva elamusel on 2008. aastal kivideaasta ja teemaks rändrahnud, kivikülvid ja kivistikud ehk suurte kivide kogumid. Üle 80% Euroopa suurtest rändrahnudest asub Eestis ning looderannik, sealhulgas Nõva valla lõunaosa, on Eesti kivirikkamaid paiku. Meie rändkivid on umbes 1,5 miljardi aasta vanused ning tähelepanu vääriavad loodusmälestised. Äsja ilmunud looderanniku loodusimede matkakaardil on 130 suurt rändrahnu kõrgusega kaks ja enam meetrit. Kaardil on nende asukohad nummerdatud, legendis on nende kõrgused ja übermõõdud. Tuksi, Rooslepa ja Dirhami kandis ulatub

dr O-Trops

O-o-o-olümpiamõtteid hoopis

Olümpiamängud on seks korraks nüüd siis kenasti finišis. Kuna sellesuvised puhkuse võis eriti vesise suusailma tõttu põhimõtteliselt pingi alla visata, siis sai televusser lahti keeratud ja veits tugitoolisporti harrastatud. Metsa

orienteeruma kah ei tõmmanud, sest Teie doktor on teatavasti suhkrust ja sulab vihma käes lihtsalt ära. Samuti polnud arst määranud raviotstarbelisi mudaprotseduure, seega jäi kaalukaasile iga personaalreeneri paanika-unenägu – tugitool, televiisor, koka ja pitsa...

Kuna olümpia on juba kord nii suur kui lai, siis lisaks kaasaelamisrõõmule võib leida ka tragikoomikat ja ebakonventsionaalset segadust. No võtame näiteks sünkroonujumise. Teate küll, vaatad ja imestad, kuidas need naised seal basseini ikka oma jalgu ja käsi siputavad. Ja veel ühes taktis. Mõtled, et lahe värk, kutsuks sõbrad kokku, tõmbaks suspesid jalga ning teeks isegi, aga siis selgub, et – välk ja pauk – mehi sünkroonujumise basseini olümpiamängudel ja MM-idel võistleva ei lubatagi. No kuulge, milles

mehed siis halvemad on? Maailmas on graatsilisi mehi küll ja küll. Samal ajal näeme, kuidas näost tulipunased Hiina naised rebivad ja tõukavad tõstesaalisi kangi nii et trikood rebenevad.

Olümpia üks epitsentritest on alati kergejõustikustaadion, seekord siis Linnupesa (kahjuks ei olnud täpsustatud, millise linnu pesa, ent arvata on, et kuhugi posti otsa või seina peale olid eesrindlikud kommunistid suutnud Mao Zedongi nime siiski jäädvustada). Lisaks eestlaste rõõmupeole pidas oma rastaantsu Jamaica tehes sprindidistantside medalilaua puhtaks. Kahjuks ei olnud enam rajal seitsmel olümpial osalenud kõikide sprinterite vanaema Merlene Ottey't, kel siiani olümpiakuld saamata. Nojah, 48aastasena oleks ka seda palju lootuda muidugi. Ehk Londonis? (kuumad

kivide kõrgus viie, Nõva vallas nelja meetrini. Nõva Nõmmemaa külas on palju kivi­külvu ja kiviaedu. Muuhulgas on värskel kaardil Veskijärve 2008. aasta põlengu ala, kus eelmisel kolmel aastal oli rida orienteerumisi.

Nõva elamus 2008 on esmakordselt kahepäevane. **20. septembril** kell 11 on Nõva koolis tunnine ettekanne kivide tekkest, rändest ja liikidest. Seejärel saavad sõna loodusturismi korraldajad oma ettevõtluse tutvustamiseks. Kohvipausi järel minnakse ekskursioonile, et praktiliselt määrata kivimiliike Nõva kalmistul, Põlluotsa kivimüürides ja Põõsaspea kivisel ninal. Selgitatakse kivimite jagunemist tard-, moonde- ja settekivimeiks, õpitakse eristama sookive, rabakivigraniiti, neugrundbretsasid ja poolväärikive granaate.

21. septembril kell 10-11 kogunetakse ja registreeritakse osavõtjaid Nõva valla Variku küla simmaniplatsil, et alustada elamuse orienteerumise osaga. Osavõtuks on endiselt 8 klassi: mehed ja naised, rattal või jalgsi, matkates või võistlusena. Valikurajal on 20 KPD, rattal tuleb kõigi läbimiseks maha vändata 24 km. Jalgsi stardist finišini (~ 6 km) minnes jääb teele 10 KPD. Osavõtjatele on karikad ja auhinnad. Võistlejad saavad neid tulemuste järgi, matkajaile otsustab õnnelikud loosimine.

Nõva elamuseks ilmus trükist matkakaart mõõtkavas 1:35 000, millel Nõmmemaa, Variku, Kürema ja Hindaste küladest on üle 60 suure kivi ja kivi­külvu. Kohaliku teadjamehe August Kasemetsa abiga sai kaardile hulk seni kaardistamata kive ja kivi­külvu koos nende mõõtmatega. Kaart jääb loodusmatka-kaardina kasutusse mitmeks aastaks.

Repliik

Suvejooksust

Orienteeruja kirjutas viimases numbris:

„Esimese Suvejooksu toimumisaega pole meil seni õnnestunud kindlaks määrata“.

Siitamaani oli teada, et esimene Aleks Kaskneeme mälestusele pühendatud ülevabariigiline rahvavõistlus Suvejooks peeti „neljapäevakuliste kohtumisena“ 22. ja 23. juunil 1974 Viljandi lähedal Siniallikul Jaan Miljani värvikaardil (vt. EOLi kaart nr 410).

Hiljemgi on kirjutatud korduvalt, et Suvejooks kasvas välja Aleks Kaskneeme algatatud Suveöö-jooksust, mida peeti aastatel 1964 kuni 1973.

Nõos, 13. augustil 2008

Suveöö-jooksu ja Suvejooksu huviline Vello Viirsalu

tervitused ka kuulitõuke-pensionär Astrid Kumbernuss'ile).

Aga jah, maailma väledaim riik kukkus troonilt. Ameeriklased jooksid ringi nagu oleks neil olnud miski kiirust-kontrolliv ampull tagumikus. Et kui kiirust ületad, siis saad väikese elektri-nähvaka vasakusse kannikasse ja võtad hoogu maha. Teine variant on muidugi see, et ameeriklased on hakanud pudru kõrvale vähem tablette sööma. No mine võta kinni, kumb variant on tõenäolisem...

Ujumine – see teine suur „vaal“ olümpiamängudel. Ujujad purustavad maailmarekordeid nagu taoks papinaelu seina või sööks hommikuks maisihelbeid. Nii muuseas. Kõik see on muutunud täielikuks rutiiniks, enamus inimesi usuvad vististi tõesõna, et varsti-varsti on võimalik ujuda 100 m liblikat näiteks alla 10 sekundi, sest

„treeningmeetodid on efektiivsemaks ja trikood on aqua-dünaamilisemaks muutunud“. Viktoriinisõbrad samas huilgavad rõõmust, sest Pekingi OM-i ujumiste kohta peab meelde jätma sisuliselt vaid kaks asja – Michael Phelps ja maailmarekord. Tõenäosus, et tegemist on õige vastusega, on üpris suur. Ujumisvõistluste atraktiivsuse tõstmiseks võiks basseinis tekitada vormel 1 laadse ringraja või rattatreki kujulise ovaali ja kõik osalejad korruga peadpidi kokku lasta. Lubatud on möödumine, kaasvõistleja trussikutest sikutamise korral tuleb teha koha peal 3 korda 360°-ne pööre. Vaat sellele *show*'le läheks kohale, ostaks popkorni ja puha.

Rahvusringhäälingust kah. Ei tea, kas see tuleneb sellest, et raadios peab rohkem pingutama, et inimestele telepilti silme ette maalida, aga seekord mängis Vikerraadio

trio Tiisler-Karuks-Lillo meie telepoisid ja -tüdrukud küll igat pidi üle. Ma arvan, et kui oleks vaja olnud, siis nad oleks suutnud isegi vibulaskmisest täieliku atraktsiooni teha. Siinkohal lõpetakski Tarmo Tiisleri tõdemusega jalgratta meeste grupisõidult: „... praeguseks on vihm ja tuul minema viinud minu pea kohal olnud kile ning koos sellega ka 2 hiinlast, kes seda kinni hoidsid“.

Kuldset sügist kõigile!

Teie dr O

P.S. Ühtlasi sooviksin tänada kõiki naisodaviskajaid viskekäe strateegilise osa raseerimise ja seega esteetiliselt meeldiva vaatepildi

pakkumise eest.

Kes on kes

Eesti orienteerumises?

Voldemare on aegade alguses peale kutsutud Vollideks ning kontrollpunkte KPks.

Nii on ka paljudel orienteerujatel hüüdnimed, mille järgi neid tihtipeale pareminigi tuntakse kui päris nime järgi.

Kogusime erinevatest põlvkondadest kokku tuntumad ja kuulsamad nimed ning segasime need siis segamini. Ühel inimesel võib esineda ka mitu hüüdnime ning mõni kuulus inimene võib orienteerumisingkondadele hoopis tundmatuks jääda.

Ühenda õige hüüdnimi kodanikunimega!

Kui hätta jääd, siis esimesed võistlused on kohe ukse taga ning Sul avaneb võimalus võistluskeskuses hüüdmistaktikaga selgus majja tuua.

Õiged vastused järgmises ajakirja numbris.

Koit Paasma
 Arne Kivistik
 Markus Puusepp
 Tauno Piirkivi
 Arno Ruusalepp
 Elmet Hindrikson
 Erkki Aadli
 Tiit Tali
 Maire Raid
 Aivo Puusepp
 Heiki Einpaul
 Inno Ling
 Mihkel Järveoja
 Ormar Lutsberg
 Jaan Miljan
 Villu Reiljan
 Kalle Kalm
 Toomas Ellervee
 Raivo Rõõm
 Urmas Kannumäe
 Leho Haldna
 Andreas Kraas
 Erik Aibast
 Olavi Kärner
 Avo Veermäe
 Paul Toomas
 Toivo Kotov
 Rene Ottesson
 Sander Vaher
 Toivo Toomas

Härg Elevant
 Vanaisa
 Boss Kotkas
 John
 Boost Olafs
 Karu Loodus
 Kutt
 Pörgukivi Säga
 Luts
 Janka Mann
 Chief
 Noss Luska
 Mure
 Toi Ninsa
 Paula
 Pusu Ott Täks
 Teele
 Abessiin
 Äss Helbeke

XX SUUNTO GAMES

tavarada ja lühendatud tavarada

27.-28. september, Võrumaa, Juudakund/Viitka

AJAKAVA

27.09., tavarada, stardi algus kell 13.00

28.09., lühendatud tavarada, stardi algus kell 10.00

VÖISTLUKLASSID

MN8NR, MN9NR, MN10TR, MN12TR, MN12A, MN14A, MN14B, MN16A, MN16B, MN18, MN20, MN21E, MN21A, MN21B, MN21C, MN35, MN40, MN45, MN50, MN55, MN60, MN65, MN70, MN75, MN80, MN85

E – eliitrada, A – tehniline rada, B – lihtne rada, C – eriti lihtne, TR – tugirada, NR – nõörirada

Avatud rajad (ilma eelregistreerimiseta): O3 -3 km (lihtne), O6 -6 km (tehniline)

RAJAD

Esialgseid rajapikkused korraldaja koduleheküljel www.okvoru.ee

MAASTIK JA KAART

Väga vahelduva liigestatuse ja läbitavusega maastik. Tüüpilised mõhnastiku vormid vahelduvad rohkete erineva kuju ja suurusega soode ja sookestega.

Maksimaalne kõrguste vahe kaardil 40 m, ühel nõlval 25 m. Domineerib okas- ja segamets. Läbitavus väga vahelduv, kuid valdavalt hea. Keskmise tihedusega teede ja radade võrk, korrapärane sihivõrk. Metsasus 90%.

Kaardi autor Kalle Kalm 2006-2008.

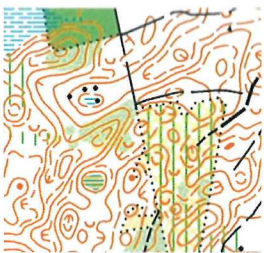
Kõrgusjoonte vahe 2,5 m.

Möötkava 1:10 000, erandina MN8NR, MN9NR, MN10TR, MN12TR – 1:7500 ja H21E 1. päev – 1:15000

Varasem kaart nr. 2007062 (<http://www.server.ee/~tarmo/eol/kaart/2007062.gif>), millele on lisandunud 3 km² varem kaardistamata maastikku.

NB! Maastik on planeeritud 2009. aasta sõjaväelaste MM-i võistlusmaastikuks ning seetõttu suletud potentsiaalsetele 2009. aasta sõjaväelaste MM-võistlustest osavõtjatele!

KAARDINÄIDISED

MÄRKESÜSTEEM

Kasutusel SPORTident märkesüsteem.

SI-kaardi rentimine võistluse korraldajalt maksab 25 krooni/päev.

Rendisumma tuleb tasuda eelregistreerimisel koos osavõtumaksuga.

Renditud SI-kaardi kaotamisel tuleb korraldajatele tasuda 400 krooni.

REGISTREERIMINE JA OSAVÖTUMAKSUD

Registreerimine kuni 19. septembrini 2008.a. Interneti Võistluskeskuses <https://osport.ee> või e-posti aadressil sixten@okvoru.ee

Koos registreerimisega tasuta osavõtumaks Orienteerumisklubi Võru arveldusarvele nr. 10402006021008

Osavõtumaksud:

MN8-12	-	25 krooni/päev
MN14-18	-	40 krooni/päev
MN20, MN60-85	-	60 krooni/päev
MN21-55	-	100 krooni/päev

Osavõtumaks avatud rajal on 60 krooni päevas ja tasutakse kohapeal sularahas.

Võistleja nime muutmine sama klassi piires on võimalik kuni 27.septembri kella 12-ni, tasu 25 krooni.

Võistleja SI-kaardi numbri muutmine pärast eelregistreerimise lõppemist maksab 10 krooni.

KOHALESÕIT

Tähistus võistluskeskusesse algab Tallinn-Tartu-Võru-Luhamaa maanteelt Viitka asulast (umbes 25 km Võrust Luhamaa poole).

AUTASUSTAMINE

Esemeliste auhindadega autasustatakse kõiki esimese päeva võitjaid ning võistlusklasside paremaid kahe päeva summas (auhindade arv klassis sõltub osavõtjate arvust).

Võistlusklasside võitjatele kahe päeva summas on auhinnaks SUUNTO kompassid, eliitklassides SUUNTO pulsimõõturid.

MAJUTUSVÕIMALUSTE INFO

* Põrandamajutus Vastseliina Gümnaasiumi võimlas (9 km võistluskeskusest). Hind 40.-/in. Broneerimine: Uno Ruus, tel. 50 84264.

* Kirikumäe matkamaja (9 km võistluskeskusest) – Uno Ruus, tel. 50 84264

* perekond Puusepa kodumajutus Tabinal (17 km võistluskeskusest, nii voodi, kui põrandamajutus), Katrin Puusepp, tel.50 52339

* Tabina puhkemaja (17 km võistluskeskusest), tel.50 90143

* Kerepääle turismitalu, www.hot.ee/kerepaalse/ (13 km võistluskeskusest), tel. 56 957278

* Karin Laine külalistetoad Rõuges, tel. +372 53 600 210

* Setomaa turismitalu, www.setotalu.ee (6 km võistluskeskusest), tel.50 87399

* Plusa ürgoru puhkemaja, www.puhkemaja.ee (14 km võistluskeskusest), tel.52 891 34

* Hotell "Kubija" Võrus tel. tel 78 66000, www.kubija.ee

* "Hermes" külalistemaja Võrus tel. 78 21326. www.hot.ee/hermes/
Lisainfo majutuse kohta Võru Turismiinfopunktist 78 21881, www.visitvoru.ee.

TÄIENDAV INFO

OK Võru kodulehel <http://www.okvoru.ee>

Sixten Sild +372 50 68377

VÖISTLUSE KORRALDAJAD

OK Võru, Eesti Orienteerumislit

Peakorraldaja: Sixten Sild, tel. +372 50 68377, e-post sixten@okvoru.ee

Rajameister: Markus Puusepp

Sekretär: Erik Saarts

EOL volinik: Nikolai Järveoja

Hiiumaa 47. karikavõistlus

13.-14. september Hiiumaa, Leemeti

13. september kell 14.00

14. september kell 10.00

tavarada

lühendatud tavarada

VÕISTLUKLASSID

MN 10NR /ainult 13.sept./, 12, 16, 21, 35, 45, 55.

KAART, MAASTIK

LEEMETI 1:10 000, 2008. a. h 2 m, eelmine kaart Toivo Saue 2004. a.

STARDIMAKS

MN 10-16 20.- päev, MN 21- 55 80.- krooni päev.

Tasuda HOK a/a-le 1120048611 Hansapangas 04. septembriks. Hilinejatele kahekordne stardimaks.

MÄRKESÜSTEEM

Kõikides vanuseklassides kasutatakse elektroonilist SPORT-ident märkesüsteemi. Registreerimisel teatada oma SI- kaardi number.

SI- kaarti on võimalik rentida korraldajalt hinnaga 20.- päev.

REGISTREERIMINE

E-maili aadressil toomas.mast@mail.ee või IVK-s 04. septembrini (mob.

5276 429). Võistleja loetakse registreerunuks peale stardimaksu õigeaegset laekumist.

VÕISTLUSKESKUS

RMK Leemeti puhkemaja. Tähistus Puski- Öngu teelt. Kohapeal saun, toitlustamine.

AUTASUSTAMINE

Kõikides vanuseklassides autasustatakse võitjat väikese Hiiumaa karikaga. Võitjate nimed jäädvustatakse suurele Hiiumaa karikale. Võistlusklassides 1.-3. koha saavutanutele auhinnad ja diplomid. DH 10 klassis kõikidele osavõtjatele midagi magusat. I päeva võitjatele auhinnad.

MAJUTUS

Leemetis ööbimisvõimalus ettetellimisel t. 5158 931. Muud majutuskohad infoservesris www.hiiumaa.ee

TRANSPORT HIIUMAALE

Kohtade broneerimine parvlaevadele telef. Heltermaal 46 31 630, Rohukülas 47 33 666.

KORRALDAJA

HIIUMAA ORIENTEERUJATE KLUBI www.hot.ee/hok/.

PEAKOHTUNIK: EDA TÄRK

RAJAMEISTER: TANEL JA TAMMO ESTA

Reklaami avaldamise hinnad

1.Eesti o-võistluskuutsete avaldamine (must-valge):

1.1. suurus kuni A7 60 kr.

1.2. suurus kuni A6 125 kr.

1.3. suurus kuni A5 250 kr.

1.4. suurus kuni A4 500 kr.

(korduskutse avaldamine -30%).

Värvilised võistluskuutsete reklaami hinnaga.

2.Reklaami avaldamine (sisemised leheküljed):

2.1. suurus kuni A7

värviline 400 kr.

2.2. suurus kuni A6

värviline 800 kr.

2.3. suurus kuni A5

värviline 1600 kr.

2.4. suurus kuni A4

värviline 3200 kr.

3. Reklaami avaldamine (tagakülj)

A4 värviline 4000 kr.

(korduskutse avaldamine -30%).

Eesti Orienteerumisliidu liikmetele on reklaami avaldamisel soodustus -50%. Võistlusmaastike sulgemise teadete avaldamine on tasuta.

JUHATUSE otsused

11.06.2008

Otsus nr. 623. Kinnitada volinik ja žürii koosseis Eesti meistrivõistlustele rattaorienteerumise lühi- ja tavarajal, 12.-13.juulil 2008.a. Mägede külas, korraldaja OK JOKA.

Volinik - Kulno Voolaid Rakvere OK.

Žürii - Kulno Voolaid, žürii esimees, Kaido Nurja.

04.07.2008

Otsus nr. 624. Võtta EOL-i liikmeks alates

04.07.2008 Orienteerumisklubi Põrgupõhja, registrikood 80264983, aadress Põhja 28, Kehra, Harjumaa.

22.07.2008

Otsus nr. 625. Võtta EOL-i liikmeks alates 22.07.2008 Orienteerumisklubi Juku-Peedu, registrikood 80262257, aadress Lüllemäe küla, 63116 Karula vald, Valgamaa.

01.08.2008

Otsus nr. 626. Kinnitada RO koondis MM-ile Poolas 24.-31.08.2008 järgmises koosseisus: Mehed: 1. Tõnis Erm TA

OK, 2. Margus Hallik OK L-US, 3. Lauri Malsroos Saue Tammed.

Naised: 1. Maret Vaher OK Põlva Kobras.

Meesjuuniorid: 1. Tiit Toomas OK Peko, 2. Even Toomas OK Peko, 3. Taanil Tooming OK Põlva Kobras.
Treener-esindaja: Tõnis Erm

Otsus nr. 627. Kinnitada volinikud ja žürii koosseisud järgmistele EOL-i võistlustele:

1.Eesti meistrivõistlused sprindis, 16.08.2008., Tallinn.
Volinik - Paul Poopuu JOKA.

Žürii - Paul Poopuu, žürii esimees, Raul Hindov OK TON, Rein Rooni OK Orvand.

2.Eesti meistrivõistlused öisel tavarajal, 16.08.2008., Kõrvemaa. Volinik - Danilo Piht SK Mercury.

Žürii - Danilo Piht, žürii esimees, Peep Otstavel LSF Pronoking Team, Ella Shved SK SRD.

3.Eesti meistrivõistlused tavarajal ja noorte/veteranide teatejooksus, 30.-31.08.2008., Veskimõisa.

Volinik - Sixten Sild OK Võru.

Žürii - Sixten Sild, žürii esimees, Paul Poopuu

JOKA, Meelis Zimmermann OK Kape.

4. Eesti meistri-võistlused pikal rajal, 06.09.2008., Krootuse. Volinik - Mait Tõnisson LSF Pronoking Team.

Žürii - Mait Tõnisson, žürii esimees, Kaarel Kallas OK Lehola, Rein Unt OK TON.

5.Suunto Games, 27.-28.09.2008., Juudakund.

Volinik - Nikolai Järveoja OK Põlva Kobras.

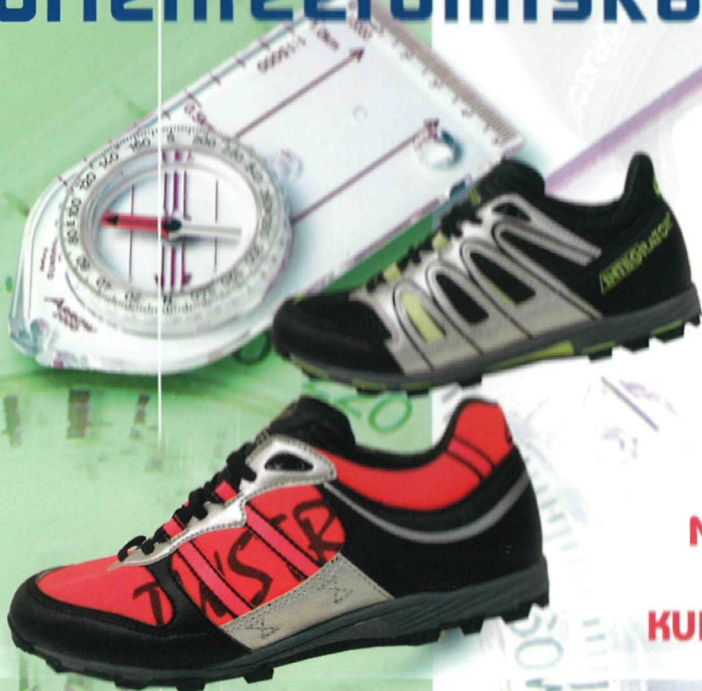
Žürii - Nikolai Järveoja, žürii esimees, Tarvo Avaste Sportnet, Elo Saue OK Ilves.

Orienteerumisvõistluste KALENDER 2008

Oktoober

1	Viljandimaa kolmapäevakud	Kärstna	10	Euroopa noorte MV tavarada	Sveits
	Võru kolmapäevak	Trummipalo		Eesti Politsei MV	Põlva-Mammaste
	Raplamaa päevakud	Rapla	11	IX TA OK rogain	Laanemetsa
2	Pärnumaa neljapäevak	Uulu		Euroopa noorte MV teade	Šveits
	Tartu neljapäevakud	Tähtvere		Euroopa noorte MV tavarada	Sveits
4	Jõhvika maraton	Ongassaare	12	Tallinna Öine SV	Raku-Raudalu
	Baltic Cup noortele (ind)	Småland		Euroopa noorte MV sprint	Šveits
	OJ MK 10 (lühirada)			Euroopa noorte MV tavarada	Sveits
5	III Intsikurmu rattasõit	Põlva -Intsikurmu	18	Pärnumaa MV ja OK West AV	Rannametsa
	Hansapank Xdream 2008 - 4.etapp	Viltna	19	Tallinna Sprint	Rohuneeme
	OJ MK 11 (sprint)			Võrumaa MV	Rõuge-Kiidi
	Baltic Cup noortele (teade)	Småland	22	Otepää kolmapäevakud	Lutsu talu (S)
6	Tallinna Sprint	Õismäe ring	25	VII KoKu jooks	Põlva
8	Otepää kolmapäevakud	Purtsi	26	Järvamaa teispäevakud	Paide
				Tallinna Öine SV	Botaanikaaed

orienteerumiskauba osaühing

NAASTARID,

SÄÄRISED,

KAITSEPRILLID,

ABIVAHENDID

NII TIPPTEGIJALE

KUI HARRASTAJALE

Muik Tallinna neljapäevakul ja hooaja suurematel võistlustel.

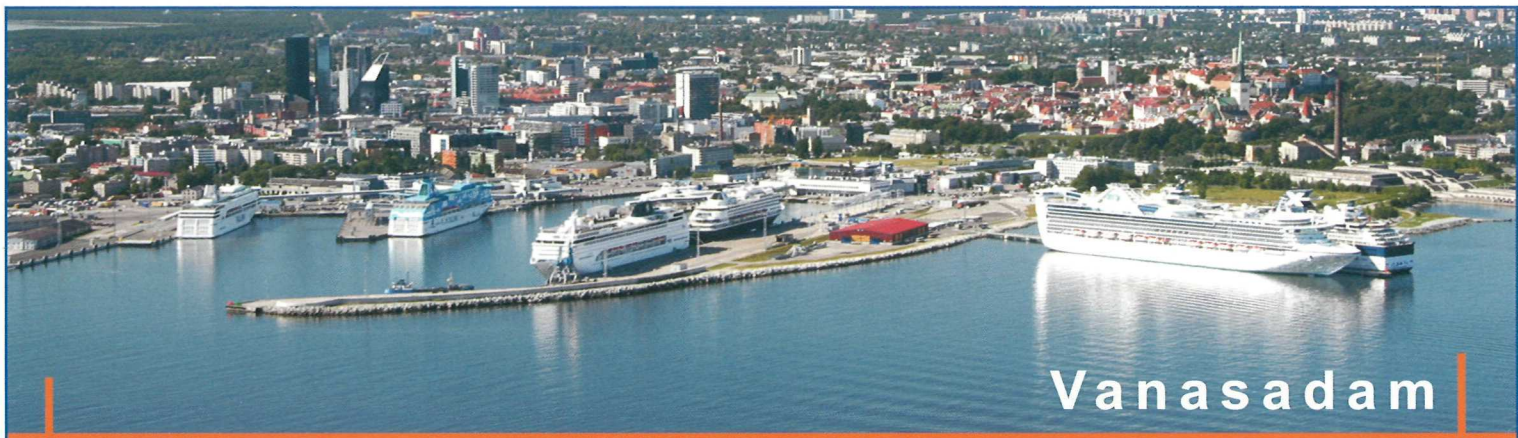
Jalas

OLWAY

SPORT

HEA VARUSTUS TAGAB RAHULOLU

Orienteerumiskauba OÜ Nurmenuku tee 9 Randvere 74001 Viimsi tel. 609 8904
agu.koppa@mail.ee 50 46 904

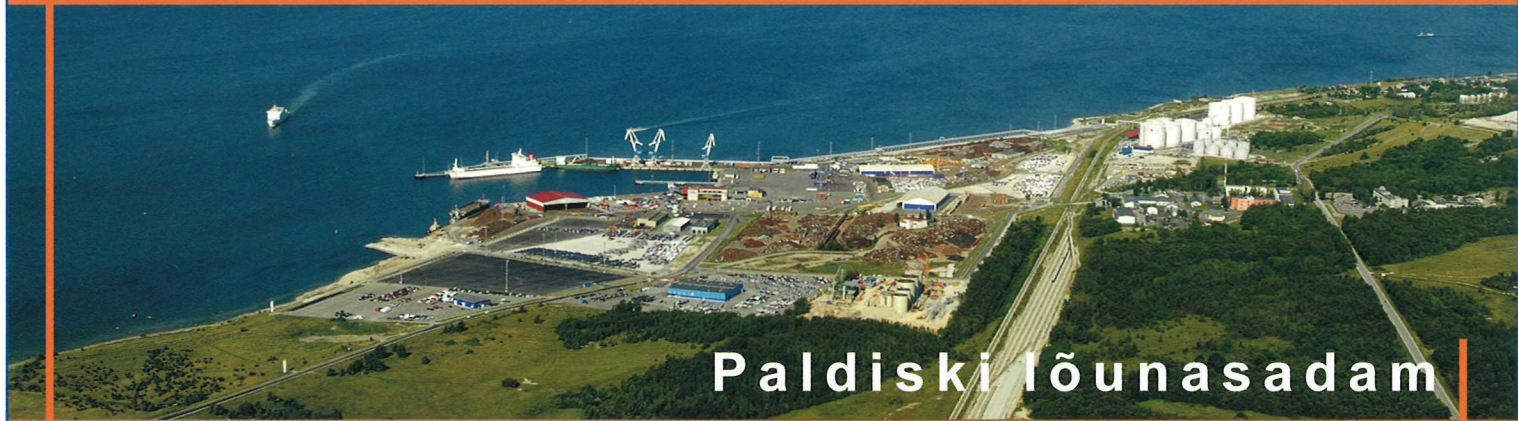
Vanasadam

Muuga sadam

TALLINNA SADAM

laevade lemmik

Paldiski lõunasadam

Paljassaare sadam

Saaremaa sadam